

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-29-25

Druk nr 1203

Warszawa, 18 kwietnia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa szczególne zasady i warunki:

- 1) przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, a także organy właściwe w tych sprawach;
- 2) nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, a także organy właściwe w tych sprawach;
- 3) ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej;
- 4) uwzględniania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez obiekty i instalacje zlokalizowane na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw aktywów państwowych.

2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) inwestor:
 - a) jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowana, z wyłączeniem Agencji Mienia Wojskowego oraz instytucji gospodarki budżetowej – Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego,
 - b) Służba Wywiadu Wojskowego lub Służba Kontrwywiadu Wojskowego,
 - c) służby specjalne w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2024 r. poz. 812,

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

1222, 1562, 1648 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179), inne niż Służba Wywiadu Wojskowego lub Służba Kontrwywiadu Wojskowego,

- d) minister właściwy do spraw wewnętrznych lub jednostki organizacyjne podległe temu ministrowi lub przez niego nadzorowane,
 - e) organy podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowane,
 - f) urzędy lub jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w lit. e, lub przez nie nadzorowanym,
 - g) spółka prowadząca działalność w ramach przemysłowego potencjału obronnego w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1663), zwana dalej „spółką przemysłowego potencjału obronnego”;
- 2) inwestor inwestycji strategicznej – inwestor, o którym mowa w pkt 1 lit. a lub b;
 - 3) strategiczna inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa – inwestycja celu publicznego realizowana na potrzeby obronności państwa ze względu na istotny interes bezpieczeństwa państwa lub zobowiązania sojusznicze wykonywane w ramach Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego;
 - 4) kluczowa inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa – inwestycja celu publicznego realizowana na potrzeby obronności państwa lub na potrzeby budowania przemysłowego potencjału obronnego, realizowana ze względu na szczególnie istotny interes bezpieczeństwa państwa lub zobowiązania sojusznicze wykonywane w ramach Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego, lub której muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa;
 - 5) kluczowa inwestycja w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego – inwestycja celu publicznego realizowana na potrzeby zapewnienia porządku publicznego lub ochrony ludności i obrony cywilnej;
 - 6) kluczowa inwestycja – kluczowa inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa oraz kluczowa inwestycja w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego;
 - 7) strefa ochronna terenu zamkniętego – obszar poza granicami terenu zamkniętego ustalonego przez Ministra Obrony Narodowej, wyznaczony przez właściwego miejscowo wojewodę, na którym z uwagi na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa obowiązują zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów.

Art. 2. 1. Strategiczne inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa oraz kluczowe inwestycje są celami publicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, 1222, 1717 i 1881).

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125 oraz z 2025 r. poz. 409).

3. Do strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa oraz kluczowych inwestycji nie stosuje się przepisów działu III i V ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881 i 1940).

4. Do strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa oraz kluczowych inwestycji nie stosuje się przepisów działu IX ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1087, 1089 i 1473 oraz z 2025 r. poz. 216).

5. Do zamówień udzielanych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, związanych z zakupem bezzałogowych statków powietrznych oraz środków zwalczania bezzałogowych statków powietrznych, które zostały przetestowane w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i otrzymały pozytywną rekomendację w wyniku tych testów – jeżeli Minister Obrony Narodowej wyraził zgodę na ich zakup, nie stosuje się ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320).

6. Organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody w sprawach dotyczących strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Art. 3. 1. Dopuszczalne poziomy hałas dla terenów zamkniętych, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824), ustalonych przez:

- 1) Ministra Obrony Narodowej,
 - 2) ministra właściwego do spraw aktywów państwowych – w odniesieniu do spółek przemysłowego potencjału obronnego
- są określone w załączniku do ustawy.

2. Dopuszczalne poziomy hałas, o których mowa w ust. 1, nie obejmują hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne.

Rozdział 2

Przygotowanie i realizacja strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa

Art. 4. 1. Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, do właściwego miejscowo wojewody składa inwestor inwestycji strategicznej.

2. Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa może odnosić się do całości lub części tej inwestycji.

3. Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa składa się w postaci papierowej, w dwóch egzemplarzach, albo w postaci elektronicznej, opatrując wniosek kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Art. 5. 1. Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zawiera:

- 1) potwierdzenie Ministra Obrony Narodowej, w formie pisemnej, o uznaniu zadania inwestycyjnego jako strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa;
- 2) określenie granic terenu objętego strategiczną inwestycją w zakresie potrzeb obronności państwa przedstawionych na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub w przypadku jej braku na kopii aktualnej mapy ewidencyjnej obejmujących teren, którego wniosek dotyczy, i obszaru, na który ta inwestycja będzie oddziaływać w skali 1:2000 lub większej, w tym określenie:
 - a) linii rozgraniczających teren inwestycji,
 - b) granic obszaru, w stosunku do którego decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 10 lit. i,
 - c) granic obszaru, w stosunku do którego decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 29 ust. 1;
- 3) informacje niezbędne do ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego:
 - a) określenie granic strefy ochronnej terenu zamkniętego, przedstawionych na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub w przypadku jej braku na kopii aktualnej mapy ewidencyjnej obejmujących lokalizację przestrzenną obszaru objętego proponowaną strefą ochronną terenu zamkniętego przedstawioną w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych,

- z zastosowaniem formatu danych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717),
- b) wykaz działek ewidencyjnych leżących w całości lub w części na obszarze, na którym ma być ustanowiona strefa ochronna terenu zamkniętego, wraz z identyfikatorami tych działek w postaci tabelarycznej zawierającej dane z ewidencji gruntów i budynków,
 - c) określenie aktualnego stanu zagospodarowania obszaru, na którym ma zostać ustanowiona strefa ochronna terenu zamkniętego,
 - d) zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów, mające obowiązywać na obszarze strefy ochronnej terenu zamkniętego, o których mowa w art. 37;
- 4) określenie zmian w dotychczasowej infrastrukturze zagospodarowania terenu;
 - 5) mapy zawierające projekty podziału nieruchomości, w przypadku konieczności zatwierdzenia podziału nieruchomości sporządzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne;
 - 6) wskazanie nieruchomości lub ich części, według ewidencji gruntów i budynków, które są planowane do nabycia na potrzeby obronności państwa, odpowiednio:
 - a) na własność Skarbu Państwa w trwały zarząd właściwej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej,
 - b) na własność Skarbu Państwa w trwały zarząd Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego,
 - c) na własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym właściwych jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa – wskazanie nieruchomości lub ich części, na których właściwe jednostki organizacyjne nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej uzyskają prawo użytkowania wieczystego;
 - 7) wskazanie nieruchomości lub ich części, w stosunku do których decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 28 ust. 1, wraz ze wskazaniem jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego, której skutek ten ma dotyczyć;

- 8) wskazanie nieruchomości lub ich części, w stosunku do których decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 28 ust. 2;
- 9) wskazanie nieruchomości lub ich części, które stanowią własność Skarbu Państwa, objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, w tym nieruchomości, na których zostało ustanowione użytkowanie wieczyste, zarząd lub trwały zarząd;
- 10) wskazanie nieruchomości lub ich części, o których mowa w art. 9 ust. 3;
- 11) wskazanie nieruchomości lub ich części, z których korzystanie będzie ograniczone, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 10 lit. i;
- 12) wskazanie gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa pokrytych wodami, w przypadku inwestycji realizowanych na śródlądowych wodach płynących, o których mowa w art. 211 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, gruntów stanowiących pas drogowy drogi publicznej lub gruntów objętych obszarem kolejowym, jeżeli inwestycja wymaga przejścia przez te grunty;
- 13) trzy egzemplarze projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego wraz z zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 i ...), z uwzględnieniem art. 12 ust. 7a oraz art. 34 ust. 3da ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, aktualnym na dzień opracowania projektu;
- 14) opinie:
 - a) ministra właściwego do spraw zdrowia – w odniesieniu do obiektów budowlanych lokalizowanych na obszarach, którym został nadany status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, zgodnie z odrębnymi przepisami,
 - b) ministra właściwego do spraw środowiska w odniesieniu do złóż strategicznych,
 - c) ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej w odniesieniu do nieruchomości, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1796),
 - d) Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w odniesieniu do obiektów budowanych w granicach powierzchni ograniczających przeszkody lub powierzchni ograniczających zabudowę lub stanowiących przeszkody lotnicze, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2003 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110, z 2024 r. poz. 731 i 1222 oraz z 2025 r. poz. 31, 179 i 374),

- e) właściwego miejscowo dyrektora urzędu morskiego – w odniesieniu do obszarów pasa nadbrzeżnego, o którym mowa w art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz portów i przystani morskich w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich,
- f) ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w odniesieniu do zabytków objętych formą ochrony zabytków, o której mowa w art. 7 pkt 1 i 1a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 i 1907) – odpowiednio w sprawie skreślenia zabytku z rejestru zabytków i skreślenia z Listy Skarbów Dziedzictwa, oraz właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków – w odniesieniu do zabytków objętych formami ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 pkt 1, 2–4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, lub ujętych w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków,
- g) właściwego dyrektora parku narodowego – w odniesieniu do obszarów położonych w granicach parku i jego otuliny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940),
- h) właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w odniesieniu do inwestycji obejmujących wykonywanie urządzeń wodnych, o których mowa w art. 16 pkt 65 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, oraz w odniesieniu do lokalizowania nowych obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 tej ustawy,
- i) właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska w odniesieniu do innych niż park narodowy obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody,
- j) dyrektora właściwej regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w odniesieniu do gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- k) dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa – w odniesieniu do obiektów, które zostały zakwalifikowane jako infrastruktura krytyczna,
- l) właściwego organu nadzoru górniczego – w przypadku lokalizacji inwestycji w granicach terenu górniczego,

- m) Centralnego Portu Komunikacyjnego sp. z o.o. – w odniesieniu do obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego lub obszarów objętych Strategicznym Studium Lokalizacyjnym, o którym mowa w art. 2 pkt 10a ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747),
- n) właściwego podmiotu wykonującego prawa właścicielskie, zgodnie z art. 212 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne w stosunku do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa pokrytych wodami – w odniesieniu do sposobu, miejsca i warunków umieszczenia inwestycji na tych gruntach,
- o) właściwego zarządcy infrastruktury kolejowej lub innego właściwego podmiotu zarządzającego obszarem kolejowym – w odniesieniu do obszarów kolejowych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 697 i 731),
- p) organów właściwych w sprawach ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz melioracji wodnych – w odniesieniu do gruntów wykorzystywanych na cele rolne i leśne w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami,
- q) właściwego miejscowo zarządu województwa, zarządu powiatu oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta),
- r) właściwego miejscowo organu, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) – w odniesieniu do oddziaływania obiektu na zabudowania sąsiednie oraz w zakresie rozwiązań higieniczno-sanitarnych,
- s) właściwego zarządcy drogi – w odniesieniu do obszarów pasa drogowego, w zakresie potrzeb przebudowy drogi publicznej, lokalizacji i parametrów technicznych zjazdów – jeżeli wniosek dotyczy przebudowy drogi publicznej, budowy lub przebudowy zjazdów, oraz sposobu, miejsca i warunków umieszczenia w pasie drogowym urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320 i 1222),
- t) właściwego miejscowo komendanta oddziału Straży Granicznej – w odniesieniu do obszarów strefy nadgranicznej, o której mowa w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 184),
- u) właściwych organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – w odniesieniu do zatwierdzonych zasobów ujęć wód podziemnych i głównych zbiorników wód podziemnych,

- v) wojewody – w odniesieniu do ustanowionych stref ochronnych ujęć wód podziemnych i obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych,
 - w) właściwych instytucji zarządzających funduszami europejskimi oraz instytucji pośredniczących zawierających umowy o dofinansowanie – w odniesieniu do nieruchomości, na których są realizowane lub na których zrealizowano operacje przy wykorzystaniu środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, 1572, 1717, 1756 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39);
- 15) aktualne na dzień złożenia wniosku wypisy oraz wyrisy lub mapy z ewidencji gruntów i budynków.

2. Właściwy organ lub podmiot wydaje opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 14, w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. Niewydanie opinii w tym terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

3. Regionalny dyrektor ochrony środowiska w opinii, o której mowa w ust. 1 pkt 14 lit. i, stwierdza, czy realizacja strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

4. W przypadku stwierdzenia, że strategiczna inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w opinii, o której mowa w ust. 1 pkt 14 lit. i, określa, przy współpracy z inwestorem inwestycji strategicznej, działania minimalizujące dla jej realizacji lub rozwiązania alternatywne.

5. Jeżeli dla realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa nie określono rozwiązań alternatywnych i nie można określić działań minimalizujących lub jeżeli mimo ich zastosowania oddziaływanie tej inwestycji nadal będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska określa w opinii, o której mowa w ust. 1 pkt 14 lit. i, zakres, miejsce, termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej dla realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

6. Opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 14, zastępują uzgodnienia, pozwolenia, opinie, zgody lub stanowiska właściwych organów lub podmiotów, wymagane odrębnymi przepisami dla strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

Art. 6. 1. Jeżeli do przeprowadzenia pomiarów, badań lub innych prac niezbędnych do sporządzenia wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w art. 5 ust. 1, polegających w szczególności na wykonaniu badań archeologicznych, geologicznych, hydrogeologicznych lub określeniu geotechnicznych warunków posadowienia obiektu, konieczne jest wejście na teren cudzej nieruchomości, inwestor inwestycji strategicznej może wystąpić z wnioskiem do właściwego miejscowo wojewody o wydanie decyzji o zezwoleniu na wejście na teren tej nieruchomości.

2. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu, o której mowa w ust. 1, inwestor inwestycji strategicznej jest obowiązany wystąpić do właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości o zgodę na wejście na teren tej nieruchomości oraz uzgodnić z nim przewidywany sposób, zakres i terminy korzystania z nieruchomości.

3. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu, o której mowa w ust. 1, inwestor inwestycji strategicznej jest obowiązany wystąpić o zgodę na wejście na teren nieruchomości oraz uzgodnić przewidywany sposób, zakres i terminy korzystania z nieruchomości z właściwym:

- 1) zarządcą drogi – w przypadku gruntów stanowiących pas drogowy;
- 2) zarządcą infrastruktury kolejowej lub innym podmiotem zarządzającym obszarem kolejowym – w przypadku gruntów objętych obszarem kolejowym;
- 3) zarządzającym lotniskiem – w przypadku lotnisk użytku publicznego.

4. W przypadku nieuzyskania zgody, o której mowa w ust. 2 albo 3, w terminie 30 dni od dnia otrzymania odpowiednio przez właściciela, użytkownika wieczystego nieruchomości, właściwego zarządcę drogi, właściwego zarządcę infrastruktury kolejowej lub inny właściwy podmiot zarządzający obszarem kolejowym albo właściwego zarządzającego lotniskiem, wystąpienia inwestora inwestycji strategicznej o taką zgodę, wojewoda wydaje decyzję o zezwoleniu, o której mowa w ust. 1.

5. Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) ogólną charakterystykę planowanej strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa;
- 2) określenie granic terenu objętego wnioskiem;
- 3) oznaczenie nieruchomości, na którą konieczne jest wejście w celu przeprowadzenia pomiarów, badań lub innych prac, o których mowa w ust. 1;

- 4) wskazanie pomiarów, badań lub innych prac, które mają być przeprowadzone przez inwestora inwestycji strategicznej;
- 5) oświadczenie inwestora inwestycji strategicznej o braku zgody, o której mowa w ust. 2 albo 3.

6. Decyzja o zezwoleniu, o której mowa w ust. 1, określa sposób, zakres i terminy korzystania z nieruchomości.

7. W przypadku nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości, o której mowa w ust. 1, lub braku w ewidencji gruntów i budynków danych pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania, właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, o której mowa w ust. 1, przepisów ust. 2 i ust. 5 pkt 5 nie stosuje się, a wojewoda wydaje decyzję o zezwoleniu, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku przez inwestora inwestycji strategicznej.

8. Sposób, zakres i terminy korzystania z nieruchomości uzgodnione na podstawie ust. 2 albo 3 albo określone w decyzji o zezwoleniu, o której mowa w ust. 1, nie mogą powodować:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, kolejowego lub lotniczego;
- 2) wstrzymania ruchu kolejowego lub lotniczego;
- 3) zamknięcia dróg publicznych, chyba że istnieje możliwość zorganizowania objazdów;
- 4) zamknięcia śródlądowych dróg wodnych;
- 5) negatywnego wpływu na działanie urządzeń lotniczych.

9. Decyzję o zezwoleniu, o której mowa w ust. 1, wydaje się na czas określony, nie dłuższy niż 12 miesięcy.

10. Inwestor inwestycji strategicznej po zakończeniu pomiarów, badań lub innych prac niezbędnych do sporządzenia wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w art. 5 ust. 1, jest obowiązany przywrócić nieruchomość do stanu poprzedniego. Jeżeli przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego nie jest możliwe, właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości przysługuje odszkodowanie.

11. Decyzję w zakresie odszkodowania wydaje wojewoda. Obowiązek zapłaty odszkodowania obciąża inwestora inwestycji strategicznej. Inwestor inwestycji strategicznej, na podstawie odrębnego porozumienia zawartego z wojewodą, pokrywa koszty ustalenia wysokości odszkodowań.

12. Odszkodowanie powinno odpowiadać wartości poniesionych szkód. Jeżeli wskutek poniesionych szkód zmniejszy się wartość nieruchomości, w odszkodowaniu uwzględnia się kwotę odpowiadającą temu zmniejszeniu.

Art. 7. 1. Decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, na wniosek inwestora inwestycji strategicznej, wydaje właściwy

miejscowo wojewoda, w terminie do 90 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

2. W przypadku strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa realizowanej na obszarze dwóch lub więcej województw decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa wydaje wojewoda, na którego obszarze właściwości znajduje się większy obszar terenu tej inwestycji.

3. Do terminu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się okresów doręczenia z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045 i 1841), terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Art. 8. 1. Wojewoda zawiadamia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa:

- 1) wnioskodawcę, wysyłając zawiadomienie na adres wskazany we wniosku;
- 2) właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętych wnioskiem, przy czym zawiadomienia wysyła się na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków ze skutkiem doręczenia;
- 3) organy i podmioty opiniujące, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 14, wysyłając zawiadomienia na adres siedziby;
- 4) pozostałe strony, w drodze obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa oraz w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów.

2. W przypadku nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa lub braku w ewidencji gruntów i budynków danych pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania, właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, oraz w przypadku gdy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie żyją, a ich spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku, do zawiadomienia o wszczęciu postępowania o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa przepis ust. 1 pkt 4 stosuje się odpowiednio.

3. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oraz obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, zamieszcza się:

- 1) informację o miejscu i terminie, w którym strony mogą zapoznać się z aktami sprawy;

- 2) pouczenie o obowiązkach nabywcy lub zbywcy, o których mowa w ust. 4;
- 3) pouczenie o skutkach niedopełnienia tych obowiązków, o których mowa w ust. 5;
- 4) oznaczenie nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa według numerów ewidencji gruntów i budynków.

4. W przypadku gdy po doręczeniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, nastąpi:

- 1) zbycie własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa,
- 2) przeniesienie wskutek innego zdarzenia prawnego własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa

– nabywca, a w przypadku, o którym mowa w pkt 1, nabywca i zbywca, są obowiązani do zgłoszenia właściwemu wojewodzie danych nowego właściciela lub użytkownika wieczystego.

5. Niedokonanie zgłoszenia zgodnie z ust. 4 i prowadzenie postępowania bez udziału nowego właściciela lub użytkownika wieczystego nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania.

6. Z dniem doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1:

- 1) nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, do dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami;
- 2) w odniesieniu do nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, do dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, nie wydaje się decyzji o pozwoleniu na budowę; toczące postępowania ulegają zawieszeniu z mocy prawa do dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna;
- 3) w odniesieniu do nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, do dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, zawiesza się postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907 i 1940);

- 4) w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego albo podmiotu zarządzającego portem lub przystanią morską, położonych w granicach portów i przystani morskich, objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, do dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, zawiesza się postępowania o wyrażenie zgody, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich;
- 5) w odniesieniu do nieruchomości zlokalizowanych w granicach pasa technicznego, o którym mowa w art. 36 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, do dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna, zawiesza się postępowania o wyrażenie zgody, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, na wykorzystanie pasa technicznego do innego celu niż określony w art. 36 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

7. Przepisów ust. 6 pkt 2–5 nie stosuje się do postępowań prowadzonych na wniosek inwestorów inwestycji strategicznej.

8. Na wniosek strony postępowania, po uzyskaniu zgody inwestora inwestycji strategicznej, organ prowadzący postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 6 pkt 2–5, w odniesieniu do nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, podejmie zawieszone postępowanie.

9. Czynność prawna dokonana z naruszeniem zakazu, o którym mowa w ust. 6 pkt 1, jest nieważna.

Art. 9. 1. Decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zawiera:

- 1) określenie granic terenu objętego strategiczną inwestycją w zakresie potrzeb obronności państwa, w tym określenie:
 - a) linii rozgraniczających teren inwestycji,
 - b) terenu podlegającego ograniczeniu w korzystaniu, zgodnie z pkt 10 lit. i,
 - c) granic obszaru, w stosunku do którego decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 29 ust. 1;

- 2) wymagania dotyczące ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich;
- 3) zatwierdzenie podziału nieruchomości, o którym mowa w art. 22 ust. 1;
- 4) oznaczenie nieruchomości lub ich części, według ewidencji gruntów i budynków, które stają się odpowiednio:
 - a) własnością Skarbu Państwa w trwałym zarządzie właściwej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej,
 - b) własnością Skarbu Państwa w trwałym zarządzie Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego,
 - c) własnością Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym właściwych jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa – wskazanie nieruchomości lub ich części, na których właściwe jednostki organizacyjne nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej uzyskują prawo użytkowania wieczystego;
- 5) wskazanie nieruchomości lub ich części, w stosunku do których decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 28 ust. 1, wraz ze wskazaniem jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego, której ten skutek dotyczy;
- 6) oznaczenie nieruchomości lub ich części, w stosunku do których decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 28 ust. 2;
- 7) oznaczenie nieruchomości lub ich części, w stosunku do których decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 29 ust. 1;
- 8) wskazanie nieruchomości lub ich części, w stosunku do których decyzja wywołuje skutek, o którym mowa w ust. 3;
- 9) zatwierdzenie projektu budowlanego;
- 10) w razie potrzeby inne ustalenia dotyczące w szczególności:
 - a) określenia szczególnych warunków zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych, w tym w zakresie ochrony środowiska,
 - b) określenia obowiązku budowy i okresu użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych,
 - c) określenia obowiązku i terminów rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania oraz tymczasowych obiektów budowlanych,

- d) określenia szczegółowych wymagań dotyczących nadzoru na budowie,
- e) obowiązku budowy lub przebudowy sieci uzbrojenia terenu,
- f) obowiązku budowy lub przebudowy urządzeń wodnych,
- g) obowiązku przebudowy dróg publicznych,
- h) obowiązku budowy lub przebudowy zjazdów,
- i) określenia ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości dla realizacji obowiązków, o których mowa w lit. b, c oraz e–h,
- j) zezwolenia na wykonanie obowiązków określonych w lit. b, c oraz e–h,
- k) działań, rozwiązań i obowiązków określonych na podstawie art. 5 ust. 4 lub 5.

2. Do ograniczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 10 lit. i przepisy art. 124 ust. 4–7 i art. 124a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.

3. W decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa określa się właściwą jednostkę organizacyjną podległą Ministrowi Obrony Narodowej, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego albo Służbę Wywiadu Wojskowego, która otrzymuje z mocy prawa, w trwały zarząd nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa, z przeznaczeniem pod realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

4. Wojewoda doręcza decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa wnioskodawcy na adres wskazany we wniosku. Pozostałe strony wojewoda zawiadamia o jej wydaniu w drodze obwieszczenia, w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na realizację inwestycji oraz w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów. Właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zawiadomienie o wydaniu decyzji wysyła się na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków. Doręczenie zawiadomienia na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków nieruchomości jest skuteczne. Właściwe miejscowo jednostki samorządu terytorialnego zawiadamia się o wydaniu decyzji, wysyłając zawiadomienia na adres siedziby.

5. W przypadku nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości objętych decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa lub braku w ewidencji gruntów i budynków danych pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania, właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, lub jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie żyją, a ich spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku, do zawiadomienia o decyzji o

zezwoleń na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa przepis ust. 4 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

6. Zawiadomienie oraz obwieszczenie o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zawiera informację o miejscu i terminie, w którym strony mogą zapoznać się z treścią decyzji.

7. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4 zdanie drugie, uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło obwieszczenie w urzędzie wojewódzkim.

8. Obwieszczenie, o którym mowa w ust. 4 zdanie drugie, zawiera pouczenie o rozpoczęciu biegu terminu do wniesienia odwołania od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie uważa się za dokonane. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4 zdanie trzecie, zawiera pouczenie o rozpoczęciu biegu terminu do wniesienia odwołania od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia.

9. Przepisy ust. 4–8 stosuje się odpowiednio do doręczenia decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, wydanej przez organ wyższego stopnia i zawiadomienia stron o jej wydaniu.

10. Przepisy ust. 4–8 stosuje się odpowiednio do:

- 1) zawiadamiania stron o wszczęciu postępowania w sprawie uchylecia lub zmiany decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa;
- 2) zawiadamiania stron o wznowieniu postępowania w sprawie zakończonej ostateczną decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa;
- 3) zawiadamiania stron o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa;
- 4) zawiadamiania stron o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa;
- 5) doręczeń decyzji wydanych w sprawach, o których mowa w pkt 1–4, oraz do zawiadamiania o ich wydaniu;
- 6) doręczeń postanowień wydanych w toku postępowań w sprawach, o których mowa w pkt 1–4, od których przysługuje zażalenie lub skarga do sądu administracyjnego, oraz do zawiadamiania o ich wydaniu.

11. Do postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

12. Do zmiany decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stosuje się odpowiednio przepis art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego z zastrzeżeniem, że zgodę wyraża wyłącznie strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

13. Nie można uzależniać decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa od spełnienia świadczeń lub warunków nieprzewidzianych obowiązującymi przepisami.

Art. 10. 1. Od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stronie służy odwołanie do organu wyższego stopnia.

2. Odwołanie od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa wnosi się odpowiednio w terminie:

- 1) 7 dni od dnia jej doręczenia albo
- 2) 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia uważa się za dokonane, albo
- 3) 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w art. 9 ust. 4 zdanie trzecie.

3. Odwołanie od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa rozpatruje się w terminie 30 dni.

4. Odwołanie od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zawiera zarzuty odnoszące się do decyzji, określa istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazuje dowody uzasadniające to żądanie.

5. Do terminu, o którym mowa w ust. 3, na rozpatrzenie odwołania od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, nie wlicza się okresów doręczenia z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

6. W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie można uchylić decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie

potrzeb obronności państwa w całości ani stwierdzić jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część tej decyzji.

7. Nie stwierdza się nieważności ostatecznej decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, jeżeli wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji został złożony po upływie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, a inwestor inwestycji strategicznej rozpoczął budowę. Przepis art. 158 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

8. Do skarg na decyzje o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685), z wyłączeniem art. 61 § 3 tej ustawy, oraz z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy, z tym że:

- 1) przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi;
- 2) skargę rozpatruje się w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

9. W przypadku uwzględnienia skargi na decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, sąd administracyjny po upływie 30 dni od dnia rozpoczęcia budowy może stwierdzić jedynie, że decyzja narusza prawo z przyczyn wyszczególnionych w art. 145 lub art. 156 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 11. 1. W sprawach dotyczących zezwolenia na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, z wyjątkiem przepisów art. 55 ust. 1 pkt 1 i 2. Na podstawie ostatecznej decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa można rozpocząć roboty budowlane. Decyzja taka uprawnia do wydania przez właściwy organ dziennika budowy.

2. W postępowaniu w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa przepisów art. 30 § 5, art. 34, art. 97 § 1 pkt 1–3a, art. 135 oraz art. 159 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się.

3. W przypadkach określonych w art. 30 § 5 i art. 34 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, odpowiednio wojewoda lub organ wyższego stopnia wyznacza z urzędu przedstawiciela uprawnionego do działania w postępowaniu w sprawie

wydania decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, jeżeli jest to konieczne do przeprowadzenia postępowania.

4. W sprawach dotyczących zezwolenia na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa związanych z zabezpieczeniem medycznym Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wojsk państw sojusznicznych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.²⁾) i ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 129) dotyczących krajowych i wojewódzkich planów transformacji oraz wydawania opinii o celowości inwestycji.

5. W sprawach dotyczących zezwolenia na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

6. Do wydania warunków przyłączenia do sieci, o których mowa w art. 7 ust. 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834, 859, 1847 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 303), nie jest wymagane posiadanie przez inwestora inwestycji strategicznej tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane. W razie braku technicznych warunków przyłączenia wynikających z braku niezbędnych zdolności przesyłowych sieci przedsiębiorstwo energetyczne określi planowany termin oraz warunki wykonania niezbędnej rozbudowy lub przebudowy sieci, a także termin i szacunkowy koszt przyłączenia.

7. Warunki, o których mowa w ust. 6, mają odpowiednie zastosowanie do przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego i wniosku inwestora inwestycji strategicznej o przyłączenie do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

8. Do strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, wobec której została wydana decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, nie stosuje się przepisów odrębnych ustaw w zakresie, w jakim uzależniają one przygotowanie lub realizację tej inwestycji lub jej części od uzyskania decyzji administracyjnej lub innego rozstrzygnięcia, chyba że inwestor inwestycji strategicznej wystąpi o ich wydanie.

9. Zmiana oznaczenia w ewidencji gruntów i budynków dotycząca nieruchomości objętej decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 858, 1222, 1593, 1615 i 1915 oraz z 2025 r. poz. 129 i 304.

państwa, dokonana po wydaniu tej decyzji, wynikająca w szczególności z podziału nieruchomości, scalenia i podziału nieruchomości, scalenia i wymiany gruntów lub aktualizacji operatu ewidencyjnego, nie stanowi przeszkody do realizacji robót budowlanych.

Art. 12. Do nieruchomości stanowiących rodzinne ogrody działkowe objętych decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa nie stosuje się przepisów art. 18–24 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1073) oraz ustawy z dnia 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych (Dz. U. z 1996 r. poz. 390, z późn. zm.³⁾).

Art. 13. 1. W przypadku gdy decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa wydana na wniosek inwestora inwestycji strategicznej będącego jednostką podległą Ministrowi Obrony Narodowej, Służbą Kontrwywiadu Wojskowego albo Służbą Wywiadu Wojskowego dotyczy nieruchomości pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego – Lasy Państwowe, zwanego dalej „Lasami Państwowymi”, nieruchomość ta z mocy prawa przechodzi nieodpłatnie w trwały zarząd właściwego podmiotu, o którym mowa w art. 22 ust. 5 pkt 1 lub 2. W przypadku gdy inwestorem inwestycji strategicznej jest jednostka organizacyjna nadzorowana przez Ministra Obrony Narodowej, zarząd Lasów Państwowych na nieruchomości wygasa z dniem wystąpienia skutku, o którym mowa w art. 22 ust. 5 pkt 3.

2. Lasy Państwowe zarządzające nieruchomościami objętymi decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa są zobowiązane do dokonania nieodpłatnie wycinki drzew i krzewów w wieku powyżej 20 lat oraz ich uprzętnięcia w terminie ustalonym w odrębnym porozumieniu między Lasami Państwowymi a inwestorem inwestycji strategicznej, nie dłuższym niż 30 dni od dnia zawarcia porozumienia. Porozumienie zawiera się w terminie 14 dni od złożenia przez inwestora wniosku o jego zawarcie.

3. Koszty wycinki drzew i krzewów w wieku do 20 lat oraz ich uprzętnięcia ponosi inwestor inwestycji strategicznej.

4. Drewno pozyskane z wycinki drzew i krzewów staje się własnością Lasów Państwowych.

Art. 14. 1. Do gruntów leśnych i rolnych objętych decyzjami o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa nie stosuje się przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 943, z 1998 r. poz. 668, z 1999 r. poz. 965, z 2000 r. poz. 581, z 2002 r. poz. 253, 984 i 1683, z 2003 r. poz. 1039, z 2005 r. poz. 1419 oraz z 2014 r. poz. 40.

2. Do usuwania drzew i krzewów znajdujących się na nieruchomościach objętych decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, z wyjątkiem drzew i krzewów usuwanych z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, o ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej, nie stosuje się przepisów o ochronie przyrody w zakresie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na ich usunięcie, opłat z tym związanych oraz wykonywania nasadzeń zastępczych i kompensacji przyrodniczej.

Rozdział 3

Przygotowanie i realizacja kluczowych inwestycji

Art. 15. 1. Wykaz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, w tym inwestycji realizowanych w ramach programu „Narodowy Program Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód”, oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, wraz z przypisanymi do nich inwestorami, określa Minister Obrony Narodowej, w formie decyzji niejawniej, z tym że:

- 1) wykaz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego oraz przypisanych do nich inwestorów Minister Obrony Narodowej określa na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 2) wykaz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, które mają być realizowane przez spółki przemysłowego potencjału obronnego, w których minister właściwy do spraw aktywów państwowych wykonuje prawa z akcji lub udziałów, oraz przez spółki od tych spółek zależne, oraz przypisanych do nich inwestorów Minister Obrony Narodowej określa na wniosek ministra właściwego do spraw aktywów państwowych.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Minister Obrony Narodowej, w przypadku kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, realizowanej przez jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego lub przez inwestorów, o których mowa w ust. 4, która jest konieczna i odpowiednia do ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa, uznaje, że inwestycja ta realizuje podstawowy interes bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

3. We wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych, w przypadku kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, która jest konieczna i odpowiednia do ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa, uznaje, że inwestycja ta realizuje podstawowy interes bezpieczeństwa

państwa w rozumieniu art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

4. Inwestorami kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa mogą być także wykonawcy wskazani w programie „Narodowy Program Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód”, Agencja Mienia Wojskowego oraz instytucja gospodarki budżetowej – Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

5. Niejawne wyciągi z wykazu, o którym mowa w ust. 1, są przekazywane do właściwych miejscowo wojewodów, wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego, regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

6. Kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa są realizowane całkowicie w granicach ustalonego przez Ministra Obrony Narodowej, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego lub ministra właściwego do spraw aktywów państwowych terenu zamkniętego, będącego odpowiednio w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego lub stanowiącego własność lub użytkowanie wieczyste jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej albo stanowiącego własność lub użytkowanie wieczyste spółek przemysłowego potencjału obronnego.

7. Kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego realizowane są całkowicie w granicach ustalonego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu terenu zamkniętego, będącego odpowiednio w trwałym zarządzie lub stanowiącego własność lub użytkowanie wieczyste podmiotów, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit c–f.

Art. 16. 1. W sprawach dotyczących kluczowych inwestycji nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, z wyjątkiem przepisów art. 28–31, art. 54 i art. 55.

2. Do kluczowych inwestycji stosuje się art. 11 ust. 6 i 7.

3. W sprawach dotyczących kluczowych inwestycji związanych z zabezpieczeniem medycznym Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wojsk państw sojusznicznych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej dotyczących krajowych i wojewódzkich planów transformacji oraz wydawania opinii o celowości inwestycji.

4. W sprawach dotyczących kluczowych inwestycji nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Art. 17. Zawiadomienie o realizacji kluczowej inwestycji do właściwego miejscowo wojewody i wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego składają inwestorzy. W przypadkach realizacji kluczowej inwestycji na terenach leśnych zawiadomienie składa się również do właściwej miejscowo regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.

Art. 18. 1. W przypadku gdy realizacja kluczowej inwestycji jest planowana w granicach obszaru Natura 2000 lub obszaru znajdującego się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, albo kluczowa inwestycja może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, inwestor przekazuje właściwemu miejscowo regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska informacje, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1–4.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w terminie 14 dni od otrzymania informacji wskazanych w ust. 1, stwierdza, w drodze postanowienia, czy realizacja kluczowej inwestycji może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3. W przypadku stwierdzenia, że realizacja kluczowej inwestycji może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska w postanowieniu, o którym mowa w ust. 2, określa, przy współpracy z inwestorem, działania minimalizujące dla jej realizacji lub rozwiązania alternatywne.

4. Jeżeli dla realizacji kluczowej inwestycji nie określono rozwiązań alternatywnych i nie można określić działań minimalizujących lub jeżeli mimo ich zastosowania oddziaływanie inwestycji nadal będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska określa w postanowieniu, o którym mowa w ust. 2, zakres, miejsce, termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej dla realizacji kluczowej inwestycji.

Art. 19. 1. Do kluczowych inwestycji, wobec których złożono zawiadomienie, o którym mowa w art. 17, nie stosuje się przepisów odrębnych ustaw w zakresie, w jakim uzależniają

one przygotowanie lub realizację tej inwestycji lub jej części od uzyskania decyzji administracyjnej lub innego rozstrzygnięcia, chyba że inwestor wystąpi o ich wydanie.

2. Do gruntów leśnych i rolnych objętych zawiadomieniem, o którym mowa w art. 17, nie stosuje się przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

3. Do usuwania drzew i krzewów znajdujących się na nieruchomościach objętych zawiadomieniem, o którym mowa w art. 17, z wyjątkiem drzew i krzewów usuwanych z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2–4, nie stosuje się przepisów o ochronie przyrody w zakresie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na ich usunięcie, opłat z tym związanych oraz wykonywania nasadzeń zastępczych i kompensacji przyrodniczej.

Art. 20. 1. Zawiadomienie, o którym mowa w art. 17, zawiera w szczególności:

- 1) określenie granic terenu objętego kluczową inwestycją przedstawionych na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub w przypadku jej braku na kopii aktualnej mapy ewidencyjnej obejmujących teren, którego zawiadomienie dotyczy, i obszaru, na który ta inwestycja będzie oddziaływać w skali 1:2000 lub większej;
- 2) zmiany w istniejącej infrastrukturze zagospodarowania terenu;
- 3) rodzaj, zakres, miejsce i sposób wykonania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia;
- 4) charakterystyczne parametry obiektu budowlanego.

2. Zawiadomienia dokonuje się wyłącznie w postaci papierowej.

3. Zawiadomienia należy dokonać przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót budowlanych.

4. Zawiadomienie właściwego miejscowo wojewody i wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego stanowi podstawę do rozpoczęcia robót budowlanych, z tym, że inwestor nie może rozpocząć tych robót przed wydaniem przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska postanowienia, o którym mowa w art. 18 ust. 2, albo przed upływem terminu na jego wydanie. W przypadku, o którym mowa w art. 18 ust. 3 lub 4, obowiązki wynikające z postanowienia, o którym mowa w art. 18 ust. 2, są wiążące dla realizacji kluczowej inwestycji.

Art. 21. Po zakończeniu robót budowlanych inwestor jest obowiązany zawiadomić właściwego miejscowo wojewodę i wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego o przystąpieniu do użytkowania obiektu budowlanego.

Rozdział 4

Nabywanie nieruchomości pod strategiczne inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa

Art. 22. 1. Z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna, zatwierdza się podział nieruchomości. Mapy z projektami podziału nieruchomości stanowią integralną część decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

2. Linie rozgraniczające teren inwestycji, ustalone decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, stanowią linie podziału nieruchomości w zakresie, w jakim inwestor inwestycji strategicznej wystąpił o zatwierdzenie podziału nieruchomości, przedstawiając mapy, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5.

3. Ostateczna decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stanowi podstawę do dokonania wpisów:

- 1) w ewidencji gruntów i budynków;
- 2) w księdze wieczystej, w tym wykreślenia praw, roszczeń, obciążeń, ostrzeżeń i innych wpisów na rzecz osób i podmiotów trzecich.

4. Wniosek o wpis do księgi wieczystej złożony przez inwestora inwestycji strategicznej realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa jest wolny od opłat sądowych.

5. Nieruchomości lub ich części, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, stają się z mocy prawa odpowiednio:

- 1) własnością Skarbu Państwa w trwałym zarządzie właściwej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej,
- 2) własnością Skarbu Państwa w trwałym zarządzie Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego,
- 3) własnością Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym właściwych jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa – stają się przedmiotem użytkowania wieczystego właściwych jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej

– z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna.

6. Z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna lub otrzymała rygor

natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 25 ust. 1, inwestorzy inwestycji strategicznej mają prawo korzystania z nieruchomości lub ich części, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4–7, pkt 10 lit. i oraz art. 29 ust. 1.

7. Decyzję ustalającą wysokość odszkodowania za nieruchomości, o których mowa w ust. 5, wydaje organ, który wydał decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy o gospodarce nieruchomościami oraz uwzględnia się przekazane przez inwestora inwestycji strategicznej operaty szacunkowe, z zastrzeżeniem art. 26. Przekazanie operatów szacunkowych przez inwestora inwestycji strategicznej do właściwego miejscowo wojewody następuje w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna lub otrzymała rygor natychmiastowej wykonalności.

8. Odszkodowanie za nieruchomości, o których mowa w ust. 5, przysługuje właścicielom nieruchomości, użytkownikom wieczystym nieruchomości oraz osobom, którym przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe.

9. Decyzję ustalającą wysokość odszkodowania wydaje się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna.

10. Jeżeli decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, decyzję ustalającą wysokość odszkodowania wydaje się w terminie 60 dni od dnia nadania decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa rygoru natychmiastowej wykonalności.

11. Jeżeli na nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego tej nieruchomości zostały ustanowione ograniczone prawa rzeczowe, z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna, prawa te wyłącznie w stosunku do części nieruchomości objętych decyzją wygasają.

12. Jeżeli przeznaczona na strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa nieruchomość stanowiąca własność Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego została oddana w użytkowanie wieczyste, użytkowanie to wygasa z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna.

13. Do wypłaty odszkodowania, o którym mowa w ust. 8 oraz w art. 26 ust. 4–7 i art. 27, jest obowiązany inwestor inwestycji strategicznej realizujący strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa.

14. Jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub gospodarczy, Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego mogą zrzec się w całości lub w części odszkodowania za nieruchomości, o których mowa w ust. 5, w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Oświadczenie to składa się do organu, o którym mowa w ust. 7.

15. W przypadku zrzeczenia się odszkodowania za nieruchomości, o których mowa w ust. 5:

- 1) przed wszczęciem postępowania ustalającego wysokość odszkodowania – postępowania nie wszczyna się;
- 2) w trakcie postępowania ustalającego wysokość odszkodowania – postępowanie umarza się;
- 3) po wydaniu decyzji ustalającej wysokość odszkodowania – decyzja ta wygasa.

Art. 23. 1. Jeżeli skutek, o którym mowa w art. 22 ust. 5 dotyczy części nieruchomości, a pozostała jej część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, właściwa jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowana, Służba Kontrwywiadu Wojskowego albo Służba Wywiadu Wojskowego, w zakresie strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, w przypadku której jest inwestorem, jest zobowiązana na wniosek właściciela do nabycia części nieruchomości nie nadającej się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele.

2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1, może zostać zgłoszone w terminie 3 lat od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna.

Art. 24. 1. Decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa określa termin wydania nieruchomości, opróżnienia lokali oraz innych pomieszczeń. Termin ten nie może być krótszy niż 120 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna.

2. Do egzekucji obowiązków wynikających z decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Egzekucję obowiązku wynikającego z decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku od inwestora inwestycji strategicznej realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa.

Art. 25. 1. Wojewoda, na wniosek inwestora inwestycji strategicznej uzasadniony interesem publicznym, nadaje decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa rygor natychmiastowej wykonalności.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1:

- 1) zobowiązuje do niezwłocznego wydania nieruchomości, opróżnienia lokali oraz innych pomieszczeń;
- 2) uprawnia do faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie przez inwestora inwestycji strategicznej;
- 3) uprawnia do rozpoczęcia robót budowlanych;
- 4) uprawnia do wydania przez właściwy organ dziennika budowy.

Art. 26. 1. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w art. 22 ust. 7, ustala się według stanu nieruchomości w dniu wydania decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa przez organ pierwszej instancji oraz według jej wartości z dnia, w którym następuje ustalenie wysokości odszkodowania.

2. Jeżeli na nieruchomościach, o których mowa w art. 22 ust. 5, lub na prawie użytkowania wieczystego tych nieruchomości są ustanowione ograniczone prawa rzeczowe, wysokość odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu zmniejsza się o kwotę równą wartości tych praw.

3. Suma wysokości odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu, z wyłączeniem kwot, o których mowa w ust. 6 i 7, i wysokości odszkodowania z tytułu wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych lub innych praw lub roszczeń ustanowionych na tej nieruchomości lub na prawie użytkowania wieczystego nie może przekroczyć wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

4. Jeżeli na nieruchomościach, o których mowa w art. 22 ust. 5, lub na prawie użytkowania wieczystego tych nieruchomości jest ustanowiona hipoteka, wysokość odszkodowania z tytułu wygaśnięcia hipoteki ustala się w wysokości świadczenia głównego wierzytelności zabezpieczonej hipoteką, wraz z odsetkami zabezpieczonymi tą hipoteką. Odszkodowanie to podlega zaliczeniu na spłatę świadczenia głównego wierzytelności zabezpieczonej hipoteką wraz z odsetkami.

5. Kwotę odszkodowania z tytułu wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych ustaloną na dzień, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się osobom, którym te prawa przysługiwały.

6. W przypadku gdy dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa odpowiednio wyda tę nieruchomość, lub wyda nieruchomość i opróżni lokal oraz inne pomieszczenia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia:

- 1) doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa rygoru natychmiastowej wykonalności albo
- 2) w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna

– wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5% wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

7. W przypadku gdy decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu zamieszkałemu w tym budynku, powiększa się o kwotę 10 000 zł na pokrycie kosztów przeprowadzki.

8. W przypadku gdy decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa dotyczy rodzinnych ogrodów działkowych ustanowionych zgodnie z ustawą z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, inwestor inwestycji strategicznej jest zobowiązany:

- 1) wypłacić działkowcom odszkodowanie za stanowiące ich własność nasadzenia, urządzenia i obiekty budowlane znajdujące się na działkach;
- 2) wypłacić stowarzyszeniu ogrodowemu odszkodowanie za stanowiące jego własność urządzenia, obiekty budowlane rodzinnego ogrodu działkowego przeznaczone do wspólnego korzystania przez użytkowników działki i służące do zapewnienia funkcjonowania ogrodu.

9. Obowiązki wynikające z ust. 8 są ustalane w decyzji, o której mowa w art. 22 ust. 7.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, wierzyciel, na rzecz którego została ustanowiona hipoteka, na żądanie organu, o którym mowa w art. 22 ust. 7, ma obowiązek udzielenia informacji o wysokości świadczenia głównego wierzytelności zabezpieczonej hipoteką wraz z odsetkami zabezpieczonymi tą hipoteką.

11. W przypadku gdy decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa dotyczy nieruchomości, na których jest realizowana lub została zrealizowana operacja przy wykorzystaniu środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a wyłączenie spowoduje brak możliwości dalszej realizacji operacji lub osiągnięcia celu operacji lub zachowania okresu związania celem operacji, ustalona decyzją co do tej nieruchomości wysokość odszkodowania uwzględnia wysokość dofinansowania przypadającego do zwrotu wraz z odsetkami liczonymi

jak dla zaległości podatkowych wynikającą z nałożonych przez właściwą instytucję korekt finansowych wobec beneficjenta programu oraz zwrot nakładów finansowych ze środków własnych beneficjenta niezbędnych do realizacji operacji, osiągnięcia celu operacji lub zachowania okresu związania celem operacji.

12. Przed wydaniem decyzji ustalającej wysokość odszkodowania, właściwy organ zasięga opinii odpowiedniej instytucji zarządzającej lub instytucji pośredniczącej, w celu uwzględnienia w kwocie odszkodowania wysokości dofinansowania przypadającego do zwrotu.

Art. 27. 1. Ostateczna decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stanowi podstawę do wypowiedzenia, ze skutkiem natychmiastowym, umów dotyczących nieruchomości przeznaczonej na strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa, w szczególności umów dzierżawy, najmu oraz użyczenia.

2. Za szkody rzeczywiste poniesione na skutek wypowiedzenia umów, o których mowa w ust. 1, przysługuje od inwestora inwestycji strategicznej odszkodowanie, ustalane na zasadach wynikających z ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 i 1237).

Art. 28. 1. Właściwa jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej, Służba Kontrwywiadu Wojskowego albo Służba Wywiadu Wojskowego, o których mowa w art. 22 ust. 5 pkt 1 i 2, otrzymuje z mocy prawa, w trwały zarząd nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa dotycząca tych nieruchomości stała się ostateczna.

2. Z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna, na nieruchomości lub jej części, wskazanej zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 6, z mocy prawa, wygasa trwały zarząd lub użytkowanie wieczyste ustanowione przed dniem wydania tej decyzji.

Art. 29. 1. W przypadku gdy strategiczna inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa wymaga przejścia przez grunty stanowiące własność Skarbu Państwa pokryte wodami, w przypadku inwestycji realizowanych na śródlądowych wodach płynących, o których mowa w art. 211 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, grunty stanowiące pas drogowy drogi publicznej lub grunty objęte obszarem kolejowym, inwestor inwestycji strategicznej realizujący strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa jest uprawniony do nieodpłatnego zajęcia tych gruntów na czas realizacji tej inwestycji.

2. Właściwy inwestor inwestycji strategicznej realizujący strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa nie później niż w terminie 30 dni przed planowanym zajęciem gruntów, o których mowa w ust. 1, uzgadnia w drodze pisemnego porozumienia z właściwym podmiotem, o którym mowa w art. 212 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, z właściwym zarządcą drogi lub właściwym zarządcą infrastruktury kolejowej lub innym właściwym podmiotem zarządzającym obszarem kolejowym, zakres, warunki i termin zajęcia tych gruntów.

3. W przypadku gdy decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, porozumienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera się niezwłocznie.

4. W przypadku niezawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 2, w terminie 21 dni od dnia otrzymania, odpowiednio przez właściwy podmiot, o którym mowa w art. 212 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, właściwego zarządcę drogi, właściwego zarządcę infrastruktury kolejowej lub inny właściwy podmiot zarządzający obszarem kolejowym, wniosku o jego zawarcie, inwestor inwestycji strategicznej jest uprawniony do złożenia wniosku do wojewody o wydanie decyzji określającej warunki wykonywania przysługującego inwestorowi inwestycji strategicznej prawa, o którym mowa w ust. 1.

5. Porozumienie, o którym mowa w ust. 2, oraz decyzja, o której mowa w ust. 4, nie mogą przewidywać opłat za wykonywanie przysługującego inwestorowi inwestycji strategicznej prawa, o którym mowa w ust. 1.

6. Warunki zawarte w porozumieniu, o którym mowa w ust. 2, albo określone w decyzji, o której mowa w ust. 4, nie mogą powodować:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, kolejowego lub lotniczego;
- 2) wstrzymania ruchu kolejowego lub lotniczego;
- 3) zamknięcia dróg publicznych, chyba że istnieje możliwość zorganizowania objazdów;
- 4) zamknięcia śródlądowych dróg wodnych;
- 5) negatywnego wpływu na działanie urządzeń lotniczych.

7. Stronami postępowania o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 4, są wyłącznie inwestor inwestycji strategicznej oraz odpowiednio właściwy podmiot, o którym mowa w art. 212 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, właściwy zarządcą drogi, właściwy zarządcą infrastruktury kolejowej lub inny właściwy podmiot zarządzający obszarem kolejowym.

8. W przypadku zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 2, albo uzyskania decyzji, o której mowa w ust. 4, w stosunku do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa

pokrytych wodami przepisu art. 261 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne nie stosuje się.

9. Za szkody powstałe w wyniku działań, o których mowa w ust. 1, przysługuje odszkodowanie ustalane na zasadach wynikających z ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

10. Do zapłaty odszkodowania, o którym mowa w ust. 4, jest obowiązany inwestor inwestycji strategicznej realizujący strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa.

Art. 30. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale, w szczególności w sprawach zwrotu nieruchomości uznanej za zbędną na cel określony w decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Rozdział 5

Ustanawianie stref ochronnych terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej

Art. 31. 1. Wojewoda, na wniosek:

- 1) właściwego miejscowo szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji, o którym mowa w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.⁴⁾),
- 2) inwestora inwestycji strategicznej o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1, o ile zawarto w nim informacje niezbędne do ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego

– ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, strefę ochronną terenu zamkniętego, wskazując granice tej strefy oraz zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów obowiązujące na jej obszarze.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, składa się w wersji elektronicznej lub w dwóch egzemplarzach w wersji papierowej.

3. Miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie stosuje się w zakresie, w jakim są sprzeczne z zakazami i ograniczeniami w zagospodarowaniu lub korzystaniu

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 834, 1089, 1222, 1248, 1585, 1871, 1907 oraz z 2025 r. poz. 39 i

z terenów obowiązującymi na obszarze strefy ochronnej terenu zamkniętego ustanowionej w akcie prawa miejscowego, o którym mowa w ust. 1.

4. Ustanowienie, w drodze aktu prawa miejscowego, strefy ochronnej terenu zamkniętego, następuje w terminie 90 dni od złożenia wniosku o ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego. Przepis art. 7 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Jeżeli w związku z wydaniem aktu prawa miejscowego, o którym mowa w ust. 1, albo jego zmianą, ustanowiono właściwe dla danej strefy zakazy i ograniczenia, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać od władającego terenem zamkniętym:

- 1) odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo
- 2) wykupienia nieruchomości lub jej części.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, przepisy art. 36 ust. 2, 3, 5 i 6 oraz art. 37 ust. 1, 3, 5 i 9–11a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stosuje się odpowiednio.

Art. 32. Zniesienie lub zmiana granic strefy ochronnej terenu zamkniętego oraz zmiana zakazów i ograniczeń obowiązujących na jej obszarze następuje na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, w trybie, w jakim została ustanowiona.

Art. 33. Wniosek, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, zawiera informacje niezbędne do ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego:

- 1) określenie granic strefy ochronnej terenu zamkniętego, przedstawionych na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub w przypadku jej braku na kopii aktualnej mapy ewidencyjnej obejmujących lokalizację przestrzenną obszaru objętego proponowaną strefą ochronną terenu zamkniętego przedstawioną w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych, z zastosowaniem formatu danych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 2) wykaz działek ewidencyjnych leżących w całości lub w części na obszarze, na którym ma zostać ustanowiona strefa ochronna terenu zamkniętego, wraz z identyfikatorami tych działek w postaci tabelarycznej zawierającej dane z ewidencji gruntów i budynków;
- 3) określenie aktualnego stanu zagospodarowania w granicach obszaru, na którym ma zostać ustanowiona strefa ochronna terenu zamkniętego;
- 4) zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów, mające obowiązywać na obszarze strefy ochronnej terenu zamkniętego, o których mowa w art. 37.

Art. 34. Załączniki do aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art. 31 ust. 1, stanowią mapa sporządzona na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub w przypadku jej braku na kopii aktualnej mapy ewidencyjnej obejmującej nieruchomości objęte strefą ochronną terenu zamkniętego, wraz z określeniem granic tej strefy, oraz granice strefy ochronnej terenu zamkniętego w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych z zastosowaniem formatu danych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 35. Projekt aktu prawa miejscowego przed jego ogłoszeniem wojewoda przedkłada do zaopiniowania wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) właściwemu ze względu na obszar, na którym planuje się ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, określając termin przedstawienia opinii nie dłuższy niż 14 dni od dnia wystąpienia o zaopiniowanie. Nieprzedstawienie opinii w tym terminie jest równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu.

Art. 36. 1. Wojewoda przekazuje wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) właściwemu ze względu na obszar, na którym planuje się ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, informację o złożeniu wniosku, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) na obszarze objętym wnioskiem, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, odmawia wszczęcia lub zawiesza postępowanie w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub wydania decyzji o warunkach zabudowy do czasu ustanowienia, w drodze aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art. 31 ust. 1, strefy ochronnej terenu zamkniętego.

3. Wojewoda przekazuje wnioskodawcy oraz wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), o którym mowa w art. 35, informację o ogłoszeniu aktu prawa miejscowego w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 37. W strefie ochronnej terenu zamkniętego ustanawia się zakazy i ograniczenia właściwe dla spełnienia celu, dla którego ma zostać ustanowiona strefa ochronna terenu zamkniętego, oraz w odpowiednim dla tego celu zakresie. Zakazy i ograniczenia są określane odrębnie dla każdego terenu zamkniętego, dla którego zachodzi konieczność ustanowienia takiej strefy, w zakresie:

- 1) zagospodarowania terenu, w tym budowy obiektów budowlanych wraz z urządzeniami technicznymi ze względu na ich charakterystyczne parametry lub przeznaczenie;
- 2) lokalizacji urządzeń i instalacji przesyłowych;

- 3) wytwarzania, przechowywania lub składowania materiałów łatwopalnych i wybuchowych;
- 4) lokalizowania urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne;
- 5) składowania odpadów;
- 6) urządzania lasów oraz dokonywania likwidacji zadrzewień;
- 7) ochrony ujęć wody oraz wód podziemnych, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Rozdział 6

Narodowy Program Gotowości Zbrojeniowej Państwa

Art. 38. 1. Rada Ministrów, mając na celu wzmocnienie bezpieczeństwa i obronności państwa oraz zapewnienie wzrostu potencjału polskiego przemysłu obronnego, przyjmuje, w drodze uchwały, Narodowy Program Gotowości Zbrojeniowej Państwa, zwany dalej „Programem”.

2. Program określa:

- 1) okres, na jaki Program jest przyjmowany;
- 2) cele zakładane do osiągnięcia w ramach Programu oraz terminy ich zrealizowania;
- 3) koszty związane z realizacją Programu oraz źródła ich finansowania.

3. Celami, o których mowa w ust. 2 pkt 2, mogą być w szczególności:

- 1) osiągnięcie określonej wielkości produkcji polskiego przemysłu obronnego;
- 2) osiągnięcie przez polski przemysł obronny określonych mocy produkcyjnych;
- 3) osiągnięcie przez polski przemysł obronny określonego poziomu inwestycji.

4. W celu realizacji Programu Minister Obrony Narodowej może zawierać porozumienia ze spółkami przemysłowego potencjału obronnego.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 39. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 29:
 - a) w ust. 2:
 - pkt 24 otrzymuje brzmienie:

„24) poligonowych obiektów budowlanych, stanowisk obronnych, przepraw, budowli ziemnych, budowli fortyfikacyjnych i ochronnych, wraz z instalacjami i przyłączami oraz związanymi z nimi sieciami,

lokalizowanych na terenach zamkniętych, z wyłączeniem terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe;”,

– pkt 29 otrzymuje brzmienie:

„29) hangarów, garaży, magazynów i hal o powierzchni nieprzekraczającej 600 m², obiektów kontenerowych, płaszczyzn postojowych wraz z instalacjami i przyłączami oraz związanymi z nimi sieciami, lokalizowanych na terenach zamkniętych, z wyłączeniem terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe;”,

b) w ust. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) utwardzeniu powierzchni gruntu na działkach budowlanych oraz na terenach zamkniętych.”;

2) w art. 62a po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Przepisu ust. 5 nie stosuje się w przypadku kontroli przeprowadzanej w obiektach budowlanych:

- 1) usytuowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej;
- 2) stanowiących strategiczne inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa lub kluczowe inwestycje, o których mowa w ustawie z dnia ... o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych (Dz. U. z 2025 r. poz. ...).”.

Art. 40. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, 1222, 1717 i 1881) w art. 37 w ust. 2 w pkt 23 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 24 w brzmieniu:

„24) jest zbywana na rzecz inwestora inwestycji strategicznej realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa na podstawie ustawy z dnia ... o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych (Dz. U. z 2025 r. poz. ...).”.

Art. 41. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.⁵⁾) w art. 135:

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 834, 1089, 1222, 1847, 1853, 1881, 1914, 1940 i 1946 oraz z 2025 r. poz. 303.

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej, albo z wniosku władającego terenem zamkniętym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia ... o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych (Dz. U. z 2025 r. poz. ...) wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu, to dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej, obiektów sieci gazowej, instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej lub obiektów i instalacji na terenach zamkniętych, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia ... o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych, tworzy się obszar ograniczonego użytkowania.”;

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przy wyznaczaniu obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska innego niż lotnisko wojskowe nie uwzględnia się startów, lądowań i przelotów statków powietrznych wykorzystywanych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej oraz statków powietrznych sił zbrojnych innych państw realizujących operacje lotnicze w ramach zobowiązań sojuszniczych.”.

Art. 42. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 534) w art. 18 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Instytut osiąga przychody z subwencji i dotacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz, z zastrzeżeniem ust. 9 i art. 21 ust. 6, ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.⁶⁾) oraz z innych źródeł.”.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 834, 1089, 1222, 1248, 1585, 1871 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39 i

Art. 43. W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:

„Art. 46a. Za zgodą Ministra Obrony Narodowej jednostki organizacyjne mogą, wspólnie z wojskami obcymi, państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi, nabywać sprzęt wojskowy na rzecz Sił Zbrojnych oraz wojsk obcych, państw trzecich lub organizacji międzynarodowych.”;

2) po art. 48 dodaje się art. 48a w brzmieniu:

„Art. 48a. Minister Obrony Narodowej może przyznać nadzorowanemu przez siebie instytutowi prowadzącemu badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk inżynierijno-technicznych lub ścisłych i przyrodniczych, lub nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dotację podmiotową na dofinansowanie kosztów działalności bieżącej w ramach tych dziedzin, w tym na wynagrodzenia i uposażenia i rozwój zawodowy personelu, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami obronności i bezpieczeństwa państwa. Efekty uzyskane z dotacji w ramach dziedzin, w których instytut prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe, zostaną wykazane w rocznym sprawozdaniu dyrektora z wykonanych zadań.”.

Art. 44. 1. Ustawy nie stosuje się do spraw wszczętych i niezakończonych do dnia jej wejścia w życie.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, właściwemu wojewodzie niezrealizowane wnioski otrzymane od właściwego miejscowo szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji, dotyczące ustalenia strefy ochronnej terenu zamkniętego w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Do rozpatrzenia tych wniosków stosuje się przepisy rozdziału 5 niniejszej ustawy.

Art. 45. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 834, 1089, 1222, 1248, 1585, 1871 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39 i

Załącznik
do ustawy
z dnia
(Dz. U. poz.)

Dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów zamkniętych, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia ... o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych *

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		dla terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw aktywów państwowych ¹⁾			
		L_{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	50	45
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	64	59
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	68	59
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	70	65

* Dopuszczalne poziomy hałasu ustala się w odniesieniu do hałasu powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne. Wyraża się je wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, mającymi zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby, oraz wskaźnikami L_{DWN} i L_N , mającymi zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem. Wskaźniki hałasu $L_{Aeq D}$, $L_{Aeq N}$, L_{DWN} , L_N zostały określone w art. 112a pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.).

Objaśnienia:

- 1) Tereny zamknięte, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, ustalone przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw aktywów państwowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151, z późn. zm.).
- 2) W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
- 3) Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

UZASADNIENIE

I. POTRZEBA I CEL UCHWALENIA USTAWY

Zasadniczym celem opracowania niniejszego projektu ustawy jest pilna potrzeba uproszczenia i usprawnienia procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji dotyczących obronności państwa, które, biorąc pod uwagę aktualną sytuację geopolityczną, powinny być traktowane jako priorytet przez wszystkie organy administracji państwowej. Mając na uwadze istotne dla bezpieczeństwa państwa kwestie, które przynależą do właściwości ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w tym w obszarze ochrony ludności i obrony cywilnej – za uzasadnioną uznano także możliwość wykorzystania projektowanych rozwiązań również do inwestycji z obszaru właściwości tego ministra, tj. dla kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego.

Projektowane regulacje będą ponadto obejmowały spółki prowadzące działalność w ramach przemysłowego potencjału obronnego w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1663), bowiem konieczność wzmocnienia bezpieczeństwa Polski to także konieczność stworzenia efektywnego przemysłu obronnego na terenie kraju, który zagwarantuje dostawę sprzętu i amunicji. W obecnej sytuacji geopolitycznej istnieje pilna konieczność rozbudowy potencjału przemysłu obronnego Rzeczypospolitej Polskiej (RP).

Przyjęte w niniejszej ustawie rozwiązania obejmują w szczególności uregulowanie i ujednolicenie podstaw prawnych wynikających z obowiązujących przepisów oraz stworzenie odpowiednich, szczególnych ram prawno-organizacyjnych, dzięki którym będzie możliwa realizacja zadań inwestycyjnych dostosowujących infrastrukturę obronną i bezpieczeństwa państwa oraz przemysł obronny do potrzeb realizacji celu publicznego.

W tym miejscu warto przywołać przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, z późn. zm.), stanowiące, iż celem publicznym jest budowa i utrzymanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych dla obronności państwa. Tak więc realizacja inwestycji celu publicznego nie ogranicza się wyłącznie do przeprowadzenia procesu budowlanego, ale jest pojęciem szerszym i dotyczy właściwego utrzymania zarówno istniejących jak też nowopowstających obiektów i urządzeń.

Wprowadzone niniejszym projektem regulacje uporządkowują również kwestie ustanawiania

stref ochronnych terenów zamkniętych (na etapie przygotowania i realizacji inwestycji strategicznych) oraz obiektów usytuowanych na terenach zamkniętych (już istniejących), a także określają dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów zamkniętych.

Ponadto istotną kwestią, jaką normuje ustawa, jest problematyka nabywania nieruchomości na potrzeby realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, zwanych dalej także „inwestycjami strategicznymi”, szczegółowo przedstawiona w jednym z rozdziałów w zaproponowanym akcie prawnym.

Co więcej sama konstrukcja projektu jest oparta w dużej mierze na rozwiązaniach funkcjonujących z powodzeniem w istniejących już przepisach, między innymi w:

- 1) ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311);
- 2) ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2024 r. poz. 1286, z późn. zm.);
- 3) ustawie z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 274);
- 4) ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199);
- 5) ustawie z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1464);
- 6) ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747).

Przepisy przedmiotowej ustawy są dedykowane:

- 1) jednostkom organizacyjnym podległym Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanym;
- 2) jednostkom organizacyjnym podległym ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanym, organom podległym ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanym, a także urzędom lub jednostkom organizacyjnym podległym tym organom;
- 3) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego i Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
- 4) spółkom prowadzącym działalność w ramach przemysłowego potencjału obronnego

w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;

- 5) wykonawcom wskazanym w programie „Narodowy Program Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód” – dedykowanym do realizacji inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa.

Należy wskazać, że inwestycje kluczowe realizowane na podstawie projektowanych przepisów będą realizowane wyłącznie na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu.

Jednakże, ze względu na specyfikę podmiotów, wprowadzono ograniczenie dotyczące stosowania przepisów ustawy przez Agencję Mienia Wojskowego oraz instytucję gospodarki budżetowej, tj. Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Są to jednostki nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej, które w oparciu o przyjęte założenia będą realizowały jedynie inwestycje kluczowe dla potrzeb obronności państwa, zgodnie z przepisami rozdziału 3 ustawy.

Istotnym elementem określającym zakres stosowania przedmiotowej ustawy jest wyłączenie spod regulacji obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, tj. obszarów morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego, strefy przyległej oraz wyłącznej strefy ekonomicznej, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125). Niemniej jednak ustawa obejmuje obszary portów i przystani morskich oraz pasa nadbrzeżnego, o których mowa w ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Należy podkreślić, że określone w ustawie zasady przygotowania i realizacji inwestycji mają charakter szczególnie względem ogólnie obowiązujących zasad przygotowywania i realizacji inwestycji budowlanych, które są stosunkowo skomplikowane, zbiurokratyzowane i czasochłonne oraz względem ogólnych zasad procedury administracyjnej i sądowno-administracyjnej. Specyfika zasad ustalonych w specustawie przejawia się przede wszystkim w odstępstwach od wspomnianych wyżej zasad ogólnych, co ma w założeniu ułatwić, uprościć i przyspieszyć daną inwestycję, a przy tym dla realizacji inwestycji stanowiących przedmiot danej specustawy niezbędne jest uzyskanie od właściwego organu specjalnej decyzji

administracyjnej ustalającej lokalizację danej inwestycji lub zezwalającej na nią. Decyzja ta ma charakter kompleksowy, rozstrzygający kilka spraw administracyjnych, które zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi inwestycji budowlanych musiałyby być rozstrzygane odrębnymi decyzjami. Ponadto przedmiotowa specustawa, podobnie jak inne specustawy inwestycyjne, zawiera szczególne rozwiązania dotyczące zawiadomień i doręczeń w postępowaniu administracyjnym oraz szczególne zasady administracyjnej i sądowej kontroli decyzji administracyjnych wydawanych na ich podstawie.

Ideą uchwalania specustawy jest tak ważne dla całego społeczeństwa wzmocnienie potrzeb obronnych państwa polskiego oraz zabezpieczenie terytorium Polski przed obcą agresją wojskową, w tym także przez rozbudowę infrastruktury technicznej mogącej pełnić rolę odstraszającą potencjalnego agresora.

W celu zagwarantowania realizacji zobowiązań w zakresie zapewnienia niezbędnej ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory wynikających z dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, w ramach procedur mających na celu realizację strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego, projekt ustawy przewiduje udział w nich regionalnych dyrektorów ochrony środowiska (dalej jako RDOŚ). Organy te będą oceniać, czy realizacja planowanych działań może nieść za sobą niebezpieczeństwo dla spójności sieci Natura 2000, które przyczyniają się znacząco do zachowania różnorodności biologicznej w obrębie danego regionu lub regionów biogeograficznych.

W przypadku dokonania takiej oceny właściwy miejscowo RDOŚ, w pierwszej kolejności we współpracy z inwestorem określi działania minimalizujące znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 lub rozwiązania alternatywne. Jeśli te nie będą możliwe lub jeśli nie będą odpowiednio wystarczające wówczas RDOŚ nałoży na inwestora obowiązek wykonania kompensacji przyrodniczej.

Obowiązki wynikające z postanowień RDOŚ będą wiążące dla realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego.

II. OPIS PRZYJĘTYCH W NINIEJSZEJ USTAWIE ROZWIĄZAŃ

Konstrukcja projektu ustawy została podzielona na pięć obszarów tematycznych.

1. Przepisy ogólne

Ustawa określa zagadnienia w zakresie:

- przygotowania i realizacji strategicznych i kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa,
- nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji strategicznych w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego, a także inne organy właściwe w tych sprawach,
- ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz
- uwzględniania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez obiekty i instalacje zlokalizowane na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw aktywów państwowych.

W artykule 1 uwzględniono, m.in. słownik pojęć przytaczanych w ustawie, takich jak m.in.: inwestor, strategiczna inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa, inwestycje kluczowe czy strefa ochronna terenu zamkniętego.

Artykuł 2 niniejszej ustawy podkreśla obowiązek postrzegania strategicznej oraz kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa jako celu publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Przyjęcie powyższej podstawy prawnej jako punktu odniesienia przesądza jednocześnie o możliwości nabywania nieruchomości na cele realizacji tych inwestycji, opisanych szczegółowo w rozdziale 4.

W art. 2 w ust. 5 wskazano, że do zamówień udzielanych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, związanych z zakupem bezzałogowych statków powietrznych oraz środków zwalczania bezzałogowych statków powietrznych, które zostały przetestowane w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i otrzymały pozytywną rekomendację w wyniku tych testów – jeżeli Minister Obrony Narodowej wyraził zgodę na ich zakup, nie stosuje się ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320).

Zaznaczono również, że Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej (Siły Zbrojne RP) w ramach zakupów nowoczesnych technologii potrzebują wyłączenia ujętego w art. 2 ust. 5 procedowanej ustawy w celu efektywnego wydatkowania środków publicznych w ramach zakupów bezzałogowych systemów uzbrojenia (BSU) oraz środków zwalczania bezzałogowych systemów uzbrojenia. Art. 395 ust. 1 Działu VI ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych nie wyłącza stosowania art. 99 tej ustawy, co powoduje, że Siły Zbrojne

RP muszą w ramach postępowania rozważać zakup „sprzętów równoważnych”, które nie spełniają wymagań operacyjnych i tym samym stanowią zagrożenie dla żołnierzy. Wyłączenie ujęte w art. 2 w ust. 5 procedowanego projektu ustawy ma na celu wyłącznie usprawnienie zakupu produktów od wykonawców spełniających wymagania dotyczące:

- technologii wykonanych produktów,
- podwyższonej użyteczności i trwałości wykonanych produktów,
- ochrony informacji niejawnych, którą zapewnią odpowiednie służby wywiadowcze i kontrwywiadowcze,
- zapewnienia ochrony interesu bezpieczeństwa państwa.

Wyłączenia przedmiotowe ujęte w art. 12 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych odnoszą się do zawężonego katalogu produktów spełniających kryterium ochrony istotnego interesu bezpieczeństwa państwa. Rozwój technologiczny poczyniony we wskazanym obszarze powoduje, że stosowanie przepisów ustawy determinuje, że środki publiczne mogą być wydatkowane nieefektywnie. Doświadczenia z wojny w Ukrainie wskazują wprost, że rozwój nowoczesnego pola walki, rozwój sztucznej inteligencji, zmienność sposobu użytkowania bezzałogowych systemów uzbrojenia (BSU) powoduje, że procedury opisane w ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych mogą spowodować szkodę finansową na rzecz Skarbu Państwa. Obecnie (marzec 2025 r.) ok. 80% strat zadawanych stronie przeciwnej jest dokonywanych za pomocą skoordynowanych ataków bezzałogowymi systemami uzbrojenia. Mnogość zastosowania wskazanej technologii jest ograniczona wyłącznie ograniczeniami technicznymi sprzętu i pomysłowością. BSU posiadają zróżnicowane zastosowanie – Siły Zbrojne RP będą je wykorzystywać do:

- 1) monitorowania bezpieczeństwa infrastruktury wojskowej oraz infrastruktury krytycznej;
- 2) przechwytywania bezzałogowych statków powietrznych (BSP) naruszających strefy wyłączone z lotów BSP;
- 3) wsparcia działań kryzysowych;
- 4) szkolenia operatorów BSP, a w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa, tj. zagrożenia wojną bądź w przypadku jej wybuchu do zwalczania przeciwnika, przenoszenia ładunków wybuchowych, wsparcia ratowania rannych itd.

BSU oraz środki zwalczania BSU są najlepszym środkiem relacji koszt-efekt, który ogranicza straty własne, zarówno straty w obszarze infrastrukturalnym, finansowym, jak i osobowym.

Wskazane wyłączenie pozwoli na uniknięcie problemów zdefiniowanych dotychczas w tym obszarze, tj.:

- 1) w związku z przedłużającymi się procedurami zakupów w ramach przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych dochodzi do utraty zasadności zakupu BSU oferowanych przez wykonawcę, który zgodnie z założeniami powinien przetarg wygrać – sprzęt często dyskwalifikuje tempo rozwoju technologicznego BSU oraz środków zwalczania BSU;
- 2) upublicznianie informacji w ramach klasycznej procedury przetargowej powoduje, że Siły Zbrojne RP tracą możliwość osiągnięcia technologicznej przewagi nad przeciwnikiem;
- 3) niektóre z oferowanych produktów nie spełniają podstawowych założeń ochrony wywiadowczej i kontrwywiadowczej ze względu na próby zainstalowania oprogramowania szpiegującego bądź układów scalonych umożliwiających zdalne przejęcie sterowania nad oferowanym produktem.

Odnosząc się jednak do zachowania konkurencyjności, w resorcie Obrony Narodowej obowiązuje decyzja Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie testowania rozwiązań technicznych w ramach Pilnej Potrzeby Innowacyjnej (Dz. Urz. MON poz. 108), która po wprowadzeniu przepisu ustawowego zostanie uzupełniona o procedurę zakupu BSU oraz środków BSU za zgodą Ministra Obrony Narodowej. Przedmiotowa regulacja zawiera przepisy dotyczące działalności związanej z poszukiwaniem i testowaniem innowacyjnych rozwiązań technicznych, inicjacji projektów, organizacji konkursów i ich rozstrzygania. W ramach konkursu, który zostanie rozstrzygnięty przez powołaną w tym celu Komisję, zostanie sporządzona ocena produktów przedstawionych przez wszystkich Wykonawców. Rekomendacje, wraz z całością dokumentacji, zostaną następnie przekazane Ministrowi Obrony Narodowej do akceptacji, która będzie stanowić podstawę do dokonania zakupu wyselekcjonowanego produktu dzięki stosownemu wyłączeniu. Obecnie brak projektowanego wyłączenia (art. 2 ust. 5) powoduje, że Istotny Interes Bezpieczeństwa Państwa jest zagrożony ze względu na przedłużające się procedury przetargowe oraz wykonawców, którzy przygotowują produkty nieodpowiednie jakościowo oraz sprzedają *know-how* firmom finansowanym przez kapitał, którego pochodzenie jest trudne do zidentyfikowania.

Wskazana decyzja MON, po wprowadzeniu wyłączenia ujętego w art. 2 ust. 5 procedowanej ustawy zostanie znowelizowana w celu zapewnienia jak najlepszej *Best Value for Money*, uwzględniając jednocześnie konkurencyjność, zgodnie z przepisami unijnymi, tj. treścią art. 346 ust. 1 lit. b Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz art. 12 i art. 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi

przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (dyrektywa 2009/81/WE), a także przepisami prawa krajowego w dziedzinie zamówień publicznych. Finałnym efektem procedowanego wyłączenia, w wyniku podniesienia jakości produkowanych wyrobów, będzie zwiększenie konkurencyjności wykonawców na rynku europejskim specjalizujących się w produkcji BSU oraz środków zwalczania BSU. Przy czym należy zauważyć, że przepis art. 346 TFUE *de iure* pozwala na ograniczenie konkurencyjności i jawności, przez wyłączenie istotnych z perspektywy bezpieczeństwa państwa działań (w tym zamówień) spod reżimu m.in. unijnego prawa zamówień publicznych. Istotne dla bezpieczeństwa państwa jest bowiem zachowanie poufności niektórych działań, które w sposób newralgiczny wpływają na jego obronność i bezpieczeństwo jego terytorium oraz mieszkańców. W sytuacji, w której obszar Rzeczypospolitej Polskiej jest strefą przyległą do obszarów objętych wojną, uzasadnionym jest dokonywanie zakupów w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa w sposób maksymalnie szybki, a jednocześnie pozwalający zachować integralność działań, ich poufność oraz zapewnić najlepszą jakość dostaw. Mając na uwadze fakt, że omawiane wyłączenie nie będzie stanowiło podstawy do całkowitego wyłączenia konkurencyjności, a będzie tylko eliminowało ryzyko zakupu BSU oraz środków zwalczania bezzałogowych systemów uzbrojenia słabej jakości, w wydłużających się procedurach, omawiane wyłączenie należy uznać za zgodne z podstawowymi interesami państwa polskiego w zakresie jego bezpieczeństwa, a tym samym za zgodne z przepisem art. 346 TFUE oraz dyrektywą 2009/81/WE. Projektowane wyłączenie równocześnie nie zamyka możliwości wykorzystania środków unijnych w sytuacji, gdy Minister Obrony Narodowej podejmie decyzję o zastosowaniu procedur ujętych w ustawie Prawo zamówień publicznych.

W przypadku wykorzystania wyłączenia ujętego w projektowanym przepisie zakup BSU oraz środków zwalczania BSU zostanie dokonany w oparciu o środki ujęte w ustawie budżetowej w dziale 29 – Obrona narodowa.

Ze względu na szczególne okoliczności i charakter strategicznej oraz kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zdecydowano o niestosowaniu przepisów działu III i V ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.) oraz przepisów działu IX ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, z późn. zm.). Ponadto w art. 2 w ust. 6 wskazano organ wyższego stopnia w stosunku do wojewody w sprawach dotyczących

strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

W artykule 3 natomiast wskazano unormowania prawne w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw aktywów państwowych. Wzrost liczebności żołnierzy, wprowadzanie nowego sprzętu oraz aktualna sytuacja geopolityczna powodują, że aktualnie Siły Zbrojne RP, a także przedsiębiorcy prowadzący działalność w sektorze obronnym, realizując swoje zadania, stają przed trudnymi problemami, często niemożliwymi do rozwiązania, mimo wydatkowania olbrzymich kwot na urządzenia ochrony przed hałasem. Możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zamkniętych oraz skutków ich funkcjonowania, tj. w strefie oddziaływania akustycznego sprawia, że nawet budowa wielu kosztownych ekranów akustycznych o najwyższych parametrach technicznych nie jest w stanie zapewnić dotrzymania obowiązujących norm hałasu i prowadzi do ustawicznych protestów. Niezależnie od kosztu takich inwestycji, niejednokrotnie brak jest możliwości technicznych posadowienia ekranów akustycznych o parametrach, które zapewniałyby możliwość dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu. Należy nadmienić, że kwestie ochrony przed hałasem będą realizowane m.in. przez sporządzanie co 5 lat strategicznych map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.). Zatem działania o charakterze długoterminowej polityki będą systematycznie realizowane. Podkreślić również należy, że Wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dotyczące hałasu środowiskowego w regionie europejskim (*Environmental Noise Guidelines for the European Region* – <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289053563>) nie zawierają rekomendacji do sposobu postępowania w przypadku hałasu generowanego przez działania militarne, pozostawiając tę sprawę do rozwiązania w przepisach krajowych poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej.

2. Postępowanie w przypadku realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

W rozdziale 2 ustawy przedstawiono szczegółowo specyfikę oraz regulacje przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

Inwestycje strategiczne, mając jednocześnie na uwadze przytoczoną definicję w rozdziale 1, będą dedykowane budowaniu infrastruktury wojskowej w nowych lokalizacjach, jak również rozbudowie istniejącej już infrastruktury, tam, gdzie może zachodzić konieczność pozyskania

nieruchomości, w tym wyłączeń na potrzeby realizacji inwestycji.

Ważnym elementem przeprowadzenia inwestycji strategicznej będzie jej rzetelne i właściwe przygotowanie. W przypadku budowania infrastruktury wojskowej w nowej lokalizacji, wybór lokalizacji będzie odbywał się wariantowo we wskazanym obszarze operacyjnym. W pierwszej kolejności będą uwzględniane nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa oraz z zasobu jednostek samorządu terytorialnego. W przypadku konieczności pozyskania nieruchomości będących własnością prywatną, nabywane one będą na potrzeby inwestycji przed złożeniem wniosku w ramach dobrowolnych umów, a w przypadku braku takiej możliwości zostaną one wyłączone za odpowiednim odszkodowaniem.

Inwestor wyznaczony do realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa będzie zobligowany do przygotowania i złożenia do właściwego miejscowo wojewody wniosku o wydanie decyzji zezwalającej na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Koniecznym i niezbędnym elementem każdego wniosku realizowanego w przedmiotowej procedurze będzie przede wszystkim potwierdzenie Ministra Obrony Narodowej wydane w formie pisemnej o uznaniu zadania inwestycyjnego jako strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Inwestor będzie dołączał ten dokument do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Mechanizm ten ma na celu wskazywanie inwestorom, które zadania inwestycyjne będą realizowane we wskazanym trybie, aby uniknąć dobrowolności w procesie ich kwalifikacji przez inwestorów.

Decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa (DRSI) będzie wydawał wojewoda w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku przez inwestora inwestycji strategicznej.

Od DRSI stronie będzie służyć odwołanie do organu wyższego stopnia, którym jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa będzie rozpatrywane w terminie 30 dni, a skarga do sądu administracyjnego w terminie 2 miesięcy. W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie przewiduje się możliwości uchylecia decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa w całości ani stwierdzenia jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część tej decyzji.

DRSI zawiera podstawowe ustalenia i informacje w zakresie:

- 1) określenia granic terenu objętego inwestycją w zakresie potrzeb obronności państwa;
- 2) ewentualnych wymagań dotyczących ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich.

Ponadto decyzja ta będzie regulować kwestie ewentualnego podziału nieruchomości, zatwierdzać projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany, jak również wywierać skutki prawnorzeczowe wobec nieruchomości w niej wskazanych (zarówno w zakresie wyłączenia, jak i ustanowienia ograniczeń w sposobie korzystania z nieruchomości).

Przed złożeniem wniosku o wydanie DRSI inwestor będzie pozyskiwać opinie właściwych organów i podmiotów, zastępujące wymagane w zwykłym trybie rozstrzygnięcia (decyzje, zezwolenia, uzgodnienia), umożliwiające realizację robót budowlanych. Strategiczne inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa są zwolnione z obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz zgody wodnoprawnej. Uwarunkowania dotyczące tych obszarów będą określone w zawartych opiniach, które będą poddawane analizie zarówno przed złożeniem wniosku, jak i przy wydawaniu DRSI. Należy również wskazać, że w przypadku, gdy strategiczna inwestycja może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub na proponowany obszar mający znaczenie dla Wspólnoty znajdujący się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska określi przy współpracy z inwestorem, działania minimalizujące dla jej realizacji lub rozwiązania alternatywne, a w przypadku braku możliwości ich określenia dyrektor ten określi zakres, miejsce, termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej, tj. naprawienia szkód w przyrodzie. Jeśli inwestycja strategiczna może potencjalnie znacząco oddziaływać na ww. cele, regionalny dyrektor ochrony środowiska określi przy współpracy z inwestorem, działania minimalizujące dla jej realizacji lub rozwiązania alternatywne, a w przypadku braku możliwości ich określenia dyrektor ten określi zakres, miejsce, termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej, tj. naprawienia szkód w przyrodzie.

Do realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418), dalej jako „PB”, z wyjątkiem art. 55 ust. 1 pkt 1 i 2 dotyczącego uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Wyłączenie to nie oznacza, że całość PB przestaje obowiązywać – inne przepisy dotyczące projektowania, realizacji budowy oraz zapewnienia jej zgodności z przepisami techniczno-budowlanymi pozostają w mocy, poza obowiązkiem uzyskania

pozwolenia na budowę.

Do użytkowania obiektu budowlanego, na budowę którego była wydana decyzja DRSI, można przystąpić po zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy zgodnie z art. 54 ustawy PB. Ponadto do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego inwestor realizujący strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa jest obowiązany dołączyć: dziennik budowy, projekt techniczny, wymagane oświadczenie kierownika budowy, protokoły badań i sprawdzeń oraz pozostałe dokumenty, o których mowa w art. 57 PB, tak więc realizacja strategicznej inwestycji na mocy regulacji ujętych w przedmiotowej ustawie nie zwalnia z obowiązku przestrzegania obowiązującego prawa budowlanego w tym zakresie, a jedynie ma na celu uproszczenie procesu oddania obiektu budowlanego do użytkowania, co jest istotne w sytuacjach, gdy charakter inwestycji wymaga przyspieszenia procedur lub uproszczenia wymagań administracyjnych.

DRSI, oprócz zezwolenia na realizację robót budowlanych, będzie wywoływać szereg skutków prawnych, między innymi będzie podstawą do dokonywania wpisów w księdze wieczystej oraz w ewidencji gruntów i budynków.

Ostatecznie sformalizowana decyzja będzie doręczana wnioskodawcy, a pozostałe strony otrzymają zawiadomienie o wydaniu DRSI, w drodze obwieszczenia (w odpowiednim urzędzie/gminie), w formie publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej bądź przez przesłanie informacji na adres określony w rejestrze ewidencji gruntów i budynków.

Co istotne, w kontekście wprowadzonych niniejszym projektem ustawy regulacji prawnych, znaczącym uproszczeniem realizacji inwestycji strategicznej jest wyłączenie gruntów rolnych i leśnych objętych DRSI z przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W przypadku gruntów leśnych obowiązek dokonania nieodpłatnej wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia będzie spoczywał na Państwowym Gospodarstwie Leśnym „Lasy Państwowe”.

Proponowane odstępstwa od stosowania ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. – Prawo ochrony przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.) mają zapewnić terminowe oraz prawidłowe przygotowanie i realizację inwestycji, dedykowanych dla potrzeb operacyjnych Sił Zbrojnych RP oraz wojsk sojuszników, rozmieszczanych na terytorium RP, w ramach podjętych decyzji na „Szczycie NATO w Warszawie” o wzmocnieniu wschodniej flanki NATO oraz realizacji celów Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód.

Proponowane zmiany dotyczą ustawowego zwolnienia:

- 1) jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony

Narodowej,

- 2) jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organów mu podległych lub przez niego nadzorowanych, jak również urzędów i jednostek podległych tym organom,
- 3) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- 4) spółek przemysłowego potencjału obronnego oraz
- 5) inwestorów wskazanych w ramach „Narodowego Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód” do realizacji kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa

– z obowiązku ponoszenia opłat (kosztów) za usunięcie drzewa lub krzewu. Budżet przeznaczony na obronność państwa w całości powinien być wydatkowany na budowanie zdolności obronnych bez ponoszenia dodatkowych kosztów administracyjnych, leżących po stronie samorządów.

Usunięcie drzew i krzewów jest związane z utrzymaniem infrastruktury wojskowej na terenach zamkniętych w zakresie bezpieczeństwa eksploatacji nieruchomości i ochrony zdrowia i życia ludzkiego, a nie wynikiem prowadzonego procesu inwestycyjnego. Strategiczne i kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa, podlegające zwolnieniu z opłat za wycinkę drzew, będą stanowić niewielki procent zmniejszenia wpływu do budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Oszacowanie utraconego dochodu jednostek samorządu terytorialnego w związku z usuwaniem drzew i krzewów w ramach przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jest utrudnione, wręcz niemożliwe.

W przypadku gdy DRSI dotyczy nieruchomości pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”, grunty te, z mocy prawa, przejdą nieodpłatnie w trwałą zarząd jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego, a w przypadku gdy inwestorem jest jednostka nadzorowana przez Ministra Obrony Narodowej, staną się przedmiotem użytkowania wieczystego. Przyjęta formuła znacząco skróci procedurę przejęcia nieruchomości Skarbu Państwa z zasobu Lasów Państwowych na cele inwestycji strategicznej, bez konieczności pozyskiwania decyzji o wyłączeniu gruntu z produkcji leśnej oraz decyzji o przejęciu nieruchomości w zarząd wojska.

Przewiduje się także, iż właściwy wojewoda, w uzasadnionych przypadkach, na wniosek inwestora, będzie mógł nadawać DRSI rygor natychmiastowej wykonalności.

Z przedstawioną w powyższym rozdziale specyfiką przygotowania i postępowania z inwestycjami strategicznymi są połączone integralnie zapisy rozdziału 4 niniejszej ustawy, w którym zawarto regulacje dotyczące pozyskiwania praw do nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji strategicznych i ustalenia z tego tytułu odpowiedniego odszkodowania.

Przed wszystkim uregulowania przedłożonej ustawy tworzą warunki do nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji strategicznych w drodze dobrowolnych umów.

Natomiast w przypadku, kiedy w toku procesu przygotowania inwestycji strategicznych nie dojdzie do porozumienia z dotychczasowym właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, przewiduje się przyjęcie następujących rozwiązań:

- 1) nabycie nieruchomości w drodze wywłaszczenia na rzecz Skarbu Państwa (bądź na własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym właściwych jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa jednostki te uzyskują prawo użytkowania wieczystego),
- 2) ustanowienie na przedmiotowej nieruchomości ograniczeń w sposobie korzystania z niej.

Przy czym należy podkreślić, że projekt ustawy – w swoim założeniu dotyczącym prowadzonej strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa – nie przewiduje nabywania nieruchomości w postaci lokali mieszkalnych w celu dokonania ich zamiany na nieruchomości położone w obszarze inwestycji lub wydzielenia ich z tych obszarów.

Podstawowy skutek materialnoprawny DRSI w zakresie przewłaszczenia nieruchomości zawiera przepis wskazujący, że nieruchomości wskazane w treści decyzji stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa. Należy przez to rozumieć, że dzień wywłaszczenia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa to dzień, w którym DRSI stała się ostateczna.

Rozdział 4 szczegółowo reguluje również kwestie formalno-prawne nabycia nieruchomości w drodze wywłaszczenia, takie jak obowiązek wydania nieruchomości, opróżnienia lokali i innych pomieszczeń oraz uprawnienie do faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie inwestora, w terminie wynoszącym 120 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna.

Ponadto projekt odnosi się do kwestii odszkodowań z tytułu wywłaszczenia nieruchomości

oraz przysługujących właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu praw z tego tytułu. Decyzję ustalającą wysokość odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość będzie wydawać wojewoda w terminie 30 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna. Organem wyższego stopnia w stosunku do decyzji wojewody ustalającej wysokość odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomość jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Wysokość odszkodowania może być powiększona o kwotę w wysokości 10 tys. zł, (w przypadku, gdy wywłaszczenie będzie dotyczyć nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym lub budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny) lub o 5% wartości nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego (w przypadku wydania nieruchomości w terminie 30 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna).

W przypadku gdy na wywłaszczanej nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego tej nieruchomości są ustanowione ograniczone prawa rzeczowe, odszkodowanie pomniejsza się o kwotę równą wartości tych praw. Suma wysokości odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu i wysokości odszkodowania z tytułu wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych ustanowionych na tej nieruchomości lub na prawie użytkowania wieczystego, z wyłączeniem tych powiększeń, nie może przekroczyć wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

Do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania uwzględnia się przedłożone przez inwestora operaty szacunkowe, które są przekazywane do właściwego miejscowo wojewody w terminie 7 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna lub otrzymała rygor natychmiastowej wykonalności. Inwestor jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania.

Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego mogą zrzec się w całości lub w części odszkodowania, w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

W ustawie wprowadzono również przepisy odnoszące się do sposobu uwzględnienia hipotek ustanowionych na wywłaszczonych nieruchomościach. Przyjęte rozwiązanie jest tożsame z rozwiązaniami zaproponowanymi na gruncie innych specustaw.

3. Inwestycje kluczowe realizowane na terenach zamkniętych w „uproszczonym trybie”.

Rozdział 3 projektu ustawy odnosi się do specyfiki oraz przyjętej procedury przygotowania i realizacji inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa, planowanych do realizacji wyłącznie na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej,

Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu.

Istotnym elementem podkreślającym specyfikę inwestycji kluczowych jest możliwość ich realizacji wyłącznie na istniejących terenach zamkniętych.

Ponadto przedstawione w tym rozdziale regulacje wskazują, że wykaz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, w tym inwestycji realizowanych w ramach programu „Narodowy Program Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód”, oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, wraz z przypisanymi do nich inwestorami, określa Minister Obrony Narodowej, w formie decyzji niejawnnej, z tym że:

- 1) wykaz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego oraz przypisanych do nich inwestorów Minister Obrony Narodowej określa na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 2) wykaz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, które mają być realizowane przez spółki przemysłowego potencjału obronnego, w których minister właściwy do spraw aktywów państwowych wykonuje prawa z akcji lub udziałów, oraz przez spółki od tych spółek zależne, oraz przypisanych do nich inwestorów Minister Obrony Narodowej określa na wniosek ministra właściwego do spraw aktywów państwowych.

W decyzji tej Minister Obrony Narodowej, w przypadku kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, realizowanej przez jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Agencję Mienia Wojskowego i instytucję gospodarki budżetowej, tj. Zakład Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego NATO, która jest konieczna i odpowiednia do ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa, uznaje, że inwestycja ta realizuje podstawowy interes bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. We wniosku o ujęcie inwestycji w wykazie minister właściwy do spraw wewnętrznych, w przypadku kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, która jest konieczna i odpowiednia do ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa, uznaje, że inwestycja ta realizuje podstawowy interes bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Niejawne wyciągi

z przedmiotowego wykazu zostaną przekazane do właściwych miejscowo: wojewodów, inspektorów nadzoru budowlanego, regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, aby właściwe organy terenowe miały wiedzę w zakresie planowanych i realizowanych inwestycji na terenach zamkniętych zlokalizowanych w obrębie swojego województwa.

Szczególny tryb realizacji inwestycji kluczowych, ujętych w wykazie określonym przez Ministra Obrony Narodowej, ma na celu sprostanie potrzebom inwestycyjnym na istniejących terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w związku z potrzebami związanymi z sukcesywnym zwiększaniem liczebności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, wdrażaniem nowej techniki wojskowej, zwiększaniem zdolności produkcyjnych przemysłu zbrojeniowego i bezpieczeństwem publicznym.

Natomiast samą procedurę realizacji inwestycji kluczowej inicjuje złożenie odpowiedniego zawiadomienia przez (wskazanego w wykazie) inwestora, do właściwego miejscowo: wojewody oraz wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego. W przypadku realizacji inwestycji kluczowej na terenach leśnych, zawiadomienie składa się również do regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych. W zawiadomieniu określa się między innymi: granice terenu objętego inwestycją kluczową, zmiany w istniejącej infrastrukturze zagospodarowania terenu, rodzaj i sposób wykonania robót budowlanych oraz charakterystyczne parametry obiektu budowlanego. Złożenie zawiadomienia będzie stanowić, co do zasady, podstawę do rozpoczęcia robót.

Realizacja inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa będzie się odbywać bez standardowych procedur administracyjnych ujętych w art. 28–31, art. 54 i art. 55 PB, tak więc rezygnuje się z formalności związanych z uzyskaniem pozwolenia na budowę, zgłoszenia oraz procedur odbioru obiektu budowlanego. Takie działanie jest uzasadnione jedynie w sytuacjach wymagających szybkiej realizacji inwestycji, które wiążą się z koniecznością zapewnienia innych mechanizmów kontroli, tak aby zagwarantować bezpieczeństwo i zgodność z normami budowlanymi. Zgodnie z powyższym przy realizacji inwestycji kluczowych jest wymagane m.in.: sporządzenie projektu budowlanego zawierającego szczegółowe rozwiązania techniczne i technologiczne, zapewnienie udziału kierownika budowy oraz prowadzenie przez niego dziennika budowy. Prowadzenie dziennika budowy

zapewni ewidencję całego przebiegu robót budowlanych, łącznie z rejestracją informacji o podejmowanych decyzjach oraz innych istotnych zdarzeniach związanych z realizacją kluczowych inwestycji. Dokumentowanie zgodności z przepisami i projektem budowlanym ma na celu zapewnienie właściwego nadzoru wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego nad prawidłowością przebiegu procesu budowlanego.

Realizacja inwestycji kluczowych będzie się odbywać z uwzględnieniem, w możliwie największym stopniu, zasad ochrony środowiska naturalnego Rzeczypospolitej Polskiej oraz bezpieczeństwa i zdrowia ludzkiego.. Jeśli inwestycja ta może potencjalnie znacząco oddziaływać na ww. cele, regionalny dyrektor ochrony środowiska określi przy współpracy z inwestorem, działania minimalizujące dla jej realizacji lub rozwiązania alternatywne, a w przypadku braku możliwości ich określenia dyrektor ten określi zakres, miejsce, termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej, tj. naprawienia szkód w przyrodzie.

Ponadto znaczącym uproszczeniem oraz usprawnieniem procesu realizacji inwestycji kluczowej na terenach zamkniętych jest przyjęta możliwość nieuzyskiwania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o pozwoleniu na budowę.

W przypadku wydania postanowienia stwierdzającego, że realizacja kluczowej inwestycji może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, postanowienie to jest wiążące dla realizacji inwestycji kluczowej. Inwestor nie będzie mógł rozpocząć robót budowlanych przed wydaniem przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska takiego postanowienia, albo przed upływem terminu na jego wydanie.

Po zakończeniu robót budowlanych realizowanych w trybie inwestycji kluczowych należy zawiadomić właściwego miejscowo wojewodę oraz właściwego miejscowo wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego o przystąpieniu do użytkowania obiektu budowlanego.

Istotnym elementem ustawy jest możliwość włączenia do inwestycji kluczowych przedsięwzięć i zamierzeń budowlanych wynikających z „Narodowego Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód”.

4. Strefy ochronne

W rozdziale 5 ustawy zawarto regulacje dotyczące ujednolicenia procedur ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych. Projekt ustawy kompleksowo reguluje możliwość

ustanawiania stref ochronnych na istniejących terenach zamkniętych, jak również na terenach nabywanych w ramach realizacji inwestycji strategicznej.

Projekt umożliwia także przyznanie właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, na której została ustanowiona strefa ochronna, odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienie tej nieruchomości lub jej części. Powyższe uprawnienia są realizowane, jeśli zażąda tego właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.

Organem właściwym w przedmiotowym zakresie jest wojewoda, który na wniosek właściwego miejscowo szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji lub inwestora realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa, w drodze aktu prawa miejscowego, będzie ustanawiać strefę ochronną terenu zamkniętego, ustalonego przez Ministra Obrony Narodowej, wskazując granice tej strefy, oraz zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów, obowiązujące na jej obszarze. Kwestia wydawania aktów prawa miejscowego należy do kompetencji wojewodów, natomiast kwestia określenia i ograniczeń, ujętych we wniosku, jest kompetencją właściwego miejscowo szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji. Ustanowienie strefy ochronnej będzie możliwe na podstawie wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, o ile zawarto w nim informacje niezbędne do ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego.

Istotną kwestią jest to, że miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie stosuje się w zakresie, w jakim są one sprzeczne z zakazami i ograniczeniami w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów obowiązującymi na obszarze strefy ochronnej terenu zamkniętego ustanowionej w akcie prawa miejscowego.

Wojewoda przekazuje wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) właściwemu ze względu na obszar, na którym planuje się ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, informację o złożeniu wniosku w przedmiotowej sprawie.

Istotnym elementem porządkującym stan prawny na obszarze objętym wnioskiem, w zakresie prowadzonych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) postępowań, dotyczących ustalenia i zmiany zagospodarowania terenu, jest odmowa wszczęcia lub zawieszenie postępowań w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub wydania decyzji o warunkach zabudowy do czasu ustanowienia, w drodze aktu prawa miejscowego, strefy ochronnej terenu zamkniętego. Jednocześnie wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy właściwemu wojewodzie niezrealizowane dotąd wnioski dotyczące ustalenia strefy ochronnej terenu zamkniętego.

Wnioski otrzymane od organu wojskowego, czyli właściwego miejscowo szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji, będą przekazywane do właściwego miejscowo wojewody w celu dalszej realizacji w trybie przedmiotowej specustawy.

Wojewoda przekazuje informację o ogłoszeniu aktu prawa miejscowego w wojewódzkim dzienniku urzędowym wnioskodawcy oraz wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta).

Przyjęte rozwiązania wynikają z obowiązujących przepisów w zakresie zagospodarowania przestrzennego oraz są tożsame z rozwiązaniami zaproponowanymi na gruncie innych specustaw, z wyjątkiem wprowadzenia do projektowanej ustawy możliwości ustanawiania stref ochronnych dla terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej – jako przepis szczególny. Ustalony tryb w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.), dotyczący zgłaszania wniosków w zakresie potrzeb obronnych do dokumentów planistycznych, pozostaje bez zmian. Ustalone strefy ochronne w dokumentach planistycznych, w trybie ww. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, są obowiązujące.

5. Narodowy Program Gotowości Zbrojeniowej Państwa

W projektowanej ustawie ujęto także podstawę prawną dla uchwalenia przez Radę Ministrów Narodowego Programu Gotowości Zbrojeniowej Państwa wraz z określeniem:

- 1) okresu, na jaki jest on przyjmowany;
- 2) celów zakładanych do osiągnięcia oraz terminów ich zrealizowania;
- 3) kosztów związanych z jego realizacją.

Projektowana ustawa upoważnia także Ministra Obrony Narodowej do zawierania porozumień ze spółkami przemysłowego potencjału obronnego w celu realizacji Narodowego Programu Gotowości Zbrojeniowej Państwa.

6. Hałas

Poziomy dopuszczalnego hałasu w środowisku dla terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw aktywów państwowych zostały przedstawione w załączniku do ustawy.

Wartości zostały przyjęte na poziomie tożsamym jak dla dróg i kolei, określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Przyjęte rozwiązanie ma na celu przede wszystkim odtworzenie i zwiększenie zdolności szkoleniowych na obiektach wojskowych.

Obecne dopuszczalne poziomy hałasu, mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, powodują ograniczenia we właściwym szkoleniu i funkcjonowaniu wojsk, np. w działaniu: strzelnic wojskowych, ośrodków szkolenia inżynieryjno-saperskiego, rzutni granatów bojowych czy ośrodków szkolenia taktyczno-ogniowego. Niezależnie od kosztu inwestycji mających na celu ograniczenie emisji hałasu niejednokrotnie brak możliwości technicznych, które zapewniałyby dotrzymanie obecnych dopuszczalnych poziomów hałasu. Dodatkowo należy wspomnieć, że obecna sytuacja geopolityczna niewątpliwie powoduje konieczność zintensyfikowania szkolenia wojsk.

Jednocześnie należy podkreślić, że art. 2 ust. 2 dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. UE L 189 z 18.07.2002, str. 12) implementowanej m.in. przez ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, stanowi, że dyrektywa ta nie ma zastosowania do hałasu powodowanego działaniami wojskowymi na terenach wojskowych. Podwyższenie obecnie dopuszczalnych poziomów hałasu dla źródeł hałasu znajdujących się na terenach zamkniętych, umożliwia pełne ich wykorzystanie.

Spółki przemysłowego potencjału obronnego umieszczone na terenach zamkniętych mierzą się z podobnym problemem poziomów hałasu co podmioty wojskowe, zatem w celu umożliwienia im bardziej efektywnego działania należałoby je również uwzględnić w proponowanym załączniku do ustawy.

Przepisy zmieniające

Projektowana ustawa wprowadza również zmiany w dotychczasowych przepisach:

- 1) ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane:
 - a) polegające na zwolnieniu z obowiązku stosowania przepisu ust. 5 w art. 62a dla obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej oraz stanowiących strategiczne i kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa, jak też kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, o których mowa w ustawie. Z przepisu ust. 5 wynika, że protokoły ze wszystkich kontroli okresowych przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) sporządza się w formie dokumentu elektronicznego, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego centralną ewidencję emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496), zwanego „systemem CEEB”.

Przepisy ustawy PB nie wyłączają obowiązku sporządzania ww. protokołów w systemie CEEB odnośnie do kontroli przeprowadzanych w obiektach budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej oraz w obiektach budowlanych stanowiących strategiczne inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa lub inwestycje kluczowe w rozumieniu projektowanej ustawy. Taka sytuacja wydaje się niepożądana z uwagi na kwestie bezpieczeństwa państwa.

Wydaje się bowiem, że – ze względu na szczególny charakter tych obiektów i potrzebę ochrony informacji o infrastrukturze krytycznej związanej z obronnością państwa – w przypadku obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej oraz obiektów budowlanych stanowiących strategiczne i kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa protokoły z kontroli przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) nie powinny być sporządzane w formie dokumentu elektronicznego z wykorzystaniem systemu CEEB. Takie protokoły powinny być sporządzane w postaci papierowej i przechowywane razem z prowadzoną dla tych obiektów papierową książką obiektu budowlanego,

- b) polegające na rozszerzeniu katalogu inwestycji budowlanych niewymagających decyzji o pozwoleniu na budowę ani zgłoszenia, zgodnie z art. 29 ust. 2 i 4 ustawy PB.

Zmodyfikowano brzmienie pkt 24 i 29 w art. 29 w ust. 2 ustawy PB dotyczących tzw. inwestycji wojskowych (obronnościowych), takich jak np.: poligonowe obiekty budowlane, budowle fortyfikacyjne i ochronne lokalizowane na terenach zamkniętych. Obecne uwarunkowania geopolityczne wymuszają podjęcie pilnych działań mających na celu przygotowanie przejściowej infrastruktury dla potrzeb przyjęcia i zabezpieczenia w Siłach Zbrojnych RP nowej techniki wojskowej do czasu wybudowania infrastruktury docelowej. Zwiększona zostanie również możliwość budowy umocnień, fortyfikacji i przeszkód terenowych nie tylko w zakresie przygotowania obozowisk polowych i pozoracji pola walki, jak dotychczas. Wobec powyższego oraz mając na uwadze realizację zapisów uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Narodowego Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód, w której określono zbiór wykonawców Programu składający się, oprócz Ministra Obrony Narodowej, z szeregu „ministrów właściwych do ...”, proponuje się, aby w przypadku infrastruktury obronnej obiekty takie mogły być przygotowywane na wszystkich terenach zamkniętych, nie zaś jak dotychczas tylko na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej, z wyłączeniem jednak terenów zamkniętych przez które przebiegają linie

kolejowe.

W art. 29 w ust. 4 ustawy PB dotyczącym robót budowlanych, dla których nie jest wymagana decyzja o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenie, zmodyfikowano brzmienie pkt 4, obejmując nim nie tylko utwardzenie powierzchni gruntu na działkach budowlanych, ale również na terenach zamkniętych. Powyższa zmiana pozwoli na przygotowanie terenu do prowadzenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 29 ustawy PB, w tożsamej procedurze, czyli bez wymogu uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia. Zaproponowane regulacje przyczynią się do usprawnienia procesu budowlanego przez zminimalizowanie czasu wymaganego na przygotowanie omówionych wyżej inwestycji oraz odgrywają istotną rolę dla przygotowania infrastruktury obronnej RP do przeciwdziałania zagrożeniom na wschodniej flance NATO.

- 2) ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami – polegającej na rozszerzeniu katalogu art. 37 ust. 2 dotyczącego bezprzetargowego zbywania nieruchomości na rzecz inwestora realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa na podstawie projektowanej ustawy.

- 3) ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Dodano możliwość złożenia wniosku o ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania przez władającego terenem zamkniętym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 projektowanej ustawy. Zatem jeżeli mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu poza terenem, o którym mowa wyżej, sejmik województwa tworzy w drodze uchwały obszar ograniczonego użytkowania na wniosek władającego terenem zamkniętym. Przyjęto mechanizm, który umożliwia w skrajnych przypadkach, gdy nie mogą być dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu poza terenem zamkniętym (mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych), utworzenie na wniosek władającego terenem zamkniętym, przez sejmik województwa (w drodze odpowiedniej uchwały), obszaru ograniczonego użytkowania. Wprowadzenie niniejszej zmiany pozwoli zrealizować zaproponowane w projektowanej ustawie rozwiązania mające na celu umożliwienie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektów wojskowych, których dalsze funkcjonowanie nie jest możliwe bez ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Ponadto dodano zapis mówiący o braku konieczności uwzględnienia przy wyznaczaniu obszarów ograniczonego użytkowania dla lotniska cywilnego, startów, lądowań

i przelotów statków powietrznych wykorzystywanych przez Siły Zbrojne RP oraz statków powietrznych sił zbrojnych innych państw realizujących operacje lotnicze w ramach zobowiązań sojuszników. Przedmiotowy zapis stanowi wypełnienie rekomendacji po posiedzeniu Senackiej Komisji Obrony;

- 4) ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 534) – wprowadzono regulację, na podstawie której instytuty mogą osiągać przychody, subwencje i dotacje na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.);
- 5) ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

Wprowadzono przepis, zgodnie z którym za zgodą Ministra Obrony Narodowej jednostki organizacyjne będą mogły wspólnie z wojskami obcymi, państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi nabywać sprzęt wojskowy na rzecz Sił Zbrojnych oraz wojsk obcych, państw trzecich lub organizacji międzynarodowych. Wprowadzono również przepis umożliwiający przyznawanie przez Ministra Obrony Narodowej nadzorowanym instytutom prowadzącym badania we wskazanych dziedzinach nauki dotacji podmiotowych na dofinansowanie kosztów działalności bieżących w ramach tych dziedzin.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”. Żaden podmiot nie był zainteresowany pracami nad projektem w trybie tej ustawy.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt nie podlega ocenie przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, lecz w trybie § 42 ust. 1 Regulaminu. Uwagi koordynatora OSR podlegają uzgadnianiu w ramach procedury legislacyjnej.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Obrony Narodowej Ministerstwo Aktywów Państwowych Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Cezary Tomczyk – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu gen. bryg. Jacek Sankowski, Dyrektor Departamentu Infrastruktury w MON, tel. 261 874 123, jsankowski@mon.gov.pl	Data sporządzenia 24.03.2025 r. Źródło Inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD136
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem opracowania niniejszego projektu ustawy jest pilna potrzeba uproszczenia i usprawnienia procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji dotyczących obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego.

Ustawa normuje procedurę w zakresie nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji strategicznych w zakresie potrzeb obronności państwa, porządkuje kwestie ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz uwzględniania problematykę dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez obiekty i instalacje zlokalizowane na terenach zamkniętych.

Opracowanie projektu determinowane jest sytuacją geopolityczną oraz koniecznością przyspieszenia procesu inwestycyjnego w zakresie potrzeb obronności państwa, który w obecnych uregulowaniach prawnych jest procesem złożonym i długotrwałym a w większości przypadków opóźnia wprowadzenie na wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Sił Zbrojnych RP) nowego sprzętu wojskowego. Konieczne jest skoordynowanie w czasie dostaw nowego uzbrojenia i przygotowania infrastruktury do jego rozmieszczenia. Powyższe jest także istotne z punktu wzmocnienia potencjału obronnego i bezpieczeństwa publicznego przez stworzenie efektywnego przemysłu obronnego na terenie kraju, który zagwarantuje dostawy sprzętu i amunicji.

Określone w ustawie zasady przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności i bezpieczeństwa publicznego mają charakter szczególny względem ogólnie obowiązujących w Polsce zasad przygotowywania i realizacji inwestycji budowlanych oraz względem ogólnych zasad procedury administracyjnej i sądowno-administracyjnej, co w założeniu ma ułatwić realizację inwestycji w zakresie tych potrzeb i jednocześnie umożliwić szybsze osiągnięcie wymaganych zdolności obronnych państwa.

Należy zwrócić uwagę, że to Minister Obrony Narodowej – kierujący działem administracji rządowej „obrona narodowa”, kwalifikuje, które zadania inwestycyjne będą realizowane w ramach przepisów szczególnych jako strategiczne oraz jako kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa. Pozostałe inwestycje będą realizowane w trybie dotychczasowym, na zasadach ogólnych.

W projekcie ustawy zdefiniowano strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa jako inwestycję celu publicznego realizowaną na potrzeby obronności państwa ze względu na istotny interes bezpieczeństwa państwa lub zobowiązania sojusznicze wykonywane w ramach Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego, natomiast inwestycje kluczowe w zakresie potrzeb obronności państwa stanowią katalog priorytetowych inwestycji celu publicznego realizowanych na potrzeby obronności państwa z uwzględnieniem szczególnie istotnego interesu bezpieczeństwa państwa lub zobowiązań sojuszniczych wykonywanych w ramach NATO, dla których przyporządkowano również inwestycje Narodowego Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód (program TW), w tym także inwestycje realizowanych przez spółki przemysłowego potencjału obronnego, a także oraz kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego.

W obecnych uwarunkowaniach prawnych uśredniony czas trwania procesu inwestycyjnego (inwestycje budowlane) wynosi od 4–6 lat w zależności od poziomu skomplikowania danego przedsięwzięcia. Ponadto należy wskazać, że występowały przedsięwzięcia inwestycyjne, których czas realizacji ze względów na procedury pozyskania

nieruchomości przekroczył okres 10 lat. Z doświadczeń z realizacji dotychczasowych projektów wynika, że proces przygotowania dokumentacyjnego, uzyskania wymaganych odrębnymi przepisami decyzji administracyjnych, procedurę postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zajmuje nawet do 3 lat.

Zgodnie z powyższym, ideą uchwalania specustawy jest tak ważne dla całego społeczeństwa wzmocnienie potrzeb obronnych państwa polskiego oraz zabezpieczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed obcą agresją wojskową i narastającym napięciem na granicy z Republiką Białorusi i Federacją Rosyjską, w tym oprócz budowy i rozbudowy obiektów budowlanych, poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej mogącej pełnić rolę odstraszającą potencjalnego agresora oraz stworzenie efektywnego przemysłu obronnego na terenie kraju, który zagwarantuje dostawy sprzętu i amunicji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konstrukcja projektu ustawy oparta jest w dużej mierze na rozwiązaniach już istniejących w przepisach:

- 1) ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311);
- 2) ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2024 r. poz. 1286, z późn. zm.);
- 3) ustawie z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 274);
- 4) ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199);
- 5) ustawie z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1464);
- 6) ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747).

Wobec powyższego, jest to rozwiązanie legislacyjne oparte o sprawdzone w praktyce rozwiązania.

Z uwagi na szeroki zakres inwestycji budowlanych objętych przedmiotową ustawą oraz szybko zmieniające się uwarunkowania bezpieczeństwa państwa, w tym ich nieprzewidywalność w dłuższej perspektywie, zdefiniowano ramowy zakres ich identyfikacji:

- budowa obiektów na potrzeby systemu kierowania obroną państwa oraz systemu dowodzenia Sił Zbrojnych RP, tj. inwestycje, którym nadano klauzule niejawności: Poufne, Tajne i Ścisłe Tajne;
- budowa obiektów na potrzeby systemów obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej;
- budowa obiektów na potrzeby systemów rozpoznania i walki elektronicznej;
- budowa obiektów na potrzeby logistycznego zabezpieczenia działań, w tym obiektów przeznaczonych do przechowywania środków bojowych oraz materiałów palnych;
- budowa i rozbudowa infrastruktury lotnisk i portów wojennych wynikających z potrzeb dostosowania do wymagań obsługi i eksploatacji pozyskiwanej techniki wojskowej najnowszej generacji;
- budowa infrastruktury dla nowoformowanych związków taktycznych oraz wprowadzanej na wyposażenie Sił Zbrojnych nowej techniki wojskowej;
- budowa i rozbudowa obiektów szkoleniowych na potrzeby sił własnych i wojsk sojuszników;
- budowa infrastruktury na potrzeby przyjęcia Sojusznicznych Sił Wzmocnienia;
- budowa infrastruktury ochronnej – schrony i ukrycia;
- budowa obiektów fortyfikacyjnych, w tym szczególnie w ramach przygotowań do działań obronnych.

Przepisy ustawy dedykowane są:

- 1) jednostkom organizacyjnym podległym Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanym;
- 2) jednostkom organizacyjnym podległym ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanym, organom podległym ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanym, a także urzędów lub jednostkom organizacyjnym podległym tym organom;
- 3) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego i Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
- 4) Spółkom prowadzącym działalność w ramach przemysłowego potencjału obronnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) wykonawcom wskazanym w programie „Narodowy Program Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód” – dedykowanym do realizacji inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa.

Spośród jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej wyodrębniono jednak, ze względu na specyfikę, Agencję Mienia Wojskowego oraz instytucję gospodarki budżetowej tj. Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, które będą realizowały jedynie inwestycje kluczowe dla potrzeb obronności państwa.

Podkreślenia wymaga fakt, że realizacja inwestycji kluczowych, na podstawie projektowanych przepisów ustawy będzie odbywać się wyłącznie na terenach zamkniętych zastrzeżonych ze względu na potrzeby obronności państwa.

Ze względu na szczególne okoliczności i charakter strategicznej oraz kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zdecydowano, o niestosowaniu przepisów działu III i V ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz przepisów działu IX ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Jako kryteria kwalifikowania zadań inwestycyjnych jako strategiczna i kluczowa inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa będą brane pod uwagę:

- istotny i szczególnie istotny interes dla bezpieczeństwa państwa, wynikający z analizy aktualnych zagrożeń oraz wypracowanych sposobów ich niwelowania;
- zobowiązania sojusznicze w tym szczególnie związane z członkostwem Polski w NATO;
- konieczność zapewnienia właściwej infrastruktury do zabezpieczenia przyjęcia nowej techniki wojskowej i formowania nowych związków taktycznych zgodnie z Programem Rozwoju Sił Zbrojnych (dokument niejawnym o klauzuli Tajnej);
- wykonanie rozbudowy fortyfikacyjnej na potrzeby działań obronnych zgodnie niejawnymi planami obronnymi (ze względu na ochronę informacji niejawnych w ustawie nie mogą być nawet przywołane nazwy tych dokumentów).

Proponuje się, analogicznie jak w pozostałych ustawach o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji, wprowadzenie przepisów regulujących cały proces postępowania poprzedzającego rozpoczęcie robót budowlanych. Oznacza to wydawanie jednej zespolonej decyzji administracyjnej o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa (dalej jako: DRSI).

DRSI wydaje wojewoda w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku przez inwestora, zaś organem wyższego stopnia jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Odwołanie strony od DRSI rozpatruje się w terminie 30 dni, a skargę rozpatruje się w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę. W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie przewiduje się możliwości uchylecia DRSI w całości ani stwierdzenie jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część tej decyzji.

DRSI zawiera typowe ustalenia lokalizacyjne, dotyczące między innymi określenia granic terenu objętego inwestycją w zakresie potrzeb obronności państwa, wymagania dotyczące ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich. Decyzja ta zatwierdza również podział nieruchomości, projekt budowlany, jak również wywiera skutki praworzeczowe wobec nieruchomości w niej wskazanych (zarówno w zakresie wywłaszczenia jak i ustanowienia ograniczeń w sposobie korzystania z nieruchomości).

Przed złożeniem wniosku o wydanie DRSI inwestor pozyskuje opinie właściwych organów i podmiotów, zastępujące wymagane w zwykłym trybie rozstrzygnięcia (decyzje, zezwolenia, uzgodnienia) umożliwiające realizację robót budowlanych. W zakresie wpływu realizowanych inwestycji, zarówno strategicznych jak i kluczowych, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie stwierdzał, czy inwestycje te będą znacząco negatywnie wpływały m.in. na obszar Natura 2000. W przypadku takiego stwierdzenia, dyrektor ten, w uzgodnieniu z inwestorem, będzie określał działania minimalizujące ten wpływ, a jeśli nie będzie to możliwe, określi zakres, miejsce, termin i sposób wykonania kompensacji przyrodniczej dla tych inwestycji.

Niewydanie opinii w terminie 21 dni od dnia zwrócenia się przez wnioskodawcę o jej wyrażenie, traktuje się jako brak zastrzeżeń do wniosku.

DRSI wskazywać będzie oznaczenie nieruchomości bądź ich części, które będą przedmiotem nabycia w ramach realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, oraz określać ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości sąsiednich. Dodatkowo będzie ona ustanawiać strefy ochronne, określać niezbędny zakres do dokonania przebudowy istniejącej sieci uzbrojenia terenu oraz przebudowy infrastruktury wojskowej i zezwalać na dokonanie tej przebudowy – jeżeli będzie taka potrzeba. Projekt umożliwia także przyznanie właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, na której została ustanowiona strefa ochronna, odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienie tej nieruchomości lub jej części. Powyższe uprawnienia są realizowane, jeśli zażąda tego właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.

DRSI będzie stanowić podstawę do wydania decyzji o ustanowieniu lub przeniesieniu trwałego zarządu ustanowionego na nieruchomości nią objętej, stanowiącej własność Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem przypadków, gdy trwały zarząd jest ustanowiony na rzecz właściwej instytucji realizującej ten cel.

Przewiduje się także, aby w uzasadnionych przypadkach, kiedy przeprowadzenie inwestycji jest niezbędne w celu szybkiego osiągnięcia zdolności obronnej, np. w związku z wprowadzeniem nowego sprzętu wojskowego, zwiększeniem liczebności Sił Zbrojnych RP lub wynikającej ze zobowiązań sojuszniczych związanych z uczestnictwem Polski w NATO, właściwy wojewoda, na wniosek inwestora, mógł nadać DRSI rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawowym skutkiem materialnoprawnym DRSI w przypadku wywłaszczenia nieruchomości jest przepis, wskazujący, że nieruchomości wskazane w treści decyzji stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, własnością Skarbu Państwa w trwałym zarządzie Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego lub w użytkowaniu wieczystym jednostki organizacyjnej nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej. Dzień wywłaszczenia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa określony został jako dzień, w którym DRSI stała się ostateczna. Decyzja ta stanowi podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej i ewidencji gruntów i budynków.

Ponadto skutkiem DRSI jest obowiązek wydania nieruchomości, opróżnienia lokali i innych pomieszczeń oraz uprawnienie do faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie inwestora, w terminie wynoszącym 120 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna.

Dalszą konsekwencją nabycia prawa własności nieruchomości jest wygaśnięcie ograniczonych praw rzeczowych ustanowionych na nieruchomości oraz wygaśnięcie użytkowania wieczystego.

Wywłaszczenie może dotyczyć całej nieruchomości lub tylko jej części. Jeżeli dla realizacji inwestycji będzie niezbędna tylko część nieruchomości, to dla skuteczności podjętych działań musi nastąpić podział nieruchomości. W przypadku gdy okaże się, że wydzielona i nieobjęta wywłaszczeniem pozostała część nieruchomości nie nadaje się do wykorzystywania w dotychczasowy sposób albo zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem, to na żądanie dotychczasowych właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości podlega ona nabyciu w drodze dobrowolnej umowy.

W związku z wywłaszczeniem nieruchomości właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu przysługuje odszkodowanie odpowiadające wartości wywłaszczonych praw. Decyzję ustalającą wysokość odszkodowania za wywłączoną nieruchomość wydaje wojewoda w terminie 30 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna.

Wysokość odszkodowania może być powiększona o kwotę 10 000 zł na pokrycie kosztów przeprowadzki (w przypadku, gdy wywłaszczenie dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym lub budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny) lub o 5% wartości nieruchomości (w przypadku wydania nieruchomości w terminie 30 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna).

W przypadku gdy na wywłaszczanej nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego tej nieruchomości są ustanowione ograniczone prawa rzeczowe, odszkodowanie pomniejsza się o kwotę równą wartości tych praw. Suma wysokości odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu i wysokości odszkodowania z tytułu wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych ustanowionych na tej nieruchomości lub na prawie użytkowania wieczystego, z wyłączeniem ww. powiększeń, nie może przekroczyć wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

W ustawie wprowadzono też przepisy odnoszące się do sposobu uwzględnienia hipotek ustanowionych na wywłaszczonych nieruchomościach. Przyjęte rozwiązanie jest tożsame z rozwiązaniami zaproponowanymi na gruncie innych specustaw.

Do wypłaty odszkodowania obowiązany jest inwestor realizujący strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa.

W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie przewiduje się możliwości uchylecia DRSI w całości ani stwierdzenia jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część tej decyzji.

Znaczącym uproszczeniem realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa jest wyłączenie gruntów rolnych i leśnych objętych DRSI spod przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W przypadku gruntów leśnych, obowiązek dokonania nieodpłatnej wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia będzie spoczywał na Państwowym Gospodarstwie Leśnym „Lasy Państwowe”.

W przypadku gdy DRSI dotyczy nieruchomości pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”, nieruchomości te z mocy prawa przechodzą nieodpłatnie w zarząd jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego a w przypadku, gdy inwestorem jest jednostka nadzorowana przez Ministra Obrony Narodowej, do użytkowania wieczystego tej jednostki. Przyjęta formuła znacząco skraca procedurę przejścia nieruchomości Skarbu Państwa z zasobu Lasów

Państwowych na cele strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, bez konieczności pozyskiwania decyzji o wyłączeniu gruntu z produkcji leśnej oraz decyzji o przejęciu nieruchomości w zarząd.

Projekt ustawy określa również obowiązek Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”, zarządzającego nieruchomościami na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2024 r. poz. 530), dokonania nieodpłatnej wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia. W celu wyeliminowania nadmiernego obciążenia Lasów Państwowych zaproponowano, aby drewno pozyskane z tej wycinki stawało się nieodpłatnie własnością Lasów Państwowych.

W przypadku realizacji inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa inwestycje te będą realizowane wyłącznie na istniejących terenach zamkniętych.

Realizacja inwestycji kluczowych ujętych w wykazie określonym przez Ministra Obrony Narodowej, ma na celu sprostanie potrzebom inwestycyjnym w związku z potrzebami związanymi z sukcesywnym zwiększaniem liczebności Sił Zbrojnych RP i wdrożeniem nowej techniki wojskowej oraz zwiększeniem przemysłowego potencjału obronnego, a także zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego.

Do inwestycji kluczowych zostały również włączone zamierzenia budowlane wynikające z Wieloletniego Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód.

W ustawie zawarto również regulacje dotyczące ujednolicenia procedur ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych. Projekt ustawy kompleksowo reguluje możliwość ustanawiania stref ochronnych na istniejących terenach zamkniętych, jak również na terenach nabywanych w ramach realizacji inwestycji strategicznej.

Organem właściwym w przedmiotowym zakresie jest wojewoda, który na wniosek na wniosek właściwego organu wojskowego, to jest właściwego miejscowo szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji, o którym mowa w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.) lub inwestora realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa, w drodze aktu prawa miejscowego, ustanawia strefę ochronną terenu zamkniętego, wskazując granice tej strefy oraz nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów, obowiązujące na jej obszarze.

Istotnym elementem porządkującym stan prawny prowadzonych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) postępowań, dotyczących ustalenia i zmiany zagospodarowania terenu na obszarze objętym wnioskiem, jest odmowa wszczęcia lub zawieszenia postępowań do czasu ustanowienia, w drodze aktu prawa miejscowego strefy ochronnej terenu zamkniętego. Ponadto, niezrealizowane dotąd przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wnioski dotyczące ustalenia strefy ochronnej terenu zamkniętego przekazywane będą właściwemu wojewodzie celem dalszej realizacji w trybie przedmiotowej specustawy.

Obecnie wyznaczanie granic stref ochronnych kompleksów wojskowych wynika z odrębnych przepisów, tj. m.in. z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.) oraz z przepisów wojskowych i wymagań użytkowanej techniki wojskowej. Komisja wojskowa z dużą starannością dokonuje oceny i wyznacza granice strefy ochronnej z uwzględnieniem ukształtowania terenu oraz odrębnych wymagań analiz i badań. Jako przykład można wskazać:

- ograniczenia w zabudowie wysokościowej i budowie obiektów wielkopowierzchniowych mogących zakłócać pracę urządzeń radarowych, radionawigacyjnych w wyznaczonych sektorach;
- lokalizację wysypisk śmieci, gdzie żerujące ptaki mogą stanowić realne zagrożenie dla statków powietrznych w rejonie lotnisk i lądowisk wojskowych.

Przykłady zasięgu strefy ochronnej i ograniczeń można mnożyć, ale faktyczna weryfikacja jej zasięgu ustanawiana jest indywidualnie/odrębnie dla każdej lokalizacji.

Ideą procedowanych zapisów ustawy jest uwzględnienie w niezbędnym zakresie potrzeb obronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Granica oraz wielkość strefy ochronnej dla terenu zamkniętego będzie ustalana w sposób indywidualny ze szczególnym uwzględnieniem rozmieszczonego sprzętu wojskowego, warunków terenowych w otoczeniu terenu zamkniętego, jak również istniejących obiektów.

Celem ustanowienia strefy ochronnej dla terenów zamkniętych jest zapewnienie optymalnej pracy urządzeń oraz sprzętu wojskowego, jak również zabezpieczenie tej strefy przed powstaniem obiektów które mogłyby zakłócić funkcjonowanie systemu lub sprzętu wojskowego (utrata zdolności operacyjnych).

Ponadto w przepisach niniejszej ustawy zostały określone poziomy dopuszczalnego hałasu w środowisku dla terenów zamkniętych. Wartości zostały przyjęte na poziomie jak dla dróg i kolei. Pozwoli to na zwiększenie procesu szkolenia żołnierzy na obiektach wojskowych.

Obecne dopuszczalne poziomy hałasu, mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych powodują ograniczenia we właściwym szkoleniu i funkcjonowaniu wojsk, np. w

działaniu: strzelnic wojskowych, ośrodków szkolenia inżynieryjno-saperskiego, rzutni granatów bojowych, ośrodków szkolenia taktyczno-ogniowego. Niezależnie od kosztu inwestycji mających na celu ograniczenie emisji hałasu, niejednokrotnie brak jest możliwości technicznych, które zapewniłyby dotrzymanie obecnych dopuszczalnych poziomów hałasu. Dodatkowo należy wspomnieć, że obecna sytuacja geopolityczna powoduje konieczność zintensyfikowania szkolenia wojsk.

Zakłada się, że dzięki zaproponowanym rozwiązaniom nastąpi skrócenie dotychczasowych procedur oraz uregulowanie możliwości prawidłowego utrzymania i ochrony obiektów szczególnie ważnych dla szerokorozumianego bezpieczeństwa państwa, w tym ustanawianie stref ochronnych.

Kluczowym elementem tych przepisów jest, analogicznie jak w innych obowiązujących ustawach o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji, wprowadzenie przepisów regulujących wymóg uzyskania wyłącznie jednej DRSI.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej realizujące inwestycje strategiczne i kluczowe	Wszyscy	Ogólne	Uproszczenie i usprawnienie procesu inwestycyjnego – budowlanego.
Jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organy mu podległe lub przez niego nadzorowane, a także urzędy i jednostki podległe tym organom.			Uproszczenie i usprawnienie procesu inwestycyjnego – budowlanego na terenach zamkniętych.
Spółki przemysłowego potencjału obronnego			Uproszczenie i usprawnienie procesu inwestycyjnego – budowlanego na terenach zamkniętych.
Jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej, SWW i SKW wykonujące zadania trwałego zarządu	12	Ogólne	Nabywanie nieruchomości na własność Skarbu Państwa w trwały zarząd na potrzeby inwestycji strategicznej.
Państwowe jednostki organizacyjne uczestniczące w procesie wydawania DRSI	Wszystkie	Ogólne	Opiniowanie i uzgadnianie w związku z wydawaniem DRSI.
Wojewodowie	16	Ogólne	Określenie trybu wydawania decyzji zezwalającej na realizację przedmiotowej inwestycji celu publicznego. Wyeliminowanie wątpliwości i wprowadzenie ułatwień w uwzględnianiu planowania przestrzennego w województwie.
Starostowie	Wszyscy	Ogólne	Wyeliminowanie wątpliwości i wprowadzenie ułatwień w

			stosowaniu obowiązujących przepisów związanych z pozyskiwaniem nieruchomości niezbędnych do realizacji omawianego celu publicznego.
Wójtowie	Wszyscy	Ogólne	Wyeliminowanie wątpliwości i wprowadzenie ułatwień w uwzględnianiu planowania przestrzennego w gminach.
Sądy powszechne	Wszystkie	Ogólne	Możliwy wzrost spraw trafiających do sądu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt został skierowany do zaopiniowania przez:

- wojewodów (§ 38 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów),
- Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej – Dz. U. z 2024 r. poz. 949), która wydała pozytywną opinię wiążącą z uwagą strony samorządowej o możliwości współpracy nad projektem podczas dalszych etapów procesu legislacyjnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	W zakresie skutków finansowych:
	- dla resortu obrony narodowej należy wskazać, iż zostaną one sfinansowane w ramach limitu wydatków obronnych, o którym mowa w art. 40 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, - dla innych dysponentów części budżetowych, dla których wynikają skutki z niniejszej ustawy – bez konieczności występowania o dodatkowe środki, w tym bez konieczności zwiększenia wydatków na wynagrodzenia.

	W szczególności przyjmuje się, że wydatki na proponowane nowe etaty zostaną poniesione w ramach ustalonych limitów dla poszczególnych dysponentów części budżetowych bez generowania dodatkowych wydatków dla budżetu państwa. Regulacje dotyczące Narodowego Programu Gotowości Zbrojeniowej Państwa nie będą powodowały skutków finansowych dla budżetu państwa. Oszacowanie utraconego dochodu jednostek samorządu terytorialnego w związku z usuwaniem drzew i krzewów w ramach przepisów ustawy o ochronie przyrody jest utrudnione, wręcz niemożliwe.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przepisy projektu ustawy nie pociągają za sobą konieczności wydatkowania dodatkowych środków publicznych, a jedynie wskazują taką możliwość, przy czym jednocześnie należy pamiętać, że będą one dotyczyły kwestii pozyskania dodatkowych nieruchomości. Wydatki te są ponoszone również aktualnie w ramach realizacji omawianego celu publicznego, jednak cały proces z tym związany jest skomplikowany i czasochłonny, co powoduje niepotrzebne przedłużanie realizacji zadań o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	--
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt nie wpływa na rodzinę, osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Przedmiotowy projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
--	---

Komentarz:

Projektowana ustawa kompensuje w sobie kilka rozstrzygnięć administracyjnych, dzięki czemu znacznie przyspieszy całą realizację inwestycji od strony prawnej.

Szacuje się, że dla strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa prace te zostaną przyspieszone o około 9 miesięcy, natomiast dla inwestycji kluczowych oszczędność czasu zostanie zwiększona o kolejne 3–6 miesięcy.

Projektowane regulacje nie wpływają na etap realizacji robót budowlanych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana ustawa wprowadza nowe zadania po stronie organów administracji publicznej, przede wszystkim w zakresie prowadzenia nowego rodzaju postępowań administracyjnych, tj. postępowań w sprawie wydania DRSI, zarówno w pierwszej instancji (właściwi wojewodowie), jak i w drugiej instancji (minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa). Ponadto po stronie organów wojewódzkich projektowana ustawa wprowadzi nowe zadania wynikające z rozdziału 5 ustawy, odnoszące się do wydawania przez wojewodów aktów prawa miejscowego w przedmiocie ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego.

Mając powyższe na uwadze, uznaje się za zasadne zwiększenie liczby etatów w organach administracji realizujących zadania na podstawie przepisów szczególnych.

Ponadto należy wskazać, że obecnie w polskim porządku prawnym funkcjonuje kilkanaście, tzw. specustaw inwestycyjnych, przewidujących szereg obowiązków po stronie organów administracji publicznej w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych. Przykładowo, sama ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym wprowadziła po stronie takich organów prowadzenie nowych postępowań administracyjnych, tj. m.in.:

- w sprawie wydania decyzji o udostępnieniu nieruchomości na cele badań i pomiarów (art. 31f ustawy),
- w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie CPK (art. 40 ustawy),
- w sprawie zezwolenia na niezwłoczne zajęcie nieruchomości po wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji w zakresie CPK (art. 52 ustawy),
- w sprawie wydania pozwolenia na prace wstępne (art. 75e ustawy),
- w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze przed uzyskaniem pozwolenia na budowę (art. 76a ustawy),
- w sprawie wydania decyzji określającej warunki przekazania zrealizowanych inwestycji w przypadku braku zawarcia porozumienia pomiędzy CPK a właściwym zarządcą drogi publicznej, linii kolejowej, urządzenia wodnego lub zarządcą sieci, w sytuacji, gdy przebudowa lub budowa dróg publicznych, linii kolejowych, sieci lub urządzeń wodnych ma być realizowana przez CPK, a nie przez właściwego zarządcę ww. infrastruktury (art. 78 ust. 6 ustawy),
- w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na wejście na teren nieruchomości lub jej części w celu realizacji Inwestycji Towarzyszącej (art. 120g ustawy),
- w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji/zezwoleniu na realizację Inwestycji Towarzyszącej, realizowanej na podstawie odrębnych specustaw (art. 119 ustawy),
- w sprawach dotyczących ustalenia odszkodowań wynikających z części ww. postępowań.

Ponadto w ostatnich latach miały miejsce nowelizacje przepisów niektórych, tzw. specustaw, które również wprowadziły po stronie organów administracji publicznej nowe zadania:

- we wrześniu 2018 roku znowelizowana została, tzw. specustawa gazowa m.in. przez wprowadzenie nowego rodzaju postępowania, tj. postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na wejście w teren,
- w październiku 2022 roku znowelizowano, tzw. specustawę drogową m.in. również przez wprowadzenie nowego rodzaju postępowania, tj. postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na wejście w teren,
- we wrześniu 2023 roku znowelizowano, tzw. specustawę przesyłową m.in. przez wprowadzenie do załącznika do ustawy ok. 110 nowych rodzajów inwestycji (konkretnych linii elektroenergetycznych) możliwych do realizacji na podstawie tej ustawy (dotychczas inwestycje dodane do ww. załącznika realizowane były w trybie ogólnym, na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zaś decyzje lokalizacyjne w tym zakresie były wydawane przez wójtów/burmistrzów/prezydentów miast),
- w październiku 2023 roku znowelizowano, tzw. specustawę przeciwpowodziową m.in. również przez wprowadzenie nowego rodzaju postępowania, tj. postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na wejście w teren.

Tym samym w związku ze stale zwiększającą się liczbą zadań po stronie organów administracji publicznej wynikających z tzw. specustaw, konieczne wydaje się zapewnienie dodatkowej obsługi kadrowej w celu prawidłowej realizacji zadań wynikających z projektowanej ustawy.

Proponowana liczba nowych etatów: po 2–3 etaty dla Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii wydaje się zasadna.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ środowisko naturalne
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ sytuacja i rozwój regionalny
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☒ inne: bezpieczeństwo	☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

Omówienie wpływu	Możliwy wzrost spraw trafiających do sądu w zakresie sądownictwa. Projekt nie będzie miał wpływu na pozostałe obszary.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Z dniem wejścia aktu w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Miernikiem efektów wprowadzenia w życie projektowanej ustawy będzie skrócenie czasu oczekiwania na możliwość rozpoczęcia inwestycji wojskowych w zakresie potrzeb obronności państwa.

Ewaluacja ustawy nastąpi po 30 dniach od dnia jej wejścia w życie przez stosowanie miernika czasu potrzebnego na wydanie zintegrowanej DRSI w stosunku do średniego czasu oczekiwania na przygotowanie wojskowego procesu budowlano-inwestycyjnego na zasadach obowiązujących przed wejściem w życie projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH

***do projektu ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz ustanawiania stref ochronnych dla niektórych terenów zamkniętych
(nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD136)***

I. KONSULTACJE PUBLICZNE

Zgodnie z § 51 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.), z chwilą skierowania projektu ustawy do uzgodnień międzyresortowych oraz opiniowania, projekt ustawy został zamieszczony w internetowym serwisie Rządowy Proces Legislacyjny Rządowego Centrum Legislacji. W trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

II. OPINIOWANIE

Projekt ustawy był przedmiotem II tur opiniowania :

- 1) I tura opiniowania z terminem 14 dni na przedstawienie stanowiska – powyższy termin uzasadniony był koniecznością niezwłocznego procedowania projektu ustawy ze względu na pilną potrzebę uproszczenia i usprawnienia procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji dotyczących obronności państwa, które biorąc pod uwagę aktualną sytuację geopolityczną, powinny być traktowane jako priorytet przez wszystkie organy administracji państwowej. Projekt był przedmiotem opiniowania z następującymi podmiotami: Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Szef Agencji Wywiadu, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego oraz Wojewodowie;
- 2) II tura opiniowania z terminem 10 dni na przedstawienie stanowiska – powyższy termin był uzasadniony koniecznością procedowania projektu ustawy ze względu na potrzebę uproszczenia i usprawnienia procesu inwestycyjnobudowlanego w zakresie przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji dotyczących obronności państwa, które biorąc pod uwagę aktualną sytuację geopolityczną, powinny być traktowane jako priorytet przez wszystkie organy administracji państwowej. Projekt był przedmiotem opiniowania z następującymi podmiotami: Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Szef Agencji Wywiadu, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Wojewodowie, Prokuratoria Generalna oraz Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie.

Uwagi zgłoszone w ramach opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy zostały zamieszczane na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa instytucji opiniującej	Art.	Treść uwagi	Uzasadnienie zmiany	Stanowisko projektodawcy
1.	Prokuratoria Generalna	art. 29	Niejasna jest relacja przepisów projektowanej ustawy w stosunku do regulacji prawnych ustawy o gospodarce nieruchomościami (u.g.n.). Projekt zakłada, że w celu realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa – w przewidzianym tam trybie administracyjnym – nabywane będą nieruchomości na własność Skarbu Państwa, w trwały zarząd właściwej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej (art. 5 ust. 1 pkt 6 lit. a projektu), jak i na własność jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej (art. 5 ust. 1 pkt 6 lit. b). Projekt przewiduje w art. 29 odpowiednie stosowanie u.g.n. w sprawach nieuregulowanych, w szczególności w sprawach zwrotu nieruchomości.	W ocenie Prokuratury w przypadku nabycia własności nieruchomości na rzecz jednostki nadzorowanej przez Ministra może powstać problem co do zakresu zastosowania przepisów u.g.n. dotyczących zwrotu wywłaszczonych nieruchomości lub ich części zbędnych dla wykonania inwestycji. Nie jest w szczególności jasne, na jakich podmiotach ciążyć mają wynikające z tej ustawy obowiązki związane z procedurą zwrotu (np. informowania byłego właściciela o możliwości zwrotu wywłaszczonej nieruchomości), a ponadto w jaki sposób procedura ta ma być przeprowadzona. Wątpliwości dotyczą także zasad rozliczeń pomiędzy wywłaszczonym (tj. obowiązany do zwrotu zwaloryzowanego odszkodowania) a jednostką nadzorowaną (zwracającą wywłaszczonemu własność nieruchomości). Kwestie te nie mogą być regulowane przez odpowiednie stosowanie przepisów u.g.n. Niezbędne wydaje się więc – przy założeniu utrzymania proponowanego rozwiązania wynikającego z art. 5 ust. 1 pkt 6 lit. b – zaprojektowanie szczególnych rozwiązań ustawowych nadających kompetencje oraz obowiązki na jednostkę nadzorowaną w zakresie zbliżonym do kompetencji i obowiązków starosty jako organu realizującego zadania określone w przepisach u.g.n. Podobne wątpliwości dotyczą także np. regulacji art. 9 ust. 2 odwołujących się do przepisów art. 124 ust. 4-7 i art. 124a u.g.n. Ponadto niejasne jest, czy prawo do części nieruchomości nienadającej się do	Uwzględniono. Doprecyzowano zapis art. 29.

				prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, w związku z zajęciem jej innej części na potrzeby inwestycji, będzie nabywane przez Skarb Państwa, czy przez jednostkę nadzorowaną (art. 22 projektu). Nie rozstrzygnięto również, czy wykupiona tzw. resztówka (nie objęta realizowaną inwestycją) ma pozostawać w zasobie jednostki nadzorowanej, czy też ma być przekazana do zasobu Skarbu Państwa, którym gospodaruje starosta. W powyższym kontekście rozważenia wymaga, czy osiągnięcie celów projektowanej ustawy nie byłoby możliwe także przy alternatywnym rozwiązaniu, zakładającym, że wyłączone nieruchomości nabywane będą do zasobu Skarbu Państwa, a jednostka nadzorowana przez Ministra miałaby do tej nieruchomości inne prawo niż własność (np. użytkowanie wieczyste). Rozwiązanie takie wymagałoby sformułowania regulacji odnoszących się do odpowiedniego stosowania u.g.n., lecz wyłączałoby to konieczność formułowania przepisów szczególnych. Mogłoby przy tym zapewnić skuteczniejszy nadzór nad rozporządzaniem prawami do takich nieruchomości przez jednostki nadzorowane.	
2.	Prokuratoria Generalna	art. 21 ust. 8	W art. 21 ust. 8 projektu proponujemy doprecyzowanie, za utratę jakich praw przysługuje odszkodowanie. Użycie wyrażenia: „inne prawa” jest niewystarczające, gdyż może nasuwać wątpliwości, o jakie prawa (prawa rzeczowe, wierzytelności, inne) chodzi.		Nie uwzględniono. Brak rozwiązania systemowego.
3.	Prokuratoria Generalna	21 ust. 8 oraz w art. 26	W art. 21 ust. 8 oraz w art. 26 projektu rekomendujemy też ponowne rozważenie zakresu regulacji obowiązku odszkodowawczego, w szczególności zaś ograniczenia odszkodowania jedynie do naprawienia szkód rzeczywistych. W obecnym kształcie obejmują one zarówno kompensację strat (szkód rzeczywistych), jak i		Częściowo uwzględniono. Wprowadzono do art. 26 regulację dotyczącą dochodzenia odszkodowania w przepisów ustawy z dnia 17

			utraconych korzyści. Ograniczenie to byłoby spójne z innymi unormowaniami specustaw (por. np. art. 9x ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym; art. 19 ust. 2 zdanie 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych; art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym). Niezależnie od powyższej uwagi, art. 26 wymaga legislacyjnego doprecyzowania (np. zbędne jest zdanie 3 przewidujące drogę postępowania przed sądem powszechnym).		listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.
4.	Prokuratoria Generalna	art. 30 ust. 1	W art. 30 ust. 1 projektu wątpliwości budzi brak ustawowego uregulowania w przepisie upoważniającym wojewodę do ustanowienia w drodze aktu prawa miejscowego strefy ochronnej terenu zamkniętego katalogu zakazów i ograniczeń, jakie mogą być wprowadzone w tym akcie. Może prowadzić to do arbitralnej ingerencji w prawa podmiotów prywatnych, których sytuację będzie kształtował akt prawa miejscowego. Mając na uwadze wyłączność ustawową w zakresie ograniczeń konstytucyjnych wolności i praw (np. art. 21, 22 i art. 64 Konstytucji RP) i ryzyka związane z brakiem takiej regulacji (w tym nieważność aktu prawa miejscowego lub ryzyka odszkodowawcze), rekomendujemy wskazanie w przepisie katalogu takich ograniczeń, podobnie jak było to zawarte w art. 39 poprzedniej wersji tekstu projektu.		Nie uwzględniono. Ustawa nie definiuje zamkniętego katalogu zakazów i ograniczeń.
5.	UODO	art. 9 ust. 1	w zakresie art. 9 ust. 1 projektu projektodawca wyjaśnił, w pkt 107 zestawienia uwag, że „Dodatkowe elementy decyzji, nieuwjęte w projektowanych przepisach, nie będą dotyczyły danych osobowych”. Powyższy przepis w obecnej wersji projektu nadal posługuje się jednak zwrotem „w szczególności”, co wskazuje na otwarty katalog elementów zawartych w przedmiotowej decyzji i nie daje gwarancji tego, że nie będzie ona zawierała danych osobowych. W ocenie organu nadzorczego powyższe zapewnienie projektodawcy powinno znaleźć odzwierciedlenie w przepisach projektu poprzez wskazanie wprost, że elementy decyzji, o których mowa w art. 9 ust. 1, nie obejmują danych osobowych (innych niż wynikających z art. 107 § 1 KPA, ustanawiającego obligatoryjne składniki decyzji administracyjnej).		Nie uwzględniono. Brak rozwiązań systemowych.

6.	IGWP	art. 11 ust. 7	Biorąc pod uwagę fakt, że dla budowy infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej nie stworzono dotychczas specustawy (analogicznej do dróg itp..) wskazane jest rozważenie stworzenia szczególnych warunków prowadzenia takich inwestycji, o co Izba dotychczas zabiegała. w przypadku inwestycji związanych z obronnością, brak takich rozwiązań prawnych może mieć szczególne znaczenie i istotnie wydłużać procesy inwestycyjne w tym zakresie. Wskazane jest zatem przyjęcie dodatkowych rozwiązań obejmujących: 1. Uporządkowanie i usprawnienie realizacji zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, poprawa w zakresie dostępu do infrastruktury sanitarnej. Zmiany w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków lub specustawa. Rozwiązaniem może być wprowadzenie, dedykowanej branży wodociągowo-kanalizacyjnej specustawy w zakresie możliwości pozyskiwania nieruchomości i/lub prawa dysponowania nieruchomościami na cele związane z realizacją zadań inwestycyjnych w zakresie urządzeń gospodarki wodno-ściekowej takich jak zbiorniki wody, hydrofornie, magistrale wodociągowe, przepompownie ścieków, kolektory kanalizacyjne. 2. Wskazanie możliwości realizacyjnych urządzeń, sieci wodociągowych i sieci kanalizacyjnych w ramach decyzji ZRID. Regulacje w ustawie o drogach publicznych.	Sieci wodociągowe oraz sieci kanalizacyjne obecnie nie mogą być realizowane w ramach decyzji ZRID (zgoda na realizację inwestycji drogowej), jako urządzenia nie związane z funkcjonowaniem układu drogowego. Niemniej jednak wskazać należy, że co do zasady infrastruktura techniczna, w tym w szczególności sieci wodociągowe oraz sieci kanalizacyjne lokalizowane są w układach komunikacyjnych oraz w pasach drogowych, co w przyszłości umożliwia służbom eksploatacyjnym przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnym oraz podmiotom, ubiegającym się o przyłączenie, bezpośredni dostęp do ww. urządzeń. Konieczność ich realizacji równocześnie z budową układów drogowych wynika również z czynników ekonomicznych, technicznych i użytkowych. Niniejsze rozwiązanie umożliwi kompleksową realizację inwestycji w zakresie sieci wodno-kanalizacyjnych w koordynacji z budową układu drogowego realizowanego przez miasta i gminy.	Nie uwzględniono. Brak rozwiązań systemowych w tym zakresie w innych specustawach.
7.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	art. 1 ust. 2 pkt 1	Rozszerzenie zakresu podmiotowego (art. 1 ust. 2 pkt 1) o podmioty zajmujące się produkcją na rzecz obronności państwa, w tym szczególnie podmioty wchodzące w skład Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. Aktualnie zakres podmiotowy ograniczony jest wyłącznie do jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej. Podmioty, o których mowa powyżej realizują zadania spełniające kryteria strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, zdefiniowane w art. 1 ust. 2 pkt 2.		Komentarz: Przepis będzie wymagał zmiany w związku z podjęciem decyzji o rozszerzeniu materii ustawy o przemysł obronny.
8.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	art. 5	Rozszerzenie zakresu przedmiotowego poprzez zmodyfikowanie art. 5 tak, aby obejmował oprócz terenów zamkniętych również inne tereny niezbędne do realizacji inwestycji, w tym np. drogi dojazdowe, grunty pod sieciami, infrastrukturą lub teren który nie		Nie uwzględniono. Podtrzymano zapisy dot. realizacji inwestycji na podstawie projektowanych

			stanowi terenu zamkniętego w chwili składania wniosku, a jest niezbędny do realizacji inwestycji całościowo wraz z terenem zamkniętym. Aktualnie miejsce realizacji inwestycji strategicznych, w tym kluczowych inwestycji na rzecz obronności państwa zostało ograniczone w regulacjach wyłącznie do terenów zamkniętych		przepisów na terenach zamkniętych.
9.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	ogólna	Modyfikacji wymagałyby regulacje dotyczące przejmowania terenów leśnych od Lasów Państwowych, w ten sposób, aby umożliwić pozyskanie tych terenów przez podmioty posiadające osobowość prawną (w tym określone w pkt 14 niniejszych uwag). Aktualne tereny leśne mogą być pozyskane wyłącznie przez podmioty nieposiadające osobowości prawnej poprzez objęcie ich trwałym zarządem.		Komentarz: Przepis będzie wymagał zmiany w związku z podjęciem decyzji o rozszerzeniu materii ustawy o przemysł obronny.
10.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	OSR	brak określenia skutków finansowych ustawy przy jednoczesnym wskazaniu nowych zadań po stronie wojewodów tj. wydawanie decyzji zezwalającej na realizację przedmiotowej inwestycji celu publicznego w pierwszej instancji oraz wprowadzenie nowego zadania wynikającego z rozdziału 5 ustawy, odnoszącego się do wydawania przez wojewodów aktów prawa miejscowego w przedmiocie ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego. W związku ze stale zwiększającą się liczbą zadań po stronie organów administracji publicznej wynikających z tzw. specustaw, konieczne wydaje się zapewnienie dodatkowej obsługi kadrowej w celu prawidłowej realizacji zadań wynikających z projektowanej ustawy, a aktualnie proponowana w OSR liczba nowych etatów ogranicza zakres nowych etatów do 2-3 wyłącznie dla Podlaskiego, Lubelskiego, Podkarpackiego Mazowieckiego, Warmińsko-Mazurskiego Urzędów Wojewódzkich oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii.		Nie uwzględniono. Podtrzymano uzasadnienie wyrażone w ramach I tury uzgodnień międzyresortowych.
11.	Wojewoda Lubelski	art. 30 ust.1	art. 30 ust. 1 projektu ustawy warto doprecyzować formę aktu prawa miejscowego w jakiej zostanie ustanowiona strefa ochronna wskazując, iż: Wojewoda na wniosek (...) ustanawia w drodze rozporządzenia - aktu prawa miejscowego, strefę ochronną terenu zamkniętego (...).		Nie uwzględniono. Formy aktów prawnych wydawanych przez wojewodę są określone w ustawie z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206.)

12.	Wojewoda Lubelski	art. 35 ust. 1	W art. 35 ust. 1 projektu ustawy wskazano, iż Wojewoda przekazuje stronom postępowania informacje o ogłoszeniu aktu prawa miejscowego w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Zauważyć należy, iż wniosek o ustanowienie strefy ochronnej złożony przez Szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji (art. 32 projektu ustawy) zawierał będzie wyłącznie wykaz działek ewidencyjnych leżących w całości bądź w części na obszarze strefy ochronnej wraz z identyfikatorami tych działek w postaci tabelarycznej. Treść ww. wniosku należałoby uzupełnić o dane z ewidencji gruntów i budynków analogicznie jak w przypadku wniosku o ustanowienie strefy ochronnej, który będzie zawarty we wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Dane z EGiB są niezbędne wojewodzie dla ustalenia stron postępowania.		Uwzględniono. Uzupełniono zapis art. 32 pkt 2.
13.	Wojewoda Lubelski	art. 5 ust. 1 pkt. 15 lit. v	obecne brzmienie: „wojewody – w odniesieniu do ustanowionych stref ochronnych ujęć wód podziemnych i obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych” proponowane brzmienie: „wojewody – w odniesieniu do ustanowionych stref ochronnych, o których mowa w art. 135 ust.1 pkt 2 oraz obszarów ochronnych, o których mowa w art. 141 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1097, 1089 i 1473)”. Jednocześnie wyjaśniam, iż zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne ustanawiane przez wojewodów strefy ochronne i obszary ochronne obejmują i dotyczą nie tylko wód podziemnych ale również wód powierzchniowych. Obecne brzmienie nie będzie uwzględniało stref ochronnych i obszarów ochronnych ustanowionych na wodach powierzchniowych. Jest to niezwykle istotne ze względu na ustanowione przez Wojewodę Lubelskiego obszary ochronne na terenie pojezierza włodawsko – łęczyńskiego.		Uwzględniono. Wprowadzono korektę zapisu zgodnie z uwagą.

14.	Wojewoda Lubelski	art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, art 18, 32, 33	W art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, art 18, 32, 33 wymieniono kopię aktualnej mapy zasadniczej, lub w przypadku jej braku aktualną mapę ewidencyjną. Istnieje wątpliwość czy aktualność oznacza datę złożenia wniosku o mapę czy też występuje tu konieczność zaktualizowania mapy poprzez wykonanie pracy geodezyjnej w celu doprowadzenia mapy zasadniczej do pełnej zgodności ze stanem faktycznym i prawnym na gruncie. Jest bardzo wiele obszarów gdzie mapa zasadnicza była aktualizowana ostatni raz kilkanaście lat temu. jest więc nieaktualna. Trzeba doprecyzować pojęcie aktualności lub zastąpić aktualną mapę zasadniczą mapą do celów projektowych która jest zdefiniowana w ustawie Prawo geodezyjne i kartograficzne. Mapa ewidencyjna jest raczej na bieżąco aktualizowana.		Nie uwzględniono. Zapis przyjęty zgodnie z obowiązującymi innymi specustawami.
15.	Wojewoda Lubelski	art. 5 ust. 1 pkt 5	Art. 5 ust. 1 pkt 5 mówi o mapach z projektem podziału nieruchomości, bez doprecyzowania wskazania przepisów według jakich te podziały należy wykonać. Czy to będzie UOGN, czy podziały nieruchomości rolnych i leśnych do których nie stosuje się przepisów UOGN.		Nie uwzględniono. Podziału nieruchomości zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
16.	Wojewoda Lubelski		Decyzja zatwierdza podziały nieruchomości. które należy ujawnić w EGiB. W przypadku innych ustaw (np. ZRID) wskazano jakie użytki gruntowe dla wydzielonych działek należy wykazać (ZRID - Tp). W związku z tym że w tym przypadku nie stosuje się ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (art. 14), należałoby uwzględnić zmianę w rozporządzeniu EGiB i w załączniku 1 wskazać jak oznaczyć użytki gruntowe w przypadku wydania tej decyzji. Np art. 13 ust. 2 - jak 3 oznaczyć las po wycince, skoro ten teren objęty jest planem urządzania lasów zatwierdzonym decyzją ujawnioną w EGiB.		Komentarz: Teren zamknięty - w rozumieniu przepisów ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne - użytek Tr
17.	Wojewoda Małopolski	art.5 ust.1 pkt 15 lit. k	W art.5 ust.1 pkt 15 lit. k projektu ustawy przewidziano załączenie do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa opinię Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa – w odniesieniu do obiektów, które zostały zakwalifikowane jako infrastruktura krytyczna. Obiekty infrastruktury krytycznej uwzględniane są w planach infrastruktury krytycznej, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie planów ochrony infrastruktury krytycznej (Dz. U. z 2010 r. Nr 83 poz.		Nie uwzględniono. Wytwórca dokumentu zobowiązany jest do określenia klauzuli niejawności przekazywanych informacji zgodnie z ustawą o ochronie informacji niejawnych..

			542). Do planu, zgodnie z §2 ust.6 rozporządzenia, stosuje się przepisy o ochronie informacji niejawnych lub o ochronie tajemnicy przedsiębiorstwa. Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji będzie składnikiem akt postępowania administracyjnego, dostępnym dla wszystkich stron postępowania, a także może zostać objęty wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej. W związku z powyższym poddaje się pod rozagę dookreślenie, że opinia dyrektora RCB stanowi dokument niejawnny.		
18.	Wojewoda Małopolski	art. 7 ust.2	W art. 7 ust.2 przewidziano, że w przypadku inwestycji realizowanej na obszarze dwóch lub więcej województw, decyzję wydaje wojewoda, na którego obszarze właściwości znajduje się większy obszar terenu tej inwestycji. Jednocześnie projekt ustawy nie definiuje pojęcia obszaru terenu inwestycji. W związku z powyższym poddaje się pod rozagę dodanie w art. 1 ust. 2 definicji obszaru terenu inwestycji		Nie uwzględniono. Zarówno wniosek jak i decyzja o realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa odnosi się do granic terenu objętego inwestycją.
19.	Wojewoda Małopolski	ogólna	W przepisach art. 8 odnoszących się do skutków zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, nie przewidziano przepisu kolizyjnego rozstrzygającego sytuację, gdy na terenie inwestycji realizowana jest w oparciu o przepisy innych ustaw inna inwestycja. Brak przepisów w tym zakresie powoduje, że w przypadku kolizji realizacji inwestycji strategicznej z realizacją innej inwestycji, realizacja inwestycji strategicznej może być wstrzymana. Przykładowo, z art.7 ust.7 ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych wynika, która inwestycja ma w przypadku kolizji charakter priorytetowy. Brakuje też przepisu z którego wynikałoby, że w odniesieniu do terenu inwestycji strategicznej nie mogą być wydawane inne decyzje, zezwalające na realizację inwestycji na tym terenie na podstawie przepisów innych ustaw. W związku z powyższym poddaje się pod rozagę		Nie uwzględniono. Na etapie planowania lokalizacji inwestycji strategicznej w ron prowadzone są wieloaspektowe analizy w tym ewentualne kolizje z innymi strategicznymi inwestycjami.

			uregulowanie tej kwestii w przepisach ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, ustanawiania stref ochronnych dla terenów zamkniętych oraz o zmianie innych ustaw.		
20.	Wojewoda Małopolski	art.9 ust.4 oraz art.8 ust.1 pkt 2	W odniesieniu do regulacji art.9 ust.4 oraz art.8 ust.1 pkt 2 zwraca się uwagę na wynikającą z tych przepisów niejednolitość w zakresie doręczania właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości zawiadomienia o wszczęciu postępowania oraz wydaniu decyzji. W związku z powyższym poddaje się pod rozagę wprowadzenie rozwiązania przewidzianego w art.8 ust.1 pkt 2 tj. wysyłanie zawiadomienia o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków ze skutkiem doręczenia.		Uwzględniono. Zapis art. 9 ust 4 został ujednolicony z art. 8 ust. 1.
21.	Wojewoda Małopolski	art.11 ust.1	W przepisie art.11 ust.1, wśród przepisów ustawy Prawo budowlane wyłączonych ze stosowania w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji, nie wskazano art.28 ust.2 ustawy Prawo budowlane. Wyłączenie stosowania tego przepisu wpłynie na ograniczenie ilości stron postępowania. W przeciwnym razie, w przypadku braku wyłączenia w powyższym zakresie, stronami postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji będą podmioty posiadające tytuły prawne do terenów, na które inwestycja strategiczna oddziałuje w rozumieniu Prawa budowlanego (właściciele, użytkownicy wieczystości lub zarządcy nieruchomości) np. w zakresie zacienienia, przesłaniania, nasłonecznienia itp. W związku z powyższym poddaje się pod rozagę uzupełnienie treści art.11 ust.1 poprzez dodanie do wskazanych w nim, wyłączonych przepisów ustawy Prawo Budowlane także art.28 ust.2 tej ustawy.		Nie uwzględniono. W art. 11 ust. 1 na etapie I uzgodnień międzyresortowych wykreślono przepis wyłączający stosowanie przepisu 28 ust. 2 ustawy Prawo budowlane. Krąg stron tego postępowania można ustalić w drodze wykładni przepisów dotyczących zawiadamiania o wszczęciu postępowania w art. 8 ust. 1.
22.	Wojewoda Małopolski	art. 30 ust.1 pkt 2	W art. 30 ust.1 pkt 2 nie określono podmiotu, na wniosek którego wojewoda ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego, strefę ochronną terenu zamkniętego. W związku z powyższym poddaje się pod rozagę uzupełnienie przepisu w tym zakresie.		Uwaga niezasadna. Podmiot został wskazany w art. 30 ust. 1 pkt 1 i 2
23.	Wojewoda Małopolski	art. 30 ust.3	art. 30 ust.3 występuje błąd redakcyjny. Proponuje się jego usunięcie poprzez nadanie brzmienia: (...), z uwzględnieniem art.7 ust.4, który stosuje się		Uwzględniono. Poprawiono błąd redakcyjny.

			odpowiednio, względnie (...). Przepis art.7 ust.4 stosuje się odpowiednio.		
24.	Wojewoda Małopolski	art. 35 ust.1	w art. 35 ust.1 jest mowa o stronach postępowania. Proponuje się, aby określenie „postępowanie” zostało w tym przepisie zindywidualizowane poprzez dodanie treści: „w sprawie ustanowienia strefy ochronnej”.		Uwzględniono. Wprowadzono korektę zapisu zgodnie z uwagą.
25.	Wojewoda Mazowiecki	art. 28 ust. 4	podtrzymuję uprzednio zgłoszoną uwagę do projektowanego art. 28 ust. 4 projektu ustawy wskazującą na zasadność uzupełnienia projektowanego przepisu w taki sposób, aby nie budziło wątpliwości, że odszkodowanie za szkody powstałe w wyniku działań określonych w art. 28 ust. 1 ustawy ustala właściwy sąd powszechny.	W ramach uzasadnienia wskazuję, że w piśmiennictwie jednolicie wskazuje się, że odpowiedzialność odszkodowawcza oceniana jest przez pryzmat zasad zawartych w kodeksie cywilnym, skutkiem czego odszkodowanie może być dochodzone przed sądem cywilnym, gdy nie dojdzie do jego uzgodnienia w drodze umowy. W powyższym zakresie odwołać można się chociażby do następujących komentarzy do specustawy drogowej: 1) „Ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Komentarz”, Marian Wolanin, 2021 r., Wyd.: 3 – pkt 2 - uwagi do art. 20a specustawy drogowej; 2) „Ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Komentarz”, Sagan Beata, Opublikowano: LexisNexis 2013 – pkt 1 - uwagi do art. 20a specustawy drogowej. Także sądy administracyjne przyjmują w tym zakresie właściwość sądów powszechnych. Przywołać należy wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 stycznia 2016 r., sygn. akt VII SA/Wa 2619/15, gdzie wskazywano, że cyt.„(...) Zgodnie z art. 20 ust. 4 specustawy drogowej, za szkody powstałe w wyniku działań, o których mowa w art. 20 ust. 1, przysługuje odszkodowanie ustalane na zasadach wynikających z Kodeksu cywilnego. Jeśli w wyniku realizacji	Nie uwzględniono. Inne specustawy przewidują analogiczne regulacje (art.20a ust/ 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r.o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych).

				inwestycji skarżąca poniesie szkodę, winna z odpowiednim roszczeniem wystąpić do sądu powszechnego.". Uzupełnienie brzmienia projektowanego art. 28 ust. 4 miałoby na celu uwzględnienie w dyspozycji tegoż przepisu stanowiska doktryny prawa oraz praktyki sądów administracyjnych.	
26.	Wojewoda Podlaski	art. 5 ust. 1 pkt 7	Treść art. 5 ust. 1 pkt 7 projektu dotycząca obowiązku załączenia przez inwestora do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji celu publicznego operatów szacunkowych dla nieruchomości nabywanych na potrzeby realizacji strategicznej inwestycji wymaga dokonania analizy wobec faktu, że zgodnie z projektem, jak i pokrewnymi specustawami dotyczącymi inwestycji liniowych, wyróżnia się w ramach jednej inwestycji dwa odrębne postępowania administracyjne. Pierwsze dotyczy wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji, drugie zaś dotyczy ustalenia odszkodowań za nieruchomości przejęte w związku z realizacją tych inwestycji. Skoro brzmienie powołanego wyżej przepisu przewiduje, że na etapie wniosku o wydanie decyzji zezwalającej na realizację strategicznej inwestycji obligatoryjnie należy przedłożyć operaty, które będą stanowić dowód w postępowaniach odszkodowawczych, to już na tym etapie wojewoda jako organ administracji architektonicznej zobligowany będzie rozpoznać zgłoszony wniosek celem wydania decyzji o zezwoleniu na realizację i jednocześnie /przedwcześnie/ dokonać oceny przedłożonych wycen oraz ich przydatności w prowadzonych w przyszłości postępowaniach dotyczących ustalenia odszkodowania. Gdyby nawet przyjąć, że przedmiotowe operaty będą przekazywane przez inwestora na potrzeby postępowań odszkodowawczych, to z praktyki tut. Organu wynika, że sporządzane przez rzeczoznawców majątkowych wyceny (zwłaszcza przy „wycenie masowej”) zawierają wiele nieprawidłowości, błędów rachunkowych, itp., powodujących konieczność ich zwrotu celem poprawienia lub ponownego oszacowania wartości nieruchomości. W takiej sytuacji organ prowadzący postępowanie odszkodowawcze nie będzie dysponował	Ponadto, w ślad za uwagami wnoszonymi do pierwszego projektu, zasadne wydaje się wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących pokrywania przez inwestora kosztów ustalenia odszkodowania, tj. kosztów wycen sporządzanych na zlecenie organu prowadzącego postępowania odszkodowawcze. Regulacja ta jest o tyle istotna, że dotyczyć będzie nie tylko kosztów sporządzenia operatów szacunkowych określających wartość nieruchomości przejętych pod realizację inwestycji, ale też kosztów sporządzenia operatów szacunkowych określających wartość szkód powstałych w związku z ograniczeniami w sposobie korzystania z nieruchomości, wypłacanymi niejednokrotnie już po zakończeniu inwestycji. Jednocześnie za zasadne należy uznać wydłużenie terminów na wydanie decyzji ustalającej wysokość odszkodowania, o których mowa w art. 21 ust. 9 i 10 projektu, do 90 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna lub od dnia nadania przedmiotowej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.	Uwzględniono częściowo. Wykreślono zapis art. 5 ust. 1 pkt 7 dotyczący dołączenia przez inwestora operatów szacunkowych do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji. Doprecyzowano art. 21. ust 7 rozdział 4 dot. nabywania nieruchomości.... poprzez uwzględnienie operatów szacunkowych sporządzonych przez inwestora przy ustalaniu wysokości i wypłacenia odszkodowania za nieruchomości dla których została wydana DRSI. "Przekazanie operatów szacunkowych przez inwestora do właściwego miejscowo wojewody następuje w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna lub otrzymała rygor natychmiastowej wykonalności".

			narzędziami pozwalającymi na zobowiązanie biegłych do poprawienia operatów, gdyż ani ich nie zleca na podstawie umów cywilnoprawnych, ani też sam nie powołuje biegłych w trybie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego. Zatem mogłoby dojść do sytuacji, w której organ wojewódzki musiałby odrzucić te operaty jako dowody, a kwestia następstw takiego działania nie byłaby uregulowana w przepisach. Ponadto, należy mieć na uwadze, iż operat szacunkowy – zgodnie z art. 156 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomości jest ważny jedynie przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia.		
27.	Wojewoda Podlaski	art. 11	W art. 11 projektu ustawy został wykreślony ust. 6, który pierwotnie wskazywał, iż do użytkowania obiektu budowlanego na budowę lub przebudowę, którego wymagana jest decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa można przystąpić, po zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy lub przebudowy. Mając powyższe na uwadze rodzi się pytanie, czy strategiczne inwestycje należy zgłaszać do użytkowania, a jeżeli tak to do jakiego organu. Podkreślić należy, iż w każdej obowiązującej specustawie jest jednoznacznie określone, iż do użytkowania obiektu można przystąpić po zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy lub przebudowy tego obiektu.		Nie uwzględniono. Do użytkowania inwestycji objętych zezwoleniem na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stosuje się przepisy ustawy PB z wyłączeniem art. 55 ust. 1 i 2
28.	Wojewoda Podlaski	art. 21 ust	W art. 21 projektu nastąpił błąd w numeracji jednostek redakcyjnych – zdublowany został ust. 13.		Uwzględniono. Poprawiono błąd redakcyjny.
29.	Wojewoda Podlaski	art. 25 ust. 7	Zaproponowana zmiana art. 25 ust. 7 projektu, polegająca na wskazaniu konkretnego dnia, na który powinna zostać ustalona stawka minimalnego wynagrodzenia (tj. dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna) – będącego składową wyliczenia kosztów przeprowadzki, doprowadzi do sytuacji, w której nie będzie można powiększyć wysokości ustalonego odszkodowania o koszty przeprowadzki, gdy decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji (...), zostanie nadany rygor natychmiastowej wykonalności i decyzja ta zostanie zaskarżona. W takiej sytuacji bowiem postępowanie odszkodowawcze może zostać zakończone przed ostatecznością decyzji o		Uwzględniono. Wprowadzono korektę zapisu w art. 25 ust. 7.

			zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji (...), tj. przed rozpatrzeniem odwołania przez organ drugiej instancji. Jednocześnie za zasadne należy uznać, aby kwotę w wysokości 250% minimalnego wynagrodzenia za pracę obliczać na dzień wydania decyzji odszkodowawczej.		
30.	Wojewoda Podlaski	art. 21 ust. 8	W art. 21 ust. 8 projektu niewłaściwie przywołano ust. 4, bowiem treść tego ust. Odnosi się do nieruchomości, o których mowa w ust. 5.		Uwzględniono. Poprawiono odwołanie do ust. 5
31.	Wojewoda Podlaski	art. 21 ust. 8	W myśl art. 21 ust. 7 projektu, decyzję ustalającą wysokość odszkodowania za nieruchomości, o których mowa w ust. 5 wydaje organ, który wydał decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, tj. wojewoda. W ust. 8 wskazano natomiast, że odszkodowanie które ustala wojewoda, tj. odszkodowanie za nieruchomości, o których mowa w ust. 5, przysługuje właścicielom nieruchomości, użytkownikom wieczystym nieruchomości oraz osobom, którym przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe lub inne prawa. Mając na uwadze, że kwestia odszkodowania za prawa, które mogą być rozumiane jako „inne prawa”, tj. dzierżawę, najem i użyczenie uregulowana została w art. 26, który stanowi, że odszkodowanie w tym zakresie następuje w ramach postępowania cywilnego przed sądem powszechnym, a do jego wypłaty zobowiązany jest inwestor lub właściwa terytorialnie jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej (art. 21 ust. 13), postuluję o usunięcie z art. 21 ust. 8 zwrotu „innych praw”. Tym bardziej, że zwrot ten jest niejednoznaczny i może być rozumiany bardzo szeroko.		Nie uwzględniono. Brak rozwiązania systemowego.
32.	Wojewoda Podlaski	25 ust. 6.	Mając na uwadze, że w art. 21 ust. 13 projektu, uwzględnione zostało odszkodowanie, o którym mowa w ust. 8 oraz art. 25 ust. 4, 5, 7 i art. 26, zasadne jest dodanie również w ww. ust. odszkodowania, o którym mowa w art. 25 ust. 6. Przedmiotowa uwaga była już zgłaszana do poprzedniego projektu ustawy, jednakże nie została uwzględniona z uwagi na fakt, że „art. 25 ust. 6 mówi o powiększeniu odszkodowania, a nie o wypłaceniu, tym samym dotyczy innych regulacji”. Z powyższym nie sposób się zgodzić, bowiem art. 25 ust. 7 również		Nie uwzględniono. Art. 25 ust. 6 dotyczy powiększenia odszkodowania a nie wypłaty odszkodowania.

			stanowi o powiększeniu odszkodowania, a został uwzględniony w art. 21 ust. 13 projektu.		
33.	Wojewoda Podlaski	art. 32	poz. 169 - w art. 32 projektu w dalszym ciągu brak jest podstawy prawnej dot. uprawnienia wojewody jako organu ustanawiającego w drodze aktu prawa miejscowego strefę ochronną terenu zamkniętego dot. możliwości występowania celem uzyskania wyjaśnień do wnioskodawcy (tj. właściwego miejscowo Szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji) dot. złożonego wniosku w sprawie utworzenia strefy ochronnej terenu zamkniętego, tj. np. konieczności ustanowienia tej strefy, jak ma być określona ta strefa, jakie mają być ograniczenia, z czego wynikają jej konkretne granice, etc. Wiązać się to będzie z faktem, iż to zainteresowani ludzie w trakcie procedury będą zadawać pytania dot. min. ograniczeń ich dotyczących nie do wnioskodawcy, a do organu sporządzającego plan miejscowy dot. strefy ochronnej terenu zamkniętego, czyli do Wojewody.		Nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała. Przepisy na etapie projektowania - podstawa prawna.
34.	Wojewoda Podlaski	art. 30 ust. 1 pkt. 2	poz. 170 - skoro w art. 4 ust. 3 projektu wprowadzono zapis, że wniosek o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa składa się w postaci papierowej w dwóch egzemplarzach, to wniosek dot. Ustanowienia w drodze aktu prawa miejscowego strefy ochronnej terenu zamkniętego powinien też analogicznie i konsekwentnie być złożony w postaci papierowej w dwóch egzemplarzach z uwagi na sygnalizowany uprzednio fakt, iż kancelaria tajna urzędu nie obsługuje dokumentów elektronicznych. Uwzględnienie i wprowadzenie zapisu, w art. 30 ust. 1 pkt. 2 – że wniosek dot. ustanowienia w drodze aktu prawa miejscowego strefy ochronnej terenu zamkniętego składa się zarówno w wersji elektronicznej lub w 2 egz. w wersji papierowej, w tym przypadku nie rozwiązuje powyższej kwestii.		Nie uwzględniono. Wnioski elektroniczne dotyczące ustanowienia stref ochronnych będą jawne.
35.	Wojewoda Podlaski	art. 35	poz. 171 - w słowniczku do projektu ustawy w art. 1 nie zdefiniowano definicji dot. „stron postępowania” w sprawie ustalenia aktu prawa miejscowego dot. Ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego. W zawiązku z powyższym niezrozumiałe i niedoprecyzowane jest użycie tego sformułowania w art. 35 ust.1, w którym to wojewoda przekazuje stronom postępowania informację o ogłoszeniu aktu prawa miejscowego w wojewódzkim dzienniku		Uwzględniono. Doprecyzowano strony postępowania ujęte w art. 35. ust. 1

			urzędowym. Nadmienić jedynie można, że w art. 30 ust. 4 projektu dot. odszkodowania od władającego terenem zamkniętym uprawnienie to przysługuje właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości. Reasumując brak jednoznacznej, pełnej definicji dot. „stron postępowania”, jakim stronom należy przekazać w/w akt prawa miejscowego.		
36.	Wojewoda Podlaski		poz. 173 - projekt ustawy nie uwzględnia możliwości wystąpienia przez wojewodę o opinię bądź uzgodnienie projektu aktu prawa miejscowego z innymi organami takimi jak między innymi właściwi zarządcy dróg, właściwe organy wojskowe czy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Projekt nie reguluje kwestii przekazania przez Wojewodę projektu aktu prawa miejscowego ustanawiającego strefę ochronną terenu zamkniętego organowi nadzoru w celu weryfikacji poprawności formalnoprawnej. Tak jak każdy akt prawa miejscowego powinien mieć przewidzianą możliwość przekazania ww. dokumentu po jego sporządzeniu ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa lub Ministrowi Obrony Narodowej, w celu jego weryfikacji.		Nie uwzględniono. Wojewoda będzie organem wykonawczym do wydania aktu prawa miejscowego.
37.	Wojewoda Podlaski		poz. 177 - w związku z zapisem zawartym w art. 33 projektu zgodnie z którym „Załączniki do aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art. 30, stanowią: mapa sporządzona na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub w przypadku jej braku na kopii aktualnej mapy ewidencyjnej obejmującej nieruchomości objęte strefą ochronną terenu zamkniętego, wraz z określeniem granic tej strefy lub granice strefy ochronnej terenu zamkniętego w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych”, wątpliwości budzą następujące kwestie: czy granice strefy ochronnej terenu zamkniętego powinny być przedstawione również na mapie stanowiącej załącznik do aktu prawa miejscowego, czy powinien być to jedynie cyfrowy zbiór danych (Kancelaria Tajna Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego nie obsługuje dokumentów elektronicznych).		Nie uwzględniono. Wnioski elektroniczne dotyczące ustanowienia stref ochronnych będą jawne.
38.	Wojewoda Podkarpacki	art. 5 ust. 2	w art. 5 ust. 2 zdanie drugie zamiast słowa „zakresie” proponuje się użyć słowa „terminie” bowiem w zdaniu pierwszym ustala się termin do wydania opinii przez		Uwzględniono. Wprowadzono korektę zapisu zgodnie z uwagą.

			właściwe organy, a zakres tych opinii wynika z art. 5 ust. 1 pkt 15;		
39.	Wojewoda Podkarpacki	w art. 5 ust. 1 pkt 7	Należy rozważyć pkt 7 w art. 5 ust. 1 bowiem niezasadne jest składanie operatów szacunkowych do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji... w sytuacji kiedy projekt ustawy nie przewiduje prowadzenia negocjacji inwestora z właścicielem w sprawie nabycia, a ponadto stan nieruchomości przyjmuje się na dzień wydania decyzji o zezwoleniu (art. 25 ust.1);		Uwzględniono. Wykreślono zapis art. 5 ust. 1 pkt 7 dotyczący dołączenia przez inwestora operatów szacunkowych do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji . Doprecyzowano art. 21. ust 7 rozdział 4 dot. nabywania nieruchomości.... poprzez uwzględnienie operatów szacunkowych sporządzonych przez inwestora przy ustalaniu wysokości i wypłacenia odszkodowania za nieruchomości dla których została wydana DRSI. "Przekazanie operatów szacunkowych przez inwestora do właściwego miejscowo wojewody następuje w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna lub otrzymała rygor natychmiastowej wykonalności
40.	Wojewoda Podkarpacki	art. 9 ust. 4	odnośnie art. 9 ust. 4 zauważa się, że zdanie drugie i trzecie w zakresie doręczeń zawiadomień, dla właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości, o wydaniu decyzji jest niespójne z art. 8 ust. 1 pkt 2		Uwzględniono. Zapis art. 9 ust 4 ujednolicono z art. 8 ust. 2
41.	Wojewoda Podkarpacki	art. 21 ust. 13	w art. 21 ust. 13 proponuje się doprecyzowanie, kto zobowiązany jest do zapłaty odszkodowania. Wskazanie do zapłaty odszkodowania podmiotu innego niż inwestor po zakończeniu strategicznej inwestycji jest nielogiczne, szczególnie w sytuacji kiedy wojewoda nie będzie miał wiedzy na temat zakończenia strategicznej inwestycji;		Nie uwzględniono. Uwaga niezasadna, art. 21 ust. 13 wskazuje podmioty zobowiązane do wypłaty odszkodowania: inwestor realizujący strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa. Po

					zakończeniu strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, realizowanej przez jednostkę organizacyjną podległą Ministrowi Obrony Narodowej, do wypłaty odszkodowania obowiązana jest właściwa terytorialnie jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej.
42.	Wojewoda Podkarpacki	art. 21 ust. 13	w art. 21 dwie jednostki redakcyjne- ustępy zostały oznaczone tym samym numerem, tj. nr 13.		Uwzględniono. Poprawiono błąd redakcyjny.
43.	Wojewoda Podkarpacki	art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz art. 32	Zgodnie z Rozdziałem 5 ww. projektu ustawy, Wojewoda, ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego, strefę ochronną terenu zamkniętego, wskazując granice tej strefy oraz zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów obowiązujące na jej obszarze. Jak wskazano w art. 5 ust. 1 pkt 3 ww. projektu (por. również art. 32), „wniosek zawiera w szczególności informacje niezbędne do ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym. Zgodnie ze stanowiskiem projektodawcy „To organ wojskowy we wniosku wskazuje granice strefy oraz określa zakazy i ograniczenia. Wojewoda - jako właściwy organ ustanawia strefę zgodnie z wnioskiem w drodze aktu prawa miejscowego. Wszelkie konsekwencje ustanowienia strefy, w tym odszkodowanie ponosi strona wojskowa, tj. jednostka organizacyjna podległa lub nadzorowana przez Ministra Obrony Narodowej, która włąda terenem zamkniętym”. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że wyrażenia takie jak: „w szczególności”, „w tym”, wskazują na otwarty katalog dokumentów stanowiących załącznik do wniosku o ustanowienie strefy ochronnej. Tym samym Wojewoda każdorazowo będzie miał obowiązek dokonać oceny, czy wniosek zawiera wszystkie niezbędne dane, warunkujące ustanowienie strefy. Powyższe może poddawać w wątpliwość stanowisko o wiążącym charakterze wniosku organu wojskowego Zgodnie z Rozdziałem 5 ww. projektu ustawy, Wojewoda, ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego, strefę ochronną terenu zamkniętego, wskazując granice tej strefy oraz zakazy i		Uwzględniono. Dokonano korekty zapisu w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz art. 32.

			ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów obowiązujące na jej obszarze. Jak wskazano w art. 5 ust. 1 pkt 3 ww. projektu (por. również art. 32), „wniosek zawiera w szczególności informacje niezbędne do ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym. Zgodnie ze stanowiskiem projektodawcy „To organ wojskowy we wniosku wskazuje granice strefy oraz określa zakazy i ograniczenia. Wojewoda - jako właściwy organ ustanawia strefę zgodnie z wnioskiem w drodze aktu prawa miejscowego. Wszelkie konsekwencje ustanowienia strefy, w tym odszkodowanie ponosi strona wojskowa, tj. jednostka organizacyjna podległa lub nadzorowana przez Ministra Obrony Narodowej, która władza terenem zamkniętym”. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że wyrażenia takie jak: „w szczególności”, „w tym”, wskazują na otwarty katalog dokumentów stanowiących załącznik do wniosku o ustanowienie strefy ochronnej. Tym samym Wojewoda każdorazowo będzie miał obowiązek dokonać oceny, czy wniosek zawiera wszystkie niezbędne dane, warunkujące ustanowienie strefy. Powyższe może poddawać w wątpliwość stanowisko o wiążącym charakterze wniosku organu wojskowego.		
44.	Wojewoda Podkarpacki	art. 34	Aktualna pozostaje uwaga odnoszącą się do art. 36 projektu ustawy z dnia 8 października 2024r. W obecnym brzmieniu jest to art. 34. Procedura ustanawiania strefy ochronnej terenu zamkniętego przewiduje, że zgodnie z tym przepisem projekt aktu prawa miejscowego przed jego wydaniem wojewoda przedkłada do zaopiniowania wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), właściwemu ze względu na obszar, na którym planuje się ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, określając termin przedstawienia opinii nie dłuższy niż 14 dni od dnia wystąpienia o zaopiniowanie. Co istotne, „ustawa” nie określa granic możliwości wpływania na wojewodę przez organy współdziałające, tj. w jakim zakresie organy opiniujące mogą wskazywać rozwiązania odmienne od tych projektowanych przez wojewodę. Z uwagi na fakt, że opinia jest wyrażeniem stanowiska innego organu, które nie ma charakteru wiążącego dla organu prowadzącego postępowanie w sprawie ustanowienia strefy, uzyskanie opinii od właściwych podmiotów (wójta,		Nie uwzględniono. W przypadku negatywnej opinii organu, wojewoda nie rozstrzyga lecz przesyła ją do wnioskodawcy celem wyrażenia stanowiska.

			burmistrza, prezydenta miasta) zobliguje wojewodę do dokonania analizy uzyskanego stanowiska, ale nie oznacza obowiązku wprowadzenia zmian do projektu aktu prawa miejscowego dotyczącego ustanawianej strefy, pod warunkiem odpowiedniego uzasadnienia nieuwzględnienia opinii. Jeśli wniosek o ustalenie strefy ochronnej terenu zamkniętego nie będzie zawierał informacji dotyczących konieczności wprowadzenia określonych zakazów i ograniczeń, w tym w szczególności ich uzasadnienia, brak będzie możliwości dokonania właściwej oceny stanowiska organu opiniującego.		
45.	Wojewoda Śląski	Art. 5 ust. pkt 15 lit. v	W art. 5 ust. 1 pkt 15 lit. v projektu ustawy proponuje się wykreślić zapis, dotyczący wymogu dołączania do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację <i>strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa</i> - opinii wojewody, w odniesieniu do ustanowionych stref ochronnych ujęć wód podziemnych i obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych.		Nie uwzględniono. Rozbieżne stanowiska wojewodów, zapis wprowadzono na etapie I uzgodnień - postulat wojewody Opolskiego
46.	Wojewoda Śląski	art. 5 ust. 1 pkt 3 lit. d	Art. 5 ust. 1 pkt 3 lit. d projektu ustawy proponuje się nadać brzmienie: „d) zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów, mające obowiązywać na obszarze strefy ochronnej terenu zamkniętego, o których mowa w art. 36, wraz z uzasadnieniem;” Uzasadnienie: Zgodnie z § 131 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) do projektu rozporządzenia dołącza się uzasadnienie. W uzasadnieniu należy wyjaśnić cel i założenia nowego aktu normatywnego, a także omówić poszczególne przepisy projektowanego aktu, należy w tym miejscu wyjaśnić dlaczego użyto takich, a nie innych konstrukcji, wyrażen itp. Wprowadzenie zakazów i ograniczeń w drodze aktu prawa miejscowego w strefie ochronnej wymagałoby uzasadnienia, co do celowości i zasadności ich wprowadzenia, co winno znaleźć odzwierciedlenie w treści uzasadnienia aktu prawa miejscowego.		Nie uwzględniono. Z uwagi na charakter funkcjonowania systemów obronnych dla których wymagana jest strefa ochronna projektodawca nie przewiduje potrzeby dołączania uzasadnienia we wniosku przy zakazach i ograniczeniach.
47.	Wojewoda Śląski	art. 9	Błąd redakcyjny. Nie zachowano prawidłowej numeracji ustępów.		Uwzględniono. Dokonano korekty numeracji pkt w art. 9

48.	Wojewoda Śląski	art. 21 ust. 13	Błąd redakcyjny. Po ust. 13 jest kolejny ust. 13		Uwzględniono. Poprawiono błąd redakcyjny.
49.	Wojewoda Śląski	art. 30 ust. 1	Błąd redakcyjny. Proponuję usunąć pkt 1 i 2.		Uwzględniono. Poprawiono błąd redakcyjny
50.	Polski Związek Działkowców, Stowarzyszenie Ogrodowe	Ogólna	Stanowisko Krajowego Zarządu PZD: projekt zawiera regulacje ograniczające prawa działkowców oraz stowarzyszeń ogrodowych, obawa odebrania praw zagwarantowanych ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych – ryzyko braku odtwarzania likwidowanych ogrodów (prawo od otrzymania działki zamiennej), dyskryminacja działkowców w stosunku do innych wyłączonej.		Nie uwzględniono. Podtrzymano istniejące zapisy zawarte w ustawie w rozdz. 3 regulujące kwestie odszkodowania w przypadku gdy realizacja strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa dotyczy rodzinnych ogrodów działkowych.

Projekt został również zaopiniowany przez Radę Legislacyjną, a zgłoszone przez Radę Legislacyjną uwagi zostały uwzględnione w sposób przedstawiony w poniższej tabeli:

Lp.	Oznaczenie przepisu, do którego zgłoszono uwagę	Uwaga	Uzasadnienie proponowanej zmiany	Stanowisko projektodawcy
	art. 1 ust. 2 pkt 1	Mankamenty w definicji legalnej „inwestora”.	W legalnej definicji „inwestora” w art. 1 ust. 2 pkt 1 Projektu występuje niepotrzebne dwukrotne powtórzenie sformułowania mówiącego o jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej. Powołany przepis stanowi, że pojęcie „inwestora” oznacza „jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej podległe Ministrowi Obrony Narodowej”. W tym kontekście należy uznać, że de lege ferenda w pełni wystarczające jest jednokrotne wymienienie w tym przepisie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, bez potrzeby osobnego wymieniania w końcowej części powołanego przepisu tych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, które nie posiadają osobowości prawnej. Brak zaś potrzeby osobnego specyfikowania w art. 1 ust. 2 pkt 1 Projektu jednostek	Uwzględniono Wprowadzono korektę definicji inwestora.

			organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, które nie posiadają osobowości prawnej, wynika z dwóch podstawowych powodów. Po pierwsze, użyte w początkowej części powołanego przepisu ogólne pojęcie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej nie zawiera żadnego bliższego kwalifikatora i jako takie obejmuje ono wszelkie jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, bez względu na fakt posiadania albo nieposiadania przez daną jednostkę organizacyjną osobowości prawnej. Jest to zgodne z regułą interpretacyjną głoszącą, iż czego przepis nie rozróżnia, tego również użytkownicy tego przepisu nie powinni rozróżniać (<i>lege non distinguente nec nostrum est distinguere</i>). Po drugie, dokładnie wszystkie jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej są jednostkami organizacyjnymi, których przepisy prawa nie wyposażają w cechę osobowości prawnej, co odróżnia zresztą te jednostki od jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, z których większość tego rodzaju osobowość prawną posiada. Dlatego też zdaniem Rady Legislacyjnej w pełni wystarczająca będzie następująca legalna definicja inwestora na potrzeby Projektu: „jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane”.	
	art. 1 ust. 2 pkt 2	Potrzeba konkretyzacji definicji legalnej „strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa”	Zamieszczona w art. 1 ust. 2 pkt 2 Projektu legalna definicja pojęcia „strategiczna inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa” (dalej: „Strategiczna Inwestycja”) wymaga de lege ferenda pewnego uszczegółowienia i skonkretyzowania. Rada Legislacyjna ma oczywiście pełną świadomość faktu, że pojęcie Strategicznej Inwestycji musi być siłą rzeczy bardzo szerokie zakresowo, za czym przemawiają przede wszystkim potrzeby obronności państwa, które są nie tylko bardzo wszechstronne, ale ponadto mogą ewoluować w czasie, wraz ze zmianami techniki wojskowej oraz w ślad za przyjmowanymi przez miarodajne czynniki w Polsce koncepcjami strategicznymi i doktrynami wojskowymi. Ponadto istnieje jeszcze wymóg zachowania pewnego zrozumiałego poziomu tajności Strategicznych Inwestycji i dlatego zupełnie nieadekwatne	Uwzględniono Skorygowano definicję strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

			byłoby w tym przypadku rozwiązanie zastosowane w niektórych innych specustawach inwestycyjnych w Polsce, a polegające na konkretnym wymienianiu z nazwy własnej oraz lokalizacji tych konkretnych inwestycji, które podlegają danej specustawie²⁴ (choć oczywiście z tego punktu widzenia Strategiczne Inwestycje istotnie odróżniają się od inwestycji kluczowych zdefiniowanych w art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu i unormowanych w rozdziale 3 Projektu: te ostatnie są w pełni niejawne, podczas gdy Strategiczne Inwestycje formalnie tajne nie są). Nawet jednak biorąc pod uwagę te powyższe specyficzne uwarunkowania związane ze Strategicznymi Inwestycjami, Rada Legislacyjna uważa, że warto byłoby chociaż w niewielkim stopniu ukonkretnić w Projekcie legalną definicję Strategicznych Inwestycji. Można to uczynić chociażby poprzez zastąpienie występującego w niej obecnie ogólnego pojęcia „infrastruktury” terminem „obiektu budowlanego” zdefiniowanego w ustawie Prawo budowlane (zob. art. 3 pkt 1 Prawa budowlanego), ewentualnie przy posłużeniu się obu tymi pojęciami, np. w następującej stylizacji: „[...] w szczególności zakresie budowy lub przebudowy obiektów budowlanych oraz niezbędnej infrastruktury, w tym technicznej i telekomunikacyjnej”. Niezależnie od powyższego Rada Legislacyjna zwraca uwagę na zasadność posłużenia się w legalnej definicji Strategicznej Inwestycji pełną nazwą organizacji międzynarodowej, jaką jest Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego, zamiast używania akronimu NATO. W akcie normatywnym należałoby raczej unikać kolokwialnego zwrotu: „z punktu widzenia obronności państwa” i zamiast tego należy w tym miejscu konkretnie napisać, że Strategiczna Inwestycja to zadanie „istotne dla obronności Rzeczypospolitej Polskiej” oraz istotne dla „wykonywania zobowiązań sojuszniczych w ramach Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego” (zamiast dość niejednoznacznie brzmiącego sformułowania: „istotne z punktu widzenia [...] zobowiązań sojuszniczych NATO”).	
--	--	--	---	--

	art. 1 ust. 2 pkt 3	Braki w legalnej definicji „inwestycji kluczowych. Z uwagi na zarysowane szeroko interpretacyjne wątpliwości, Rada Legislacyjna proponuje nadanie przepisowi art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu następującego (alternatywnego) brzmienia: „inwestycje kluczowe – szczególnie katalog strategicznych inwestycji w zakresie obronności państwa realizowanych na terenach zamkniętych, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151) [ewentualnie z dopiskiem: „ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej”], będących w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz stanowiących własność lub użytkowanie wieczyste jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej”	Zamieszczona w art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu legalna definicja pojęcia „inwestycje kluczowe” wymaga doprecyzowania w dwóch zasadniczych kwestiach: pojęcia „terenów zamkniętych” oraz podmiotów je ustalających. W swoim aktualnym brzmieniu Projekt definiuje „inwestycje kluczowe” jako „szczególny katalog strategicznych inwestycji w zakresie obronności państwa realizowanych na terenach zamkniętych, będących w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz stanowiących własność lub użytkowanie wieczyste jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej”. Przepis ten ani nie definiuje w żaden sposób „terenów zamkniętych” ani też nie odsyła w tym zakresie do istniejącej już legalnej definicji tego pojęcia. Odesłanie do definicji legalnej „terenów zamkniętych” następuje dopiero w art. 3 ust. 1 Projektu, który odsyła do definicji tego pojęcia zawartej w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne. Problem polega jednak na tym, że wspomniany art. 3 ust. 1 Projektu nie ustala bynajmniej ogólnego rozumienia pojęcia „tereny zamknięte” (choćby poprzez tzw. definicję przez odesłanie), które byłoby miarodajne dla wszystkich przepisów Projektu, w tym dla przepisów Projektu o inwestycjach kluczowych. Przeciwnie, art. 3 ust. 1 Projektu ustala rozumienie pojęcia „tereny zamknięte” tylko i wyłącznie na potrzeby regulowania materii, o której jest mowa w tym konkretnym przepisie, a więc na potrzeby ustalania dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów zamkniętych w przyjętym tam rozumieniu. Natomiast problem zdefiniowania pojęcia „terenów zamkniętych” na potrzeby przepisów Projektu dotyczących inwestycji kluczowych (w tym na potrzeby legalnej definicji „inwestycji kluczowych” w art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu) nadal pozostaje nierozwiązany. Co więcej, problemy interpretacyjne dotyczące art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu nie znikną nawet w razie przyjęcia, że definicja „terenów zamkniętych” zawarta w art. 2 pkt 9 Prawa geodezyjnego i kartograficznego powinna być uznawana za wiążącą również w odniesieniu do art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu oraz na potrzeby wszystkich innych przepisów Projektu	Uwzględniono Skorygowano definicję „inwestycji kluczowych”.
--	---------------------	---	---	---

			posługujących się sformułowaniem „tereny zamknięte”. Nadal bowiem pozostanie nierozstrzygnięta kwestia tego, o które tereny zamknięte chodzi na gruncie art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu (oraz na gruncie pozostałych przepisów Projektu dotyczących inwestycji kluczowych): czy chodzi tu o wszelkie możliwe tereny zamknięte w rozumieniu przyjętym w art. 2 pkt 9 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, bez względu na to, kto ustalił lub określił dany teren zamknięty, czy też może – alternatywnie – chodzi jedynie o te tereny zamknięte, które zostały ustalone przez Ministra Obrony Narodowej? Przepis art. 3 ust. 1 Projektu posługuje się <i>expressis verbis</i> sformułowaniem: „terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne”, ale, jak powiedziano wyżej, przepis art. 3 ust. 1 Projektu dotyczy tylko i wyłącznie problematyki określania dopuszczalnych poziomów hałasu dla wspomnianych terenów zamkniętych i nie determinuje on sposobu ustalania znaczenia tego pojęcia dla całego Projektu. W przepisie art. 2 pkt 9 Prawa geodezyjnego i kartograficznego zostało przyjęte, że określać tereny zamknięte mogą bardzo różne podmioty, nie tylko zaś Minister Obrony Narodowej. Art. 2 pkt 9 Prawa geodezyjnego i kartograficznego stanowi, że pod pojęciem „tereny zamknięte” należy rozumieć „tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych”, a z kolei art. 4 ust. 2a zd. 1 i 2 Prawa geodezyjnego i kartograficznego precyzuje, że „Tereny zamknięte są ustalane przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych w drodze decyzji. W decyzji tej określone są również granice terenu zamkniętego”. Przy czym jeżeli przyjmiemy, że definicja „terenów zamkniętych” z art. 2 pkt 9 w zw. z art. 4 ust. 2a Prawa geodezyjnego i kartograficznego jest wiążąca również na gruncie art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu (choć brak jest w tym zakresie wyraźnego przepisu Projektu tak właśnie stanowiącego), to wówczas nadal nie będzie wiadomo, czy	
--	--	--	--	--

			w art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu chodzi tylko o tereny zamknięte ustalone w decyzji Ministra Obrony Narodowej, czy też o wszelkie tereny zamknięte, bez względu na to, przez kogo zostały ustalone (określone). Za szerokim rozumieniem pojęcia „terenów zamkniętych” na potrzeby art. 1 ust. 2 pkt 3 przemawia okoliczność, że przepis ten w ogóle nie wypowiada się w kwestii podmiotu ustalającego teren zamknięty, a więc można przyjąć, że – zgodnie z regułą interpretacyjną <i>lege non distinguente</i> – obejmuje on wszelkie tereny zamknięte bez względu na podmiot je ustalający. Co prawda w przepisie tym <i>explicite</i> jest mowa tylko o terenach zamkniętych „będących w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz stanowiących własność lub użytkowanie wieczyste jednostek organizacyjnych	
	art. 1 ust. 2 pkt 4	Niespójność definicji legalnej „strefy ochronnej terenu zamkniętego” z reżimem prawnym tej strefy	Zamieszczona w art. 1 ust. 2 pkt 4 Projektu definicja legalna pojęcia „strefa ochronna terenu zamkniętego” jest niespójna czy też wręcz niezgodna z dalszymi przepisami Projektu normującymi reżim prawny takiej strefy. Przepis art. 1 ust. 2 pkt 4 Projektu stanowi, że „strefa ochronna terenu zamkniętego” jest to „obszar wyznaczony poza granicami terenu zamkniętego, na którym z uwagi na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa obowiązują zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów”. W definicji tej brakuje ważnego elementu formalnego, podkreślającego, że konstytutywny dla strefy ochronnej terenu zamkniętego jest fakt ustanowienia tej strefy przez właściwy organ na podstawie i zgodnie z procedurą określoną w Projekcie, a konkretnie w przepisach rozdziału 5 Projektu. Podkreślenie tego elementu formalnego w ramach legalnej definicji „strefy ochronnej terenu zamkniętego” jest niezbędne, jako że w myśl dalszych przepisów Projektu – a inaczej, niż może to sugerować literalne brzmienie definicji legalnej z art. 1 ust. 2 pkt 4 Projektu – strefa ta nie powstaje <i>ipso iure</i> w oparciu o określone w przepisach prawa kryteria materialnoprawne, lecz powstaje dopiero wówczas, gdy dla danego obszaru spełniającego wskazane w definicji legalnej kryteria materialnoprawne zostanie wydany specjalny akt prawny	Uwzględniono Skorygowano definicję strefy ochronnej terenu zamkniętego.

			upoważnionego do tego organu państwa, tj. gdy wojewoda wyda odpowiedni akt prawa miejscowego. Jak bowiem wyraźnie to wynika z art. 32 ust. 1 Projektu, strefa ochronna terenu zamkniętego jest ustanawiana przez wojewodę w drodze aktu prawa miejscowego. Ten formalny element wynikający z art. 32 ust. 1 Projektu musi się znaleźć również w definicji legalnej „strefy ochronnej terenu zamkniętego”. Kolejnym przejawem braku wymaganej spójności pomiędzy definicją legalną z art. 1 ust. 2 pkt 4 Projektu a przepisami rozdziału 5 Projektu określającym reżim prawny strefy ochronnej terenu zamkniętego jest to, że o ile art. 1 ust. 2 pkt 4 Projektu wyraźnie wskazuje na cele obowiązujących w strefie ochronnej zakazów i ograniczeń, jakimi są „potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa”, o tyle o tego rodzaju celu (lub celach) nie ma w ogóle mowy w tych dalszych przepisach Projektu, które normują szczegółowe kwestie związane z ustanawianiem wspomnianych zakazów i ograniczeń w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów w strefie ochronnej terenu zamkniętego (zob. art. 32 ust. 1 i art. 39 ust. 1 Projektu). Przy czym o ile w art. 1 ust. 2 pkt 4 Projektu jest w tym kontekście mowa o zakazach „i” ograniczeniach obowiązujących w strefie (występuje tu zatem koniunkcja zakazów oraz ograniczeń), o tyle przepis art. 39 ust. 1 in principio Projektu, który precyzuje ich szczegółowe rodzaje, mówi w tym względzie o zakazach „lub” ograniczeniach, a więc występuje tu wyraźnie alternatywa zwykła. Ponadto o ile z definicji legalnej z art. 1 ust. 2 pkt 4 Projektu wynika, że wspomniane tam zakazy i ograniczenia stanowią obligatoryjny oraz konstytutywny element strefy ochronnej terenu zamkniętego, co potwierdza też art. 32 ust. 1 Projektu (mówiący o ustanawianiu strefy ochronnej), o tyle z przepisów art. 32 ust. 3 in principio oraz z art. 39 ust. 1 in principio Projektu wynika, że wspomniane zakazy i ograniczenia (czy też zakazy lub ograniczenia) mogą być w tym względzie elementami jedynie fakultatywnymi reżimu strefy (zob. odpowiednio, następujące sformułowania: „Jeżeli [...] ustanowiono” oraz „mogą być ustanowione”).	
--	--	--	--	--

			Pomiędzy wskazanymi wyżej przepisami Projektu, czyli art. 1 ust. 2 pkt 4 a odpowiednimi przepisami rozdziału 5 Projektu, występuje zatem zasadnicza rozbieżność w kwestii tego, czy w każdej strefie ochronnej terenu zamkniętego muszą zawsze obligatoryjnie obowiązywać jakieś zakazy i ograniczenia (zakazy lub ograniczenia), czy też może dopuszczalne jest istnienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w której brak jest – choćby tylko przejściowo i czasowo – obowiązywania jakichkolwiek zakazów i/lub ograniczeń w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów w strefie. Zdaniem Rady Legislacyjnej, wskazane wyżej rozbieżności czy też niespójności pomiędzy art. 1 ust. 2 pkt 4 Projektu a przepisami rozdziału 5 Projektu wymagają wyeliminowania.	
	art. 2 ust. 2	Zasadność rozszerzenia oraz przeformułowania wyłączenia dotyczącego zamówień publicznych	Przewidziane w art. 2 ust. 2 Projektu wyłączenie z reżimu zamówień publicznych dla Strategicznych Inwestycji powinno zostać rozszerzone poprzez wymienienie w tym przepisie również art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.²⁶ Przepis art. 2 ust. 2 Projektu stanowi, że „W przypadku strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma zastosowanie art. 12 ust. 1 pkt. 1 lit b ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych”. W ten sposób autorzy Projektu stosują swoistą konstrukcję ustawowej wykładni, polegającą na autorytatywnym przesądzeniu w Projekcie, że występujące w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. b) Prawa zamówień publicznych niedookreślone sformułowanie: „istotny interes bezpieczeństwa państwa” należy rozumieć jako obejmujące m. in. Strategiczne Inwestycje w rozumieniu Projektu. Będzie to w konsekwencji oznaczało, że do zamówień i konkursów dotyczących Strategicznych Inwestycji nie będzie się stosowało przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów bezpieczeństwa państwa nie będzie mogła zostać zagwarantowana w inny sposób, w szczególności z zastosowaniem przepisów działu VI tej ustawy, dotyczącego zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. Rozumiejąc i dzieląc taką interpretację Rada	Uwzględniono Wprowadzono korektę brzmienia w art. 2 w ust. 4.

			Legislacyjna zwraca jednak uwagę na zasadność poszerzenia wspomnianego wyłączenia poprzez wyraźne wymienienie w art. 2 ust. 2 Projektu również przepisu art. 13 ust. 1 pkt 1 Prawa zamówień publicznych. Będzie to miało istotny walor doprecyzowujący, gdyż jednoznacznie przesądzi to, że do Strategicznych Inwestycji nie mają zastosowania nie tylko przepisy Prawa zamówień publicznych dotyczące zamówień klasycznych i sektorowych, ale również przepisy tej ustawy o zamówieniach w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (dział VI Prawa zamówień publicznych). To poszerzenie i tak może być uznane za wynikające wprost z samego przepisu art. 13 ust. 1 pkt 1 Prawa zamówień publicznych, stanowiącego, że „Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa [...] w przypadkach, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, 3 i 6, ust. 2 pkt 1 i art. 12”. Niemniej wymienienie w art. 2 ust. 2 Projektu wspomnianego art. 13 ust. 1 pkt 1 Prawa zamówień publicznych byłoby pożądanym przejawem konsekwencji oraz spójności stanowiska autorów Projektu w omawianym zakresie. Przy czym należy podkreślić, że ustawowe wyłączenie pewnych procesów (tu: Strategicznych Inwestycji) z zakresu obowiązkowego stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych nie odbiera właściwym podmiotom (zamawiającym)prawnej możliwości fakultatywnego stosowania wszystkich lub niektórych przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w wybranym przez nich zakresie. Ponadto Rada Legislacyjna poddaje pod rozagę autorom Projektu zmianę stylistyki przepisu art. 2 ust. 2 Projektu, tak aby nieco bardziej jednoznacznie precyzował on zakres przewidzianego w nim wyłączenia, tzn. aby jaśniej określić to, czego ten przepis w istocie dotyczy, i aby dzięki temu przepis art. 2 ust. 2 Projektu był bardziej treściowo skorelowany z problematyką oraz terminologią unormowaną w ustawie Prawo zamówień publicznych. W tym celu Rada Legislacyjna proponuje następujące brzmienie tego przepisu: „Do zamówień lub konkursów dotyczących strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa ma zastosowanie art. 12 ust. 1 pkt. 1 lit. b oraz art.	
--	--	--	--	--

			13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320).”.	
	art. 13 ust. 2	Konieczność doprecyzowania pojęcia „właściwa instytucja” w art. 13 ust. 2 Projektu	Występujące w art. 13 ust. 2 Projektu pojęcie „właściwej instytucji” wymaga bezwzględnie doprecyzowania i skonkretyzowania, ponieważ z obecnej redakcji tego przepisu nie wynika jednoznacznie, o jaki rodzaj (kategorię) instytucji tutaj chodzi. Przepis art. 13 ust. 2 Projektu stanowi, że „Lasy Państwowe zarządzające nieruchomościami objętymi decyzją o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa są zobowiązane do dokonania nieodpłatnie, z zastrzeżeniem ust. 3 wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia w terminie ustalonym w odrębnym porozumieniu między Lasami Państwowymi a właściwą instytucją, o której mowa w art. 4.”. Problem interpretacyjny z tym ostatnim sformułowaniem mówiącym o „właściwej instytucji, o której mowa w art. 4” polega wszakże na tym, że w art. 4 Projektu jest mowa o dwóch kategoriach instytucji: o inwestorze (który składa wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na Strategiczną Inwestycję) oraz o wojewodzie (który wydaje decyzję o zezwoleniu na Strategiczną Inwestycję). Przepis art. 4 Projektu stanowi bowiem, że „Wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, do właściwego terytorialnie wojewody składa inwestor.”. W rezultacie, nie jest zupełnie wiadome, którą z tych kategorii instytucji – inwestora czy właściwego miejscowo wojewodę – autorzy Projektu mają na myśli posługując się w art. 13 ust. 2 Projektu sformułowaniem „właściwa instytucja, o której mowa w art. 4.”. Rozstrzygnięcie tego problemu jest zaś istotne i prawnie relewantne, gdyż chodzi o jednoznaczne wskazanie kategorii podmiotu, który na podstawie art. 13 Projektu będzie uprawniony i zobowiązany do zawarcia z Lasami Państwowymi stosownego porozumienia w sprawie wycinki	Uwzględniono Nadano ust. 2 w art. 13 nowe brzmienie zgodnie z uwagą.

			drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia. Zdaniem Rady Legislacyjnej, w art. 13 ust. 2 Projektu należy de lege ferenda wymienić „właściwego inwestora, o którym mowa w art. 4.”	
	rozdział 3	Niejasny zakres stosowania przepisów rozdziału 2 Projektu do inwestycji kluczowych podlegających rozdziałowi 3 Projektu	Przepisy rozdziału 3 Projektu w bardzo niejasny sposób określają właściwy reżim prawny mający być stosowany do unormowanych w nim „inwestycji kluczowych”. W szczególności zaś w świetle przepisów rozdziału 3 Projektu, rozpatrywanych w związku z innymi przepisami Projektu, niejednoznaczna jest kwestia tego, czy do inwestycji kluczowych realizowanych na podstawie rozdziału 3 Projektu mają być stosowane przepisy rozdziału 2 Projektu, zaś jeśli tak – to powstaje pytanie, w jakim konkretnie zakresie? Wątpliwości w powyższej kwestii wynikają zaś z tego, że „inwestycje kluczowe” w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu mieszczą się w zakresie przedmiotowym szerszego pojęcia Strategicznych Inwestycji w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 2 Projektu i stanowią w ramach tych ostatnich pewną szczególną subkategorię. Teoretycznie zatem do „inwestycji kluczowych” należy stosować te same przepisy Projektu co w odniesieniu do Strategicznych Inwestycji, chyba, że Projekt przewiduje w odniesieniu do „inwestycji kluczowych” wyraźne przepisy szczególne (aktualizujące regułę lex specialis derogat legi generali) lub wyraźne wyłączenia (derogacje) spod reguł ogólnych dotyczących wszystkich Strategicznych Inwestycji. Ponieważ zaś nigdzie w przepisach Projektu, w tym w przepisach rozdziału 3 Projektu, nie stanowi się wyraźnie o tym, że do „inwestycji kluczowych” nie mają zastosowania przepisy rozdziału 2 Projektu dotyczące Strategicznych Inwestycji (wszystkie lub niektóre z nich) – a więc ponieważ brak jest w Projekcie w omawianym zakresie wyraźnych derogacji – można by z tego wyciągnąć wniosek, że do „inwestycji kluczowych” przepisy rozdziału 2 Projektu mają co do zasady zastosowanie, chyba, że niektórych z tych przepisów nie da się pogodzić treściowo z	Uwaga stała się bezprzedmiotowa w związku ze zmianą brzmienia definicji „inwestycji kluczowej”. Do inwestycji kluczowych nie będą miały zastosowania przepisy dotyczące inwestycji strategicznych inne niż wskazane w art. 14 ust. 2 oraz art. 16 ust. 2.

			przepisami rozdziału 3 Projektu. Tymczasem, wbrew powyższemu stanowisku, o zamiarze autorów Projektu generalnego wyłączenia stosowania do inwestycji kluczowych przepisów rozdziału 2 Projektu może świadczyć okoliczność, iż w przepisie art. 16 ust. 2 Projektu zostało wyrażnie postanowione, że „Do inwestycji kluczowych stosuje się art. 11 ust. 5, 8 i 9 niniejszej ustawy.”. Przepisy art. 11 ust. 5, 8 i 9 Projektu są zamieszczone w rozdziale 2 Projektu i skoro w przepisie art. 16 ust. 2 Projektu jego autorzy uznali za zasadne wyrażne przesądzenie o stosowaniu do inwestycji kluczowych akurat przepisów art. 11 ust. 5, 8 i 9 Projektu, to oznacza to, iż zakładają oni <i>implicite</i>, że do inwestycji kluczowych przepisy rozdziału 2 Projektu nie mają generalnie zastosowania i że w odniesieniu do przepisów art. 11 ust. 5, 8 i 9 Projektu konieczny jest w tym względzie przepis szczególny, czyli właśnie art. 16 ust. 2 Projektu. Gdyby bowiem w zamierzeniu twórców Projektu do inwestycji kluczowych unormowanych w rozdziale 3 Projektu miały na ogólnych zasadach zastosowanie przepisy rozdziału 2 Projektu (z ewentualnymi punktowymi zmianami przewidzianymi w rozdziale 3 Projektu), to wówczas cytowany wyżej przepis art. 16 ust. 2 Projektu byłby zupełnie niepotrzebny. Jednakże do Projektu przepis ten został wprowadzony, co zgodnie z ogólnymi regułami wykładni oznacza, że powinien on mieć konkretne znaczenie normatywne i nie może być przepisem bez skutków prawnych lub przepisem zbędnym, jedynie powtarzającym to, co wynika z innych przepisów Projektu. Treść art. 16 ust. 2 Projektu przemawia więc za tym, że do inwestycji kluczowych przepisy rozdziału 2 Projektu nie mają generalnie zastosowania. Jednakże takie stanowisko nie rozwiązuje wszystkich problemów powstających w związku z tym w odniesieniu do inwestycji kluczowych. Jeżeli bowiem przyjmujemy, że do inwestycji takich nie mają zastosowania przepisy rozdziału 2 Projektu, to nie ma do nich również zastosowania np. przepis art. 11 ust. 7 Projektu wyłączający w odniesieniu do pewnych	
--	--	--	--	--

			aspektów Strategicznych Inwestycji stosowanie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Oznaczałoby to w efekcie, że do inwestycji kluczowych przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mają zastosowanie. Za stosowaniem do inwestycji kluczowych przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym może też przemawiać okoliczność, że w odniesieniu do inwestycji kluczowych przepis art. 16 ust. 1 Projektu explicite wyłącza stosowanie przepisów art. 28-31 ustawy Prawo budowlane, dotyczących pozwoleń na budowę i zgłoszenia robót budowlanych. Istnienie w art. 16 ust. 1 Projektu takiego wyraźnego wyłączenia może a contrario świadczyć o przyjęciu przez autorów Projektu milczącego założenia, że w zakresie wyraźnie niewyłączonym w przepisach rozdziału 3 Projektu do inwestycji kluczowych mają normalnie zastosowanie wszystkie przepisy ogólne normujące w Polsce procesy inwestycyjno-budowlane, w tym przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Powstaje wszakże pytanie, czy taki jest rzeczywisty zamiar autorów Projektu? W tym kontekście należy pamiętać, że inwestycje kluczowe w rozumieniu Projektu mają mieć charakter niejawnny (art. 15 Projektu) i mają być realizowane na terenach zamkniętych, będących w dyspozycji jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej. Wynika z tego, że inwestycje kluczowe są inwestycjami szczególnie wrażliwymi oraz strategicznymi w stopniu kwalifikowanym. W świetle powyższego Rada Legislacyjna rekomenduje ponowne rozważenie pożądanego zakresu stosowania do inwestycji kluczowych przepisów rozdziału 2 Projektu oraz wszystkich pozostałych (ogólnych) przepisów normujących w Polsce procesy inwestycyjno-budowlane, a także danie temu wyrazu w wyraźnie brzmiących przepisach w rozdziale 3 Projektu. Być może dobrym rozwiązaniem byłoby przesądzenie explicite w Projekcie, że do inwestycji kluczowych przepisy rozdziału 2 Projektu nie mają co do zasady zastosowania	
--	--	--	---	--

	rozdział 5	Problematyczna dopuszczalność ustanawiania strefy ochronnej terenu zamkniętego, na którym jest realizowana inwestycja kluczowa pomiędzy przepisami rozdziału 5 Projektu a stwierdzeniami zamieszczonymi w uzasadnieniu Projektu występuje zasadnicza rozbieżność w kwestii tego, czy jest prawnie dopuszczalne ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, na którym jest realizowana inwestycja kluczowa w rozumieniu Projektu. W tym kontekście w uzasadnieniu Projektu zostało wyraźnie stwierdzone, że „Istotnym elementem podkreślającym specyfikę inwestycji kluczowych, jest możliwość ich realizacji wyłącznie na istniejących terenach zamkniętych, bez możliwości ustanawiania strefy ochronnej poza tym terenem”. (uzasadnienie Projektu, s. 6). Wynika z tego, że dla terenu zamkniętego, na którym jest realizowana lub została zrealizowana inwestycja kluczowa, nie jest prawnie dopuszczalne ustanowienie strefy ochronnej. Jednakże wbrew temu powyższemu stwierdzeniu należy uznać, że z przepisów Projektu o inwestycjach kluczowych (rozdział 3 Projektu) oraz z jego przepisów o strefach ochronnych terenów zamkniętych (rozdział 5 Projektu) nie wynika wcale reguła, że dla terenów zamkniętych, na których realizowana jest lub została zrealizowana inwestycja kluczowa, nie można ustanowić strefy ochronnej. Przeciwnie, z przepisów art. 32 ust. 1 i 2 Projektu wynika implicite prawna dopuszczalność takiego działania. Art. 32 ust. 1 Projektu mówi bowiem ogólnie o dopuszczalności ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego i nie przewiduje w tym względzie żadnych szczegółowych kwalifikacji w odniesieniu do rodzajów terenów zamkniętych oraz nie ustanawia żadnych wyłączeń. Z kolei art. 32 ust. 2 Projektu przewiduje wprowadzić pewną szczególną regułę postępowania aktualną w przypadku, gdy strefa ochronna jest ustanawiana w odniesieniu do terenu zamkniętego, na którym jest realizowana Strategiczna Inwestycja na podstawie przepisów rozdziału 2 Projektu, ale z treści tego przepisu nie wynika wcale, że strefy ochronne mogą być ustanawiane tylko dla terenów zamkniętych, na których są realizowane Strategiczne Inwestycje (i że a contrario nie jest prawnie dopuszczalne ustanowienie strefy	Uwaga stała się bezprzedmiotowa, w związku z nadaniem nowego brzmienia definicji „inwestycji kluczowej”. Przyjęto, że inwestycje kluczowe realizowane są w całości na terenach zamkniętych i nie będą wymagały ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego tj. strefy wykraczającej poza granicę terenu zamkniętego.
--	------------	---	--

			ochronnej dla terenu zamkniętego, na którym jest lub była realizowana inwestycja kluczowa). Na terenie zamkniętym może być oczywiście realizowana Strategiczna Inwestycja i wówczas w razie zamiaru ustanowienia dla takiego terenu strefy ochronnej ma zastosowanie szczególna reguła postępowania zamieszczona w art. 32 ust. 2 Projektu. Nie znaczy to jednak, że ten ostatni przepis wyklucza ustanawianie strefy ochronnej terenu zamkniętego, na którym nie jest realizowana Strategiczna Inwestycja. Tym bardziej przepis ten, ani też żaden inny przepis Projektu, nie wyklucza ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego, na którym jest lub była realizowana inwestycja kluczowa. Rzecz jasna, istnienie takiego zakazu miałyby swoje racjonalne uzasadnienie. Skoro bowiem inwestycja kluczowa na terenie zamkniętym ma być inwestycją niejawną (zob. art. 15 Projektu), to jest logiczne, że ewentualne ustanowienie dla tego terenu strefy ochronnej (wraz z określonymi zakazami i ograniczeniami obowiązującymi na terenach w tej strefie) mogłoby zagrażać tajności danej inwestycji kluczowej. Jeżeli wszakże twórcy Projektu rzeczywiście chcą wykluczyć prawną dopuszczalność ustanawiania stref ochronnych dla terenów zamkniętych, na których jest realizowana lub została zrealizowana inwestycja kluczowa w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 3 Projektu, to powinni oni o tym jasno przesądzić w wyrażnie brzmiącym przepisie. Obecnie wszakże w Projekcie takiego przepisu nie ma	
	art. 38	Konieczność doprecyzowania zakresu zastosowania art. 38 zd. 1 Projektu	Zakres zastosowania przepisu art. 38 zd. 1 Projektu wymaga niezbędnego doprecyzowania, poprzez jego ograniczenie tylko do aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie przepisów rozdziału 5 Projektu. Przepis art. 38 zd. 1 Projektu stanowi, że „Wojewoda prowadzi rejestr wydanych aktów prawa miejscowego.”. Przepis ten w żaden sposób nie precyzuje literalnie, o jakie konkretnie akty prawa miejscowego tutaj chodzi i przez kogo wydane. Z wewnątrzsystemowego kontekstu, w którym jest usytuowany ten przepis, można się domyślać, że chodzi tutaj o rejestr aktów prawa miejscowego, które	Uwzględniono Zrezygnowano z regulacji zawartych dotychczas w art. 38. Przepisy rozdziału 5 „Ustanawianie stref ochronnych terenów zamkniętych” ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej odpowiednio zredagowano, zgodnie ze zgłoszonymi uwagami, w ramach konsultacji międzyresortowych

			zostały wydane przez danego wojewodę i w których ustanowił on strefy ochronne terenów zamkniętych (obowiązujące na obszarze jego województwa). Należy to wszakże nadając temu przepisowi chociażby następujące brzmienie: „Wojewoda prowadzi rejestr wydanych przez siebie aktów prawa miejscowego, o których jest mowa w art. 32 ust. 1 ustawy.”. Warto dodać, że prowadzenia przez wojewodę takiego rejestru nie przewidują przepisy ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, 28 a więc przepis art. 38 zd. 1 Projektu ma w omawianym zakresie charakter przepisu <i>lex specialis</i>. Na marginesie rozważań na temat aktów prawa miejscowego ustanawianych przez wojewodę na podstawie przepisów rozdziału 5 Projektu Rada Legislacyjna pozwala sobie zauważyć, że Projekt nie określa nazwy omawianego tutaj aktu prawnego wojewody ustanawiającego strefę ochronną terenu zamkniętego (np. rozporządzenie, zarządzenie), lecz poprzestaje na ogólnym nazwaniu go „aktem prawa miejscowego” (zob. w szczególności art. 32 Projektu). Zdaniem Rady Legislacyjnej, nie jest to ani wada prawna ani też nieprawidłowa praktyka legislacyjna. O „aktach prawa miejscowego” jest wyrażnie mowa w art. 87 ust. 2 Konstytucji RP („Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego.”). O „aktach prawa miejscowego” jest również mowa w przepisie art. 59 ust. 1 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie stanowiącym, że „Na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach wojewoda oraz organy niezespółonej administracji rządowej stanowią akty prawa miejscowego obowiązujące w województwie lub jego części.”. Powołana ustawa nie nazywa tych wykonawczych aktów prawa miejscowego stanowionych przez wojewodów „rozporządzeniami”, w przeciwieństwie do „rozporządzeń	
--	--	--	---	--

			porządkowych” wojewodów, o których jest mowa w art. 60 tej ustawy (natomiast sformułowanie: „rozporządzenia wykonawcze” w odniesieniu do stanowionych przez wojewodę aktów prawa miejscowego było używane w nieobowiązującej już ustawie z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach rządowej administracji ogólnej, obok występującego również w tej ustawie pojęcia „rozporządzeń porządkowych” wojewodów³⁰). Niektóre ustawy szczególne upoważniające wojewodę do ustanawiania wykonawczych aktów prawa miejscowego explicite wskazują, że wojewoda wydaje w danym zakresie rozporządzenie.³¹ W doktrynie prawa administracyjnego istnieje pewna rozbieżność poglądów odnośnie do prawidłowej terminologii w tym zakresie. Niektórzy autorzy twierdzą, że aktów prawa miejscowego stanowionych przez wojewodę na podstawie ustaw odrębnych nie powinno się nazywać w ustawie „rozporządzeniami”, lecz należy je określać ogólnym mianem „aktów prawa miejscowego”.³² Inni zaś autorzy uznają, że używanie w ustawie określenia: „rozporządzenie” w odniesieniu do aktu wykonawczego wojewody jest w tym kontekście dopuszczalne,³³ zaś jeszcze inni uznają,	
	rozdział 6	Brak znowelizowania ustaw odrębnych. niezbędnego niektórych	Dla efektywnego stosowania Projektu oraz przewidzianych w nim instytucji prawnych bezwzględnie konieczne jest znowelizowanie przez Projekt co najmniej dwóch ustaw odrębnych, czego Projekt w obecnej wersji nie czyni. Projekt nowelizuje tylko jedną ustawę, a mianowicie ustawę o podatku od czynności cywilnoprawnych, i to zresztą w kwestii niezwiązanej z samą istotą procesów inwestycyjnych unormowanych w Projekcie. Zdaniem Rady Legislacyjnej, znowelizowania przez Projekt wymagają następujące ustawy odrębne. Po pierwsze, konieczne jest znowelizowanie przez Projekt ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: „ustawa środowiskowa”). W ustawie środowiskowej trzeba przede	Uwzględniono Wprowadzono zmiany w rozdziale 6 zgodnie ze zgłoszoną uwagą.

			wszystkim wpisać Projekt i regulowane przez niego Strategiczne Inwestycje do katalogu inwestycji wymienionych w jej art. 59a ust. 4. Ten ostatni przepis wymienia kategorie inwestycji unormowanych w poszczególnych polskich specustawach inwestycyjnych, które mogą korzystać z łagodniejszego reżimu prawnego dla decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczących wymienionych tam inwestycji. Mianowicie, zgodnie z art. 59a ust. 4 ustawy środowiskowej, do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanych dla inwestycji wymienionych w tym przepisie nie stosuje się przepisów art. 59a ust. 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy środowiskowej, które – generalnie rzecz biorąc – wymagają zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Brak wymienienia Strategicznych Inwestycji unormowanych w Projekcie w katalogu inwestycji w art. 59a ust. 4 ustawy środowiskowej będzie oznaczał, że lokalizacja Strategicznej Inwestycji będzie musiała być obligatoryjnie badana pod kątem jej zgodności z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zaś w razie niezgodności w tym zakresie organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie będzie mógł wydać	
	art. 5 ust. 1 pkt 14 lit. h	Uwaga redakcyjna. - należałoby użyć terminu „zabytek”.	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami posługuje się terminem „dobro kultury” w kontekście utraconych dóbr kultury (zwłaszcza rozdział 2a tej ustawy) oraz tych, o których mowa w ustawie z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury 36 (wszystko to są zabytki ruchome, a nie o tę kategorię chodzi w art. 5 ust. 1 pkt 14 lit. h Projektu)	Uwzględniono W art. 5 w ust. 1 w obecnym pkt 15 obecnej lit. f nadano skorygowane brzmienie.
	art. 11 ust. 6	„Do użytkowania obiektu budowlanego, na budowę lub przebudowę którego wymagana jest decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, można przystąpić po	W art. 11 ust. 6 Projektu przed wyrazem „którego” występujący tam przecinek jest niepotrzebny, gdyż został on już prawidłowo postawiony przed wcześniejszym zwrotem: „na budowę lub przebudowę”; w tym samym przepisie przecinek występujący obecnie przed wyrazami: „po zawiadomieniu” należy skreślić i umieścić go wcześniej po wyrazach: „obronności państwa”	Uwaga stała się bezprzedmiotowa Art. 11 ust. 6 został usunięty - do użytkowania inwestycji objętych zezwoleniem na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stosuje się przepisy ustawy – Prawo

		zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy lub przebudowy.”		budowlane, z wyłączeniem art. 55 ust. 1 i 2,
	art. 13 ust. 2	W art. 13 ust. 2 Projektu po wyrazach: „z zastrzeżeniem ust. 3” należy postawić przecinek.		Uwaga stała się bezprzedmiotowa , ze względu na połączenie przepisów ust. 2 i 3.
	art. 30	W art. 30 in fine Projektu przed sformułowaniem: „inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa” należy dopisać wyraz: „strategiczne”, tak aby było jednoznaczne, że w przepisie tym chodzi nie o wszelkie inwestycje obronne, ale o Strategiczne Inwestycje w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 2 Projektu		Uwaga stała się bezprzedmiotowa. Wprowadzono zmiany dotyczące stosowania ustawy przez Agencję Mienia Wojskowego nadzorowaną przez Ministra Obrony Narodowej, wobec powyższego projekt ustawy został zaktualizowany (AMW dedykowana realizacji inwestycji kluczowych w ramach potrzeb obronności państwa). Art. 30 został usunięty z ustawy.
	art. 31	Przed zwrotem: „w szczególności” należy postawić przecinek (zdanie wtrącone)		Uwzględniono Skorygowano obecny art. 29, zgodnie ze zgłoszoną uwagą.

Uwagi zgłoszone w ramach opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy zostały zamieszczane na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy był przedmiotem opiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego na podstawie art. 3 pkt 5 ustawy z 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759), która wydała pozytywną opinię wiążącą z uwagą strony samorządowej o możliwość współpracy nad projektem podczas dalszych etapów procesu legislacyjnego.

Projekt ustawy nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego, dlatego nie podlega opiniowaniu przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Przedmiot projektowanego ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.